

Centrul Independent de Jurnalism

Nota: pentru o navigare mai usoara prin buletin folositi optiunea „Pages” in fereastra Adobe Acrobat Readerului, din partea stînga, lateral.

BULETIN¹ Nr. 28:

NOUȚĂȚI ÎN DOMENIUL LIBERTĂȚII DE EXPRIMARE ȘI DREPTULULUI LA INFORMAȚIE

ianuarie – februarie 2007

Denumirea actului	Data adoptării	Publicat în Monitorul Oficial al R.M. Nr.	Note
-------------------	----------------	---	------

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI, DECRETE ALE PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE pentru aprobarea Strategiei de comunicare cu privire la integrarea europeană a Republicii Moldova	nr. 1524 din 29.12.2007	M.O. nr.11-12/66 din 18.01.2008	În scopul distribuirii adecvate și sistematice a informației despre Uniunea Europeană, asigurării accesului publicului la mai multe surse de informație cu referire la UE și oferirii de posibilități cetățenilor Republicii Moldova de a participa activ la procesul de integrare europeană... (pag.13)
---	-------------------------	---------------------------------	--

¹ [Buletinul este disponibil în limbile română și rusă](#)

Buletin produs de Vladislav Oleatovschi,
Serviciul Juridic, CIJ

**ACTE EMISE DE ALTE AUTORITĂȚI PUBLICE ALE REPUBLICII MOLDOVA
(CONSILIUL COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI)**

DECIZIE cu privire la Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale (2007 – 2010) (CCA)	nr. 59 din 10.05.2007	M. O. nr.5-7/9 din 11.01.2008	Se aprobă Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale (2007 – 2010) (pag. 49)
DECIZIE despre Regulamentul privind gestionarea Fondului de susținere a radiodifuzorilor (CCA)	nr. 125 din 04.12.2007	M. O. nr.11-12/21 din 18.01.2008	Se aprobă Regulamentul privind gestionarea Fondului de susținere a radiodifuzorilor (pag. 88)
DECIZIE despre Codul de conduită al radiodifuzorilor (CCA)	nr. 127 din 26.12.2007	M. O. nr.21-24/54 din 01.02.2008	Se adoptă Codul de conduită al radiodifuzorilor (pag. 93)
DECIZIE cu privire la bilanțul concursului pentru utilizarea canalelor TV, anunțat prin Decizia CCA nr.119 din 20 noiembrie 2007 (CCA)	nr. 2 din 18.01.2008	M. O. nr.25-27/67 din 05.02.2008	Se anunță concurs pentru utilizarea canalelor TV disponibile (pag. 99)
DECIZIE cu privire la retragerea licenței de emisie a S.C. "MODUMTEH" SRL și a autorizației de retransmisie a S.C. "DINULICA" SRL (CCA)	nr. 4 din 18.01.2008	M. O. nr.25-27/68 din 05.02.2008	Licența de emisie Autorizația de retransmisie a organizațiilor respective, se declară nevalabile. (pag. 100)
DECIZIE cu privire la Concepția reflectării campaniei electorale pentru alegerile în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia din 16 martie 2008 (CCA)	nr. 8 din 23.01.2008	M. O. nr.25-27/69 din 05.02.2008	Se adoptă Concepția reflectării campaniei electorale pentru alegerile în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia din 16 martie 2008 (pag. 102)

PRACTICA JUDICIARĂ INTERNAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL LIBERTĂȚII DE EXPRIMARE ȘI DREPTULUI LA INFORMARE*

* Hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului în limba engleza și/sau franceză pot fi găsite la www.echr.coe.int

Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza

GUJA c. MOLDOVEI

(cererea nr. 14277/04) din 12.02.2008

În cauza *Guja c. Moldovei*, reclamantul, Iacob GUJA, era șeful Secției relații cu mijloacele de informare în masă din cadrul Procuraturii Generale.

În ianuarie 2003, Președintele Republicii Moldova a vizitat Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, unde a fost pusă în discuție problema presiunii exercitată de persoanele cu funcții de răspundere pentru a soluționa anumite dosare. Președintele a accentuat necesitatea luptei împotriva corupției și a chemat instituțiile de drept să nu dea curs presiunii din partea persoanelor cu funcții de răspundere.

Câteva zile mai târziu, reclamantul a transmis angajaților publicației periodice „Jurnal de Chișinău” două scrisori parvenite în adresa Procuraturii Generale. Niciuna dintre aceste scrisori nu purtau semne care ar fi indicat că erau confidențiale.

Prima scrisoare venea din partea vicepreședintelui Parlamentului Republicii Moldova, dl Vadim MIȘIN, și a fost expediată la 21 iunie 2002. Dl Mișin îi cerea Procurorului General să „intervină personal în cazul” a patru ofițeri de poliție acuzați de privațiune ilegală de libertate și de maltratare a deținuților și îi solicita să soluționeze acest caz „în strictă conformitate cu legea”. După aceasta, urmărirea penală împotriva celor patru ofițeri de poliție a fost încetată.

Cea de-a doua scrisoare era din partea viceministrului Afacerilor Interne, dl Alexandru URSACHI. În scrisoare se releva faptul că unul dintre ofițerii de poliție menționați în prima scrisoare a fost recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 185 alin. 2, art. 193 alin. 2 și art. 116 alin. 2 ale Codului penal. Acestuia i-a fost stabilită o pedeapsă în formă de amendă în sumă MDL 1,440, de plata căreia a fost absolvit în urma amnistiei. În scrisoare se mai menționa că, în urma atestării la Comisia de Atestare a MAI, acestui ofițer de poliție i s-a permis în continuare activitatea în cadrul organelor afacerilor interne.

La 31 ianuarie 2003, publicația periodică „Jurnal de Chișinău” a publicat un articol intitulat „Vadim Mișin intimidează procurorii”, în care erau înserate cele două scrisori. În articol se descria inițiativa de luptă împotriva corupției a Președintelui și se nota că abuzul de putere devenise un fenomen de amploare în Moldova. Articolul făcea referire, cu titlu de exemplu, la aparentele încercări ale dlui Mișin de a proteja cei patru ofițeri de poliție.

După publicarea acestui articol și a scrisorilor în publicația periodică „Jurnal de Chișinău”, la 3 martie 2003, reclamantul a fost eliberat din funcția pe care o deținea, pe motiv că ar fi răspândit documente confidențiale fără a respecta procedura stabilită în cadrul Procuraturii Generale. Acțiunea de restabilire în funcție a reclamantului a fost respinsă de către instanțele judecătorești ca neîntemeiată.

Nici Procuratura Generală și nici vicepreședintele Parlamentului, dl. V. Mișin, nu au contestat autenticitatea scrisorilor publicate în „Jurnal de Chișinău” sau veridicitatea informației conținute în articolul din 31 ianuarie 2003 și nu au întreprins nici un fel de alte măsuri cu privire la acest subiect.

La 30 martie 2004, dl Guja a depus o cerere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului în care pretindea încălcarea art. 10 al Convenției Europene (libertatea de exprimare), în urma concedierii pentru răspândirea celor două documente.

La 20 februarie 2007, Camera a Patra a CtEDO, a decis, în temeiul art. 30 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, să se desesizeze în favoarea Marii Camere a Curții.

[La 6 iunie 2007, au avut loc audieri în fața Marii Camere a Curții.](#)

Curtea a constatat, în unanimitate, **violarea art. 10 al Convenției.**

Curtea a notat că concedierea reclamantului pentru răspândirea scrisorilor constituie o ingerință a autorității publice în libertatea de exprimare, după cum aceasta este prevăzută în art. 10 § 1 CEDO. O asemenea ingerință va constitui violarea art. 10, decât dacă ea „era prevăzută de lege”, urmărea unul sau mai multe scopuri legitime conform para. 2 și era „necesară într-o societate democratică” în vederea atingerii acelor scopuri.

Curtea a admis că ingerința era „prevăzută de lege” și că urmărea scopul legitim de prevenire a divulgării informației confidențiale. Urmează a fi examinată chestiunea dacă ingerința era necesară într-o societate democratică, în particular dacă ingerința a fost proporțională cu scopul urmărit.

Curtea reiterează că art. 10 se aplică, de asemenea, și locurilor de muncă și că funcționarii publici beneficiază de dreptul la libertatea de exprimare. În același timp, Curtea este conștientă de faptul că angajații au față de angajatori o datorie de loialitate și discreție. Aceasta se aplică îndeosebi în cazul funcționarilor publici (a se vedea *De Diego Nafria v. Spain*, nr. 46833/99, § 37, 14 martie 2002). Având în vedere natura funcției lor, funcționarii publici adesea au acces la informații pe care guvernul, pentru diverse motive legitime, poate să dorească să le păstreze confidențiale sau secrete. Astfel, datoria de discreție a funcționarilor publici va fi, în acest mod, una puternică.

Până la acest moment, Curtea nu a examinat cauze în care un funcționar public ar fi dezvăluit o informație internă. În această măsură, această cauză ridică o nouă problemă care poate fi distinsă de ceea ce a fost constatat în cauza *Stoll v. Switzerland* ([GC], nr. 69698/01, 10 decembrie 2007), unde dezvăluirea a

avut loc fără intervenția unui funcționar public. În acest sens, Curtea notează că un funcționar public, în cadrul serviciului său, poate afla informații interne, inclusiv informații secrete, a căror divulgare sau publicare corespunde unui puternic interes public. Astfel, semnalarea către public, de către un funcționar public sau un angajat, a conduitei ilegale sau a fărâdelegilor de la locul de lucru, în anumite circumstanțe, poate să beneficieze de protecție. Aceasta este situația când angajatul sau funcționarul public implicat este unica persoană sau o parte a unei categorii restrânse de persoane, care este conștientă de ceea ce se petrece la locul de lucru și, astfel, este cel mai bine plasată pentru a acționa în interesul public, alertând angajatorul sau publicul larg.

Curtea va examina chestiunea dacă ingerința a fost „necesară într-o societate democratică” prin prisma următoarelor elemente:

(i) Dacă reclamantul a dispus de căi alternative pentru divulgare. Curtea notează că nici legislația națională, nici Regulamentul serviciului de presă al Procuraturii Generale nu conțineau prevederi referitoare la raportarea iregularităților de către angajați. Astfel, se pare că, cu excepția superiorilor reclamantului, nu existau alte autorități cărora reclamantul le-ar fi putut raporta preocupările sale și nu exista nici o procedură de raportare a acestor chestiuni. De asemenea, se pare că divulgarea se referea la conduita vicepreședintelui Parlamentului, care era un oficial de rang înalt, precum și la faptul că Procurorul General nu avea intenția de a răspunde acelei scrisori, deși trecuseră circa 6 luni de la primirea ei, și se părea că el a cedat presiunii politice. Prin urmare, Curtea consideră că, în circumstanțele acestei cauze, raportarea externă, chiar și unui ziar, poate fi justificată.

(ii) Interesul public privind informația divulgată. Reclamantul a susținut că nota dlui Mișin demonstra ingerința politică în administrarea justiției. Guvernul a argumentat că acțiunile dlui Mișin erau în conformitate cu Legea privind statutul deputatului în Parlament. În acest context, Curtea consideră necesar de a reitera că, într-o societate democratică, atât instanțele de judecată, cât și autoritățile de urmărire penală, trebuie să fie libere de presiunea politică. Orice interpretare a oricărei legislații care stabilește drepturile deputaților trebuie să respecte acest principiu.

Examinând nota pe care dl Mișin a expediat-o Procurorului General, Curtea nu poate să accepte că el a avut intenția doar de a transmite scrisoarea ofițerilor de poliție organului competent, după cum a fost sugerat de către Guvern. Mai mult, având în vedere contextul și limbajul folosit de dl Mișin, nu poate fi exclus faptul că scopul acestei note era să impună o presiune asupra Procuraturii Generale, indiferent de includerea în notă a frazei precum că cazul trebuia să fie soluționat „în strictă conformitate cu legea”.

În acest context, Curtea notează că Președintele Republicii Moldova s-a pronunțat împotriva practicii de imixtiune a politicienilor la soluționarea dosarelor penale și că acest subiect a fost dezbătut pe larg de mass-media din Moldova. De asemenea, Curtea notează că rapoartele organizațiilor neguvernamentale internaționale (International Commission of Jurists, Freedom House și Open Society Justice Initiative) se refereau la eșecul separării puterilor și la lipsa independenței judecătorești în Moldova. Curtea consideră că scrisorile divulgate de reclamant au o importanță în subiecte precum separarea puterilor, comportamentul necorespunzător al politicienilor de rang înalt și atitudinea Guvernului față de brutalitățile poliției. Nu există nici un dubiu că aceste chestiuni sunt foarte importante într-o societate democratică, despre care publicul are un interes legitim de a fi informat și care cad sub incidența unei dezbateri politice.

(iii) Autenticitatea informației dezvăluite. Este un fapt stabilit că scrisorile dezvăluite de reclamant ziarului „Jurnal de Chișinău” sunt autentice (para. 26 al hotărârii).

(iv) Prejudiciul cauzat Procuraturii Generale. Curtea consideră că interesul public de a avea informații despre presiunea necuvenită și fărădelegile din Procuratura Generală era atât de important într-o societate democratică, încât el a cântărit mai greu decât menținerea încrederii publicului în Procuratura Generală. În acest context, Curtea reiterează că discutarea deschisă a chestiunilor de preocupare publică este esențială pentru o democrație și trebuie de avut în vedere importanța deosebită de a nu descuraja membrii publicului de a-și exprima opiniile vis-a-vis de aceste chestiuni (a se vedea *Barfod v. Denmark*, hotărâre din 22 februarie 1989, Seria A nr. 149, § 29).

(v) Dacă reclamantul a acționat cu bună-credință. Reclamantul a argumentat că unicul motiv pentru care el a făcut publice acele scrisori a fost de a contribui la lupta împotriva corupției și a traficului de influență. Pe de altă parte, Guvernul și-a exprimat îndoiala privind buna-credință a reclamantului, argumentând *inter alia* că el nu a invocat aceste explicații în fața instanțelor naționale.

Având în vedere documentele de care dispune, Curtea nu găsește nici un motiv de a crede că reclamantul a urmărit vreun avantaj personal, că a avut vreo supărare personală față de angajatorul său sau față de dl Mișin sau că ar fi avut vreun scop ulterior pentru acțiunile sale. Prin urmare, reclamantul a acționat cu bună-credință.

(vi) Severitatea sancțiunii. Curtea notează că reclamantului i-a fost impusă cea mai severă sancțiune posibilă. Chiar dacă autoritățile puteau să aplice o sancțiune mai puțin severă, ele au ales să concedieze reclamantul, ceea ce, în mod incontestabil, este o măsură extrem de aspră. Această sancțiune nu numai că a influențat în mod negativ cariera reclamantului, dar și putea să aibă un efect serios de descurajare asupra altor angajați ai Procuraturii Generale, precum și asupra funcționarilor publici în general, și să-i descurajeze în raportarea oricărui comportament nepotrivit.

Curtea observă că Guvernul a argumentat că, de fapt, reclamantul a furat scrisoarea care, din punctul lor de vedere, era secretă și făcea parte dintr-un dosar penal. De asemenea, Guvernul a statuat că scrisoarea dlui Mișin nu a pus sub o presiune necuvenită Procurorul General. Aceasta era o comunicare normală între organele de stat și nu avea nici o legătură cu decizia de a înceta urmărirea penală împotriva ofițerilor de poliție. În aceste circumstanțe, Curtea găsește că este dificil de a justifica aplicarea unei sancțiuni atât de severe.

Concluzii. Având în vedere importanța dreptului la libertatea de exprimare în privința chestiunilor de interes public, dreptul funcționarilor publici și a altor angajați de a raporta comportamentul ilegal și fărădelegile de la locul de muncă, obligațiile și responsabilitățile angajaților față de angajatori și dreptul angajatorilor de a-și administra personalul, și cântărind alte diferite interese implicate în această cauză, Curtea ajunge la concluzia că ingerința în dreptul reclamantului la libertatea de exprimare, în particular dreptul său de a răspândi informații, nu a fost „necesară într-o societate democratică”. Prin urmare, a avut loc o violare a art. 10 al Convenției.

Curtea a acordat reclamantului **EUR 10,000** cu titlu de prejudiciu material și moral și **EUR 8,413** cu titlu de costuri și cheltuieli.

Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza

FLUX (nr. 4) c. MOLDOVEI

(cererea nr. 17294/04) din 12.02.2008

În cauza *Flux (nr. 4) c. Moldovei*, reclamantul, ziarul Flux, a publicat la 6 decembrie 2002 un articol intitulat „Sabatul Parveniților”. În acest articol, ziarul se referea la pretinsa îmbogățire peste noapte a Președintelui Parlamentului, Eugenia OSTAPCIUC, și a liderului fracțiunii parlamentare a Partidului Comuniștilor, Victor STEPANIUC. Ideea principală a articolului era că, înainte de a deveni persoane publice, ei erau simpli cetățeni, fără o avere considerabilă, însă, după victoria comuniștilor, averea lor a crescut semnificativ. Articolul conținea, printre altele, următorul pasaj: „Cine era Victor Stepaniuc înainte de a prinde deputăția? Un simplu învățător de limba rusă din satul Costești. Modest la intelect și puțin isteric. Cine este el acum? Nu este numai un fel de Sulla al Parlamentului, adică un dictator peste fracțiunea PCRM, fără aprobarea căruia nu zboară nici muștele prin clădirea fostului Comitet Central, ci și un afacerist prosper. Este dealer la combinatul de tutun din Chișinău, scoate profituri enorme din vânzarea țigărilor, are microbuze, controlează ruta Chișinău - Ialoveni și în genere, arată ca un veritabil dandy moldovean – cu cravată de mătase, cu straie italienești, pantofi nemțești și negru sub unghii”.

La 12 decembrie 2002, Victor Stepaniuc a înaintat o acțiune împotriva ziarului și autorului articolului, prin care pretindea că pasajul „adică un dictator peste fracțiunea PCRM, fără aprobarea căruia nu zboară nici muștele prin clădirea fostului Comitet Central, ci și un afacerist prosper. Este dealer la combinatul de tutun din Chișinău, scoate profituri enorme din vânzarea țigărilor, are microbuze, controlează ruta Chișinău - Ialoveni și în genere, arată ca un veritabil dandy moldovean – cu cravată de mătase, cu straie italienești, pantofi nemțești și negru sub unghii” nu corespundea realității și îi lezează onoarea și demnitatea, solicitând dezmințirea ei și compensații morale pentru defăimarea sa. Dl Stepaniuc nu a achitat taxa de stat, nu s-a prezentat la nici o ședință de judecată și nici nu a fost reprezentat în instanța de judecată.

Cauza a fost repartizată spre examinare judecătorului I.M., președintele de atunci al Judecătoriei Buiucani.

În apărarea sa, ziarul a prezentat instanței de judecată copia unor scrisori deschise adresate Președintelui Republicii Moldova de către o companie de transport, în care dl Stepaniuc era acuzat de comiterea mai multor iregularități. La 17 februarie 2003, ziarul a solicitat amânarea examinării cauzei până la data când va putea obține de la Serviciul de Informație și Securitate copia actului de control efectuat la Combinatul de tutun, care demonstra implicarea dlui

Stepaniuc în afacerile ilegale în business-ul cu tutun. Instanța de judecată a respins această cerere, fără a motiva acțiunea sa. Ședințe de judecată în această cauză au mai avut loc la 24 și 26 martie 2003 și la 15 aprilie 2003.

La 30 aprilie 2003, judecătorul I.M. a examinat cauza în absența părților și a admis integral cererea de chemare în judecată. Instanța a obligat ziarul și autorul articolului să plătească dlui Stepaniuc MDL 3,600 (EUR 228 la acea dată) și, respectiv, MDL 1,800 (EUR 114 la acea dată), precum și să publice o dezmințire a pasajului de mai sus în termen de 15 zile.

Instanța de judecată *inter alia* a conchis că „denumirea, textul și sensul informației publicate despre reclamant se impun a fi calificate ca defăimătoare, deoarece pârâții fără a invoca careva probe au răspândit informații cu caracter factologic. ... Pe parcursul judecării cauzei instanța a acordat pârâților posibilitatea de a prezenta dovezi plauzibile în confirmarea faptelor publicate despre Victor Stepaniuc, însă nici redacția ziarului, nici autorul articolului nu au adus nici o dovadă care ar confirma veridicitatea informației răspândite. ... În cazul dat informația răspândită de pârâți nu poate fi încadrată și tratată ca o afirmație de opinie și prin urmare nu poate fi protejată prin prisma Convenției”. La stabilirea cuantumului daunei morale, instanța a ținut cont de „atacul vehement” întreprins de pârâți și tirajul sporit al ziarului.

În cererea de apel împotriva hotărârii din 30 aprilie 2003, ziarul Flux a susținut că declarațiile publicate constituiau judecăți de valoare, care se bazau pe fapte. În plus, ziarul susținea că judecătorul I.M. nu a fost independent și imparțial din cauza legăturilor sale apropiate cu dl Stepaniuc și Partidul Comunist, precum și din cauza comportamentului său în toate dosarele între dl Stepaniuc și Flux. La 26 iunie 2003, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul reclamantului ca neîntemeiat.

În cererea sa de recurs, ziarul a reiterat acuzațiile sale de lipsă a independenței și imparțialității judecătorului I.M., precum și a anexat copia actului de control efectuat de Serviciul de Informație și Securitate la Combinatul de tutun, care demonstra implicarea ilegală a dlui Stepaniuc în afacerile cu tutun. La 5 noiembrie 2003, Curtea Supremă de Justiție a redus compensația care urma a fi achitată dlui Stepaniuc de către ziar și autorul articolului până la MDL 1,350 și, respectiv, MDL 180. Instanța nu s-a pronunțat asupra probelor suplimentare anexate la dosar.

În fața Curții, ziarul Flux pretindea violarea art. 10 CEDO (libertatea de exprimare), prin obligarea sa la plata despăgubirilor și publicarea dezmințirilor în cauza în defăimare intentată de dl Stepaniuc.

Curtea a constatat, în unanimitate, **violarea art. 10 CEDO**. Ea a notat că, în această cauză, a existat o ingerință în libertatea de exprimare a ziarului reclamant, care era „prevăzută de lege” și urmărea „un scop legitim” de protecție a reputației dlui Stepaniuc, însă care nu era „necesară într-o societate democratică”.

Curtea a notat că ziarul Flux a fost obligat la plata despăgubirilor, deoarece nu a putut demonstra veridicitatea pasajului publicat despre dl Stepaniuc. În opinia Curții, pasajul urmează a fi divizat în trei grupe de declarații: prima viza implicarea dlui Stepaniuc în afacerile de transport, a doua – în afacerile de tutun și a treia - din descrierea dlui Stepaniuc la începutul și sfârșitul pasajului.

În ceea ce privește prima grupă de declarații, este clar că ea reprezintă fapte și că ziarul trebuia să-i demonstreze veridicitatea. Totuși, ziarul a prezentat instanțelor naționale copii ale unor scrisori deschise adresate Președintelui de către o companie de transport, care îl acuza pe dl Stepaniuc de abuz de putere. Cu toate acestea, instanțele naționale nu au acordat nici o importanță acestor dovezi și se pare că le-au tratat ca irelevante.

Referitor la cea de-a doua grupă de declarații, Curtea consideră că ea, de asemenea, reprezintă fapte și notează că reclamantul a cerut de câteva ori amânarea ședințelor de judecată în vederea prezentării actului serviciului secret privind pretinsa implicare a dlui Stepaniuc în activități ilegale în afaceri cu tutun. În pofida acestui fapt, instanțele de judecată nu numai că au respins cererile reclamantului fără a da careva motive, dar chiar după primirea copiei actului serviciului secret, Curtea Supremă de Justiție nu a menționat în hotărârea sa dacă îl acceptă sau îl respinge.

Curtea reiterează că, cerând reclamantului să dovedească adevărul declarațiilor sale, iar în același timp privându-l de o posibilitate efectivă de a aduce probe în susținerea declarațiilor sale sau ignorând probele prezentate, constituie o ingerință disproporționată în dreptul la libertatea de exprimare (a se vedea, spre exemplu, *Busuioc v. Moldova*, nr. 61513/00, § 88, 21 decembrie 2004 și *Savitchi v. Moldova*, nr. 11039/02, § 59, 11 octombrie 2005).

În ceea ce privește cea de-a treia grupă de declarații, ea constituie judecăți de valoare. Curtea a reamintit că existența faptelor poate fi demonstrată, pe când cerința de a demonstra că judecățile de valoare corespund adevărului este irealizabilă și afectează libertatea de opinie, care este un element fundamental garantat de art. 10 CEDO.

Curtea observă anumite stranietăți în modul în care s-au derulat procedurile în fața instanțelor naționale. Astfel, Curtea notează o serie de elemente care, fiind examinate cumulativ, au dus la o asemenea concluzie. În particular, acțiunea dlui Stepaniuc a fost examinată în pofida faptului că el nu a achitat taxa de stat. Mai mult, el nu numai că nu a apărut în fața instanței de judecată, dar nici măcar nu a fost reprezentat. În același timp, cererea reclamantului de amânare a ședinței a fost respinsă fără nici un motiv. Curtea de Apel Chișinău și Curtea Supremă de Justiție nu s-au expus asupra pretențiilor reclamantului cu privire la pretinsa lipsă de independență și imparțialitate a judecătorului I.M.

Luând în considerație circumstanțele de mai sus, faptul că pasajul contestat a fost publicat de un jurnalist în contextul dezbaterii unei probleme de interes public și că reclamantul în procedurile naționale era un politician de rang înalt, Curtea a conchis că ingerința în libertatea de exprimare a ziarului nu a fost „necesară într-o societate democratică”.

Curtea a acordat ziarului Flux **EUR 100** (echivalentul în euro la ziua pronunțării hotărârii naționale a compensațiilor acordate dlui Stepaniuc și a taxei de stat) cu titlu de daune materiale, **EUR 3,000** cu titlu de daune morale și **EUR 1,800** cu titlu de costuri și cheltuieli.

Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza

JULY AND SARL LIBERATION *versus* FRANȚA

(nr. 20893/03) din 14.02.2008

Faptele principale

Primul reclamant, Serge July, născut în anul 1942 și domiciliat la Paris, era director de ediție a cotidianului francez “*Libération*”. Cel de al doilea reclamant, o întreprindere privată cu statut de societate cu răspundere limitată, SARL “*Libération*”, este reprezentat de către dl. July, care, la momentul desfășurării evenimentelor, era managerul acesteia.

Plângerile reclamantilor se referă la condamnările în cauzele de defăimare, urmare a publicării în cotidianul “*Libération*” la 14 martie 2000 a unui articol în care erau relatate declarațiile făcute la o conferință de presă privind cazul judecătorului Bernard Borrel – un magistrat francez, corpul neînsuflețit al căruia a fost găsit în împrejurări suspecte în octombrie 1995, în timpul când acesta se afla într-o deplasare la Djibouti. Investigațiile efectuate în acest caz au fost pe larg mediatizate și în anul 1997 s-a decis strămutarea lor la Paris.

Scopul conferinței de presă era de a face publică cererea adresată de către d-na Elisabeth Borrel – văduva defunctului – Ministrului Justiției de a ordona o anchetă, condusă de Inspekția Judiciară, a judecătorilor care conduceau investigațiile penale, și anume a judecătorilor Roger Le Loire și Marie-Paule Moracchini. Pe parcursul conferinței de presă, d-na Borrel, avocații săi și unii din judecători, inclusiv Dominique Matagrin, președintele *Asociației Profesionale de Magistrați*, precum și Anne Crenier, președintele *Sindicatelor Magistraților*, au discutat un șir de chestiuni și au criticat modul în care se desfășurau investigațiile.

Însă, în ziua în care articolul, semnat de jurnalistul Brigitte Vidal-Durand, a fost publicat cu titlul “*Moartea unui judecător*”: *văduva atacă judecătorii și poliștii*, magistrații ce răspundeau de investigarea cazului i-au acuzat pe reclamanti de defăimare. Patru pasaje din acest articol au fost declarate ca fiind defăimătorii:

- “1. Lipsa de imparțialitate. D-na Borrel s-a plâns de comportamentul părținitor al magistraților.
2. Investigarea cazului a fost efectuată în mod “bizar”, în conformitate cu opinia exprimată de Dominique Matagrin
3. Anne Crenier, în acest timp, a vorbit despre “un catalog al erorilor”
4. Judecătorii de investigații au tergiversat investigarea cazului.”

La 13 martie 2001, instanța care a examinat cauza reclamanților sub aspect penal a adoptat în privința lor o sentință de achitare. Singurul pasaj din cele menționate, notamente cel care se referea la “lipsa de imparțialitate de care au dat dovadă magistrații” a fost declarat drept fiind defăimător. Instanța la fel a conchis că reclamanții au acționat cu bună-credință, ținând cont de faptul că ziarul, raportând despre critica adusă investigațiilor, doar și-a îndeplinit sarcina de informare a publicului.

Reclamantul a depus o cerere de apel care a fost examinată de Curtea de Apel din Versailles. Această instanță, în decizia sa, adoptată la 14 noiembrie 2001, a dispus anularea parțială a sentinței de achitare a reclamanților. Instanța, în particular, a concluzionat că pe lângă afirmația că magistrații au dat dovadă de lipsă de imparțialitate, acuzarea precum că “investigarea cazului [Borrel] [a fost] efectuată în mod “bizar” la fel era defăimătoare. Instanța a dispus că pasajele în cauză au lezat onoarea și reputația celor doi magistrați care investigau cazul. Curtea de Apel nu a admis afirmarea făcută de către reclamanți precum că ei au acționat cu bună-credință, fiind de opinia că jurnalistul nu a încercat să “elucideze tema în contextul unui interviu”. Instanța a notat că jurnalistul a adoptat “o poziție de mijloc” pentru a-și ușura sarcina și că ea (jurnalistul) ar fi trebuit “să indice că intenționa să ofere persoanelor în cauză posibilitatea de ași exprima propriile opinii”.

Respectiv, dl. July a fost găsit culpabil în cauza de defăimare publică a funcționarilor, iar întreprinderea reclamantă a fost atrasă la răspundere civilă. Instanța i-a ordonat d-lui July să plătească o amendă în mărime de 10,000 franci francezi (FRF) (ceea ce aproximativ constituie 1,500 EURO) și să compenseze daunele în aceeași mărime fiecărei din părțile civile, precum și să publice în ziarul “*Libération*”, la fel și într-o altă ediție națională cotidiană, un anunț în care să indice concluziile de bază ale instanței de drept. Prețul de plasare a acestui anunț urma să nu depășească 15,000 FRF (aproximativ 2,286 EURO). Curtea de Apel la fel a ordonat ca reclamanții în comun să plătească părților civile 20,000 FRF (aproximativ 3,000 EURO) cu titlu de compensare a cheltuielilor neacoperite de către stat.

Reclamanții au depus cerere de recurs, bazându-și plângerea, printre altele, și pe încălcarea normelor articolului 10 a Convenției. Instanța de recurs, în hotărârea emisă la 14 ianuarie 2003 a respins cererea reclamanților, stipulând, în particular, că reclamanții în mod evident nu au respectat obligația sa de precauție și obiectivitate.

Plângeri

Bazându-se, în particular, pe dispozițiile articolului 10, reclamanții acuzau condamnarea lor în cauza de defăimare.

Decizia Curții

Articolul 10

Curtea consideră că condamnarea reclamanților reprezenta o imixtiune în dreptul lor la libertatea de exprimare. Această imixtiune era prevăzută de normele dreptului francez și urmărea scopurile legale de protejare a reputației judecătorilor de investigație precum și menținerea autorității și imparțialității judecătii.

Privind stabilirea faptului dacă această imixtiune era “necesară într-o societate democratică”, Curtea reamintește, în primul rând, rolul esențial de “câine de gardă” al presei într-o societate democratică. Cu toate că presa nu trebuie să depășească anumite limite, totuși, anume de datoria ei este comunicarea – în conformitate cu obligațiile și responsabilitățile ce-i revin – informațiilor și ideilor în privința oricăror chestiuni de preocupare a publicului, inclusiv celor ce se referă la funcționarea sistemului judiciar.

În cazul reclamanților, Curtea nu este convinsă de motivele invocate de Curtea de Apel din Versailles. Curtea notează că articolul în cauză reprezenta un raport despre conferința de presă cu privire la un caz care deja era cunoscut publicului, și evidențiază că nu este de competența instanțelor jurisdicționale interne să substituie propriile opinii cu cele ale presei privind care anume tactici de raportare urmau să fie adoptate de către jurnaliști în procesul comunicării informațiilor.

Curtea la fel atrage atenția asupra faptului că în articolul menționat a fost utilizat în mod corect procedeul de redare a vorbirii directe, iar în unele locuri chiar au fost utilizate și semnele de punctuație ce marchează citatele pentru a evita orice înțelegere greșită a cititorilor referitor la declarațiile făcute de cei care au luat cuvântul la conferința de presă și înseși analiza efectuată de către ziar. Numele vorbitorilor la fel au fost menționate ori de câte ori era cazul, din nou, spre binele cititorilor. Ca rezultat, nu se poate afirma, așa cum a făcut-o instanța de apel, că anumite pasaje ar putea fi considerate drept aparținând autorului articolului în cauză, și prin urmare, deci, și reclamanților.

În ceea ce privește motivul invocat de Curtea de Apel referitor la utilizarea adjectivului “bizar”, Curtea notează că descrierea, care de altfel, evident, nu era una de laudă, a fost atribuită de către articol unuia dintre participanți la conferința de presă și nu a fost utilizată de către jurnalist personal. Mai mult ca atât, textul articolului nu conține dovada expunerii oricărei animozități personale față de judecătorii în cauză, fapt recunoscut și de prima instanță de drept.

Reamintind încă o dată că limitele criticii admisibile în privința funcționarilor publici care acționează în mod oficial sunt mai largi, în cele ce urmează Curtea a dispus că motivele invocate de instanța de recurs pe care aceasta se bazase la respingerea cererii reclamanților nu erau nici relevante, nici suficiente, ținând cont că magistrații în cauză, ambii fiind funcționari publici lucrând pentru una dintre “instituțiile fundamentale ale statului”, puteau fi supuși criticilor personale în limitele criticii “admisibile”, critici ce puteau fi expuse nu doar în mod teoretic sau general.

În orice caz, Curtea consideră că reclamanții, publicând acest articol, nu au făcut uz cel puțin de vreo exagerare sau provocare, deși acest lucru este permis în cadrul exercitării libertății jurnalistice. Curtea nu a găsit termenii în cauză drept fiind “evident insultători” în privința celor doi magistrați și este de părerea că motivele pe care s-au bazat organele juridictionale interne când au dispus că reclamanții nu au acționat cu bună-credință contravin principiilor libertății de exprimare și rolului presei de “câine de gardă”.

Curtea a conchis că condamnarea reclamanților nu poate fi considerată drept fiind proporțională scopurilor urmărite și nu era “necesară într-o societate democratică”, contravenind prevederilor articolului 10.

Curtea a dispus în unanimitate **încălcarea dispozițiilor articolului 10** (dreptul la libertatea de exprimare) a Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Aplicând prevederile articolului 41 a Convenției (dreptul la satisfacție echitabilă), Curtea a alocat reclamanților 7,500 EURO, în comun, cu titlu de prejudiciu material și 13,572.80 EURO cu titlu de costuri și cheltuieli. Instanța a dispus că înseși faptul constatării încălcării constituie o satisfacție echitabilă în vederea reparării prejudiciului moral cauzat d-lui July.

Acte normative:

**GUVERNUL
REPUBLICII MOLDOVA**

**ПРАВИТЕЛЬСТВО
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

Н О Т Ă Р Î R E
pentru aprobarea Strategiei de comunicare cu privire
la integrarea europeană a Republicii Moldova

nr. 1524 din 29.12.2007

Monitorul Oficial nr.11-12/66 din 18.01.2008

* * *

În scopul distribuirii adecvate și sistematice a informației despre Uniunea Europeană, asigurării accesului publicului la mai multe surse de informație cu referire la UE și oferirii de posibilități cetățenilor Republicii Moldova de a participa activ la procesul de integrare europeană, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

Strategia de comunicare cu privire la integrarea europeană a Republicii Moldova, conform anexei nr.1;

Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de comunicare cu privire la integrarea europeană a Republicii Moldova pentru anul 2008, conform anexei nr.2.

2. Ministerele și alte autorități administrative centrale, cu consultarea și implicarea reprezentanților structurilor societății civile:

vor întreprinde măsuri eficiente în vederea realizării integrale a liniilor directorii prevăzute în Strategie și în Planul de acțiuni;

vor informa trimestrial Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, pe parcursul implementării Strategiei, despre situația privind executarea prevederilor Strategiei, inclusiv despre necesitatea actualizării obiectivelor trasate.

3. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va monitoriza procesul de implementare a Strategiei și nivelul de implementare a proiectelor de acte normative elaborate în acest sens și va raporta semestrial Guvernului despre executarea prezentei hotărâri.

4. Controlul asupra realizării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

PRIM-MINISTRU

Vasile TARLEV

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru, ministrul afacerilor
externe și integrării europene**

Andrei Stratan

Chișinău, 29 decembrie 2007. Nr.1524.

Anexa nr.1

la Hotărîrea Guvernului
nr.1524 din 29 decembrie 2007

STRATEGIA
de comunicare cu privire la integrarea europeană a Republicii Moldova

I. PEFATĂ

Strategia de comunicare cu privire la integrarea europeană a Republicii Moldova (în continuare - Strategie) are scopul de a asigura distribuirea adecvată și sistematică a informației despre Uniunea Europeană, accesul publicului larg la mai multe surse de informație cu referire la UE și de a oferi posibilități cetățenilor Republicii Moldova pentru a participa mai activ la procesul de integrare europeană.

1.1. Procesul de integrare europeană a Republicii Moldova

Geneza situației existente / descrierea procesului de integrare europeană

Acordul de parteneriat și cooperare reprezintă cadrul legal pentru cooperarea dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană. Acordul a fost semnat la 28 noiembrie 1994 și a intrat în vigoare la 1 iulie 1998 pe o durată de 10 ani. El constituie baza de colaborare cu UE în sectoarele politic, comercial, economic, juridic, cultural și științific și are drept obiectiv sprijinirea Republicii Moldova pentru atingerea următoarelor obiective:

consolidarea democrației și supremației legii, garantarea protecției drepturilor omului și ale minorităților naționale prin crearea unui cadru adecvat pentru dialogul politic;

dezvoltarea durabilă a economiei și finalizarea procesului de tranziție la economia de piață prin stimularea schimbului comercial, a investițiilor și a relațiilor economice favorabile.

Relațiile Republica Moldova - Uniunea Europeană sînt instituționalizate prin crearea următoarelor structuri responsabile pentru dezvoltarea dialogului politic și monitorizarea autorităților publice centrale: 1) Consiliul de Cooperare, 2) Comitetul de Cooperare (guvernamental), 3) Comitetul Parlamentar de Cooperare și 4) subcomitetele de cooperare.

Republica Moldova a semnat Planul de Acțiuni Republica Moldova - Uniunea Europeană (în continuare - Planul de Acțiuni RM - UE) la 22 februarie 2005, la Bruxelles. Planul de Acțiuni RM - UE este un document care conține obiective strategice și acțiuni specifice pentru atingerea acestora. Implementarea acestui Plan va consolida considerabil procesul de armonizare a legislației

moldovenești la standardele UE. Implementarea eficientă a obiectivelor și a acțiunilor din cadrul Planului de Acțiuni RM - UE creează condiții favorabile pentru extinderea relațiilor cu UE.

Integrarea europeană constituie prioritatea politicii interne și externe a statului

Politica curentă de integrare europeană a Republicii Moldova se bazează pe doi piloni: (i) implementarea Planului de Acțiuni RM - UE și (ii) valorificarea posibilităților Republicii Moldova de participare la toate inițiativele regionale, în special, la Consiliul Regional de Cooperare (Pactul de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est), Procesul de Cooperare în Europa de Sud-Est (PCESE) și Acordul CEFTA modificat (Acordul de liber schimb central european). Acestea sînt două direcții principale ale procesului de integrare europeană a Republicii Moldova care se completează reciproc.

La nivel instituțional a fost creat un mecanism de coordonare și monitorizare a implementării Planului de Acțiuni RM - UE, prin instituirea a patru comisii interministeriale, a căror activitate este coordonată de patru ministere specializate. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene are rolul de monitorizare și coordonare a tuturor activităților care au drept scop implementarea Planului de Acțiuni RM - UE.

1.1.1. Progrese obținute în procesul implementării Planului de Acțiuni RM - UE

Anul 2005 a fost unul de început pentru implementarea Planului de Acțiuni RM - UE, atît în ceea ce privește mecanismele și structurile de coordonare, cît și sub aspectul procesului de realizare propriu-zisă a prevederilor sale. În anul 2006, mecanismele instituite și acțiunile de implementare lansate au început să dea rezultate. Totodată, anul 2006 a relevat mai pregnant complexitatea reformelor solicitate de Planul de Acțiuni și, respectiv, a problemelor care trebuie depășite în acest sens. În unele cazuri, complexitatea problemelor ce urmau a fi soluționate era accentuată de anumite conjuncturi externe care s-au format anterior.

Raportul de Progres al Comisiei Europene privind implementarea de către Republica Moldova a Planului de Acțiuni RM - Uniunea Europeană, primul raport de acest gen publicat de UE, reflectă evoluția realizării prevederilor acestui document atît prin prisma progreselor, cît și a domeniilor problematice, sub aspectul rezultatelor înregistrate.

Cele mai semnificative rezultate obținute în cadrul relațiilor dintre Republica Moldova și UE, de la semnarea Planului de Acțiuni RM - UE, au fost:

desemnarea Reprezentantului special al UE pentru Republica Moldova;

instituirea Delegației Comisiei Europene la Chișinău;

inclusiunea UE și SUA cu statut de observatori în procesul de negociere a conflictului transnistrean;

lansarea Misiunii Uniunii Europene de Asistență la frontiera dintre Republica Moldova și Ucraina;

inclusiunea Republicii Moldova (de la 1 ianuarie 2006) pe lista statelor care beneficiază de sistemul generalizat de preferințe (SGP+);

finalizarea negocierilor și parafarea la 25 aprilie 2007 și semnarea la 10 octombrie 2007 a Acordului privind facilitarea regimului de vize și a Acordului privind readmisia persoanelor, care prefigurează pentru prima dată un cadru mai avansat de cooperare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană. Acordurile, pe de o parte, facilitează călătoriile cetățenilor moldoveni în spațiul Uniunii Europene, iar, pe altă parte, stabilesc un nou mecanism comun care va permite cooperarea dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană în prevenirea și combaterea migrației ilegale. Ambele oportunități reprezintă etape cruciale pentru atingerea obiectivului final al Republicii Moldova - stabilirea unui regim fără vize pentru cetățenii moldoveni;

inaugurarea oficială a Centrului Comun de Vize care eliberează vize în baza invitațiilor din partea Ungariei, Austriei, Sloveniei și Letoniei, alte state europene examinând posibilitatea de aderare la acest Centru.

Au fost înregistrate progrese în procesul de consolidare a stabilității și a sporirii eficienței instituțiilor de stat, fiind atestat un nivel înalt de cooperare între instituțiile publice centrale, Parlamentul, Guvernul și Președinția Republicii Moldova. Există un consens politic cu privire la realizarea a două obiective prioritare ale statului: integrarea europeană și reintegrarea statului.

La 24 martie 2005 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Declarația cu privire la parteneriatul politic pentru realizarea obiectivelor integrării europene. Aceasta stipulează consensul fracțiunilor parlamentare în ceea ce privește promovarea treptată și ireversibilă a cursului strategic al integrării europene. Ca urmare a acestei Declarații, Parlamentul a adoptat mai multe măsuri legislative importante pentru consolidarea democrației și a statului de drept în Republica Moldova, care au fost elaborate cu participarea societății civile și a opoziției.

La 4 mai 2006, în cadrul Summit-ului de la Thessaloniki, Republica Moldova a fost acceptată în calitate de membru cu drepturi depline al Procesului de Cooperare în Europa de Sud-Est. Astfel, a fost confirmată apartenența Republicii Moldova la regiunea Europei de Sud-Est, atât din punct de vedere geografic, cât și politic.

1.1.2. Obiective ce țin de la implementarea Planului de Acțiuni RM - UE

Eforturile Republicii Moldova sînt orientate spre implementarea integrală și în termenele prevăzute a Planului de Acțiuni RM - UE, ceea ce servește drept modalitate de avansare a procesului de integrare europeană.

Moldova percepe Planul de Acțiuni RM - UE drept un instrument de creare a condițiilor necesare pentru a obține un statut calitativ nou în raport cu Uniunea Europeană, care va prevedea clar perspectiva europeană a țării.

Obiectivele generale ale Planului de Acțiuni RM - UE cuprind angajamente comune față de respectarea valorilor comune și implementarea reformelor politice, economice, instituționale etc.

Unul dintre obiectivele importante ale implementării Planului de Acțiuni RM - UE ține de soluționarea conflictului transnistrean. Regiunea transnistreană a Republicii Moldova este regiunea de est a statului, controlată de un regim separatist, anticonstituțional și nerecunoscut.

UE este implicată în procesul de negocieri privind soluționarea politică a acestui conflict, avînd statut de observator în formatul "5+2". Formatul 5+2 constă din Ucraina, Rusia, OSCE - în calitate de mediatori; UE și SUA - în calitate de observatori; Chișinău și Tiraspol. UE participă, de asemenea, la consolidarea securității și a controlului adecvat la frontiera dintre Moldova și Ucraina (460 km din hotar nu sînt controlați de Moldova, din cauză că regimul transnistrean nu permite accesul autorităților moldovene pe teritoriul controlat de administrația separatistă), prin intermediul Misiunii Uniunii Europene de Asistență la Frontiera dintre Republica Moldova și Ucraina, care și-a început activitatea în decembrie 2005. Misiunea respectivă exercită un impact pozitiv asupra dialogului dintre Moldova și Ucraina în ceea ce ține de managementul frontierei, organizînd cu regularitate ședințe, oferind asistență și monitorizînd controlul de frontieră și vamal în cadrul punctelor de trecere.

II. STRATEGIA DE COMUNICARE CU PRIVIRE LA INTEGRAREA EUROPEANĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Moldova se confruntă cu două provocări importante: prima - prezentarea informației despre UE și a valorilor europene cetățenilor săi - Strategia de Comunicare internă UE și a doua - prezentarea informației despre Moldova cetățenilor Uniunii Europene - Strategia de comunicare externă Uniunea Europeană, ambele strategii - avînd multe puncte de tangențe.

În aceste condiții și în scopul asigurării unui proces continuu de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană, este absolut necesară inițierea unei campanii de sensibilizare a opiniei publice din Moldova asupra aspectelor ce țin de UE, stimulare a unui interes mai mare și inițiere a unor dezbateri cu cetățenii. Pentru atingerea acestor obiective, există un factor crucial care se referă la cunoștințele de bază în domeniul afacerilor UE și oferirea unui acces cît mai larg la informația despre UE.

Luînd în considerare faptul că integrarea europeană reprezintă prioritatea numărul unu pentru Guvernul Republicii Moldova, Strategia de comunicare internă UE sugerează metodele și mijloacele prin care poate fi îmbunătățită situația, oferîndu-le cetățenilor Republicii Moldova posibilitatea de a participa mai activ în acest proces.

Concomitent, există o necesitate stringentă de a acorda o atenție deosebită informării populației din regiunea transnistreană referitor la procesul de integrare europeană a Republicii Moldova. Aceasta poate necesita o strategie specială și instrumente de implementare.

Regimul transnistrean controlează regiunea prin intermediul unui mecanism bine pus la punct de servicii de securitate, ce suprimă inițiativa civică sau politică și care nu sprijină politica promovată de conducerea Republicii Moldova. Aceasta a condus la încălcarea gravă a drepturilor și libertăților omului, în special, a libertății de exprimare și a libertății de asociere. Regimul a stabilit monopol asupra mass-media, folosind pe larg propaganda și manipulând opinia publică. Mai detaliat acest aspect este abordat în Raportul OSCE cu privire la libertatea mass-media în regiunea transnistreană a Republicii Moldova.

2.1. Strategia de comunicare externă UE

Principalul obiectiv al Strategiei de comunicare externă UE este sensibilizarea mai largă a instituțiilor și populației UE cu referire la Republica Moldova în general și prezentarea Republicii Moldovei în calitate de stat european atractiv cu aspirații puternice de a îndeplini toate criteriile pentru a deveni stat-membru al Uniunii Europene în particular.

2.1.1. Obiective

Moldova, în calitate de stat european, se numără printre statele care aspiră:

pe termen scurt - la fundamentarea instituțiilor democratice, a statului de drept și a drepturilor omului în Republica Moldova, în conformitate cu practica, principiile și standardele Uniunii Europene, prin realizarea angajamentelor stabilite în Planul de Acțiuni RM - UE, creînd premise pentru recunoașterea oficială de către Uniunea Europeană a perspectivei europene a Republicii Moldova;

pe termen mediu - la ridicarea relațiilor Republica Moldova - Uniunea Europeană la un nivel calitativ nou, care ar presupune integrarea graduală a Republicii Moldova în instituțiile europene, în vederea obținerii treptate a celor patru libertăți ale Comunității Europene: libertatea circulației persoanelor, bunurilor, serviciilor și capitalului;

pe termen lung - la demararea procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, luînd în considerare experiența altor state din Europa de Sud-Est;

în final - la aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

În contextul realizării obiectivelor enumerate, Strategia de comunicare externă UE se va axa pe asigurarea formulării și direcționării unei comunicări eficiente cu UE, cu instituțiile acesteia, precum și cu cetățenii europeni.

2.1.2. Grupuri-țintă

Orice mesaj transmis de către autoritățile moldovenești peste hotare presupune o audiență bine definită. Pentru atingerea obiectivului Strategiei de comunicare externă, care are drept scop promovarea Moldovei în calitate de stat european și pentru care integrarea europeană reprezintă o prioritate a politicii externe și interne, sînt stabilite următoarele grupuri țintă:

Consiliul Uniunii Europene;

Comisia Europeană;

Parlamentul European;

statele-membre, inclusiv reprezentanțele permanente ale acestora la Bruxelles;

alte state candidate;

lideri de opinie de la Bruxelles;

grupuri de interes care activează la nivel european (asociații europene, comitete ale regiunilor etc.);

lobby-știi și formatorii de opinie;

presa internațională;

comunitatea europeană de afaceri;

publicul larg și grupurile-țintă specifice din rîndurile cetățenilor europeni.

2.1.3. Mesajul de comunicare

Moldova este un stat european prin excelență, iar revenirea ei plenară în componența familiei europene nu este altceva decît repararea unui adevăr istoric.

2.1.4. Metodele și instrumentele de informare

În contextul implementării Strategiei de comunicare externă vor fi implicați:

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova;

Misiunea Republicii Moldova pe lângă Comunitățile Europene;

alte misiuni diplomatice ale Moldovei în UE și în statele candidate;

moldovenii care activează și locuiesc în spațiul Uniunii Europene;

oameni de știință, cercetători, prin cooperarea acestora cu universitățile europene;

tinerii care studiază în țările UE și alții.

Principali subiecți vor fi antrenați în:

elaborarea Strategiei de comunicare externă, stabilind pașii concreți, audiența-țintă, durata și bugetul;

organizarea vizitelor jurnaliștilor străini în Moldova și viceversa;

asigurarea activităților de lobbyism în cercul liderilor europeni de opinie;

efectuarea unei munci rezultative pentru stabilirea contactelor în domeniul diplomatic;

desfășurarea unei activități eficiente cu media internațională;

prezentarea acțiunilor și rezultatelor concrete publicului, care conduc spre integrarea europeană;

evidențierea progreselor Moldovei în domeniul dezvoltării economice;

prezentarea Moldovei drept o țară pe deplin democrată și stabilă;

alegerea unui logou atractiv pentru prezentarea Moldovei peste hotare;

organizarea și susținerea diferitelor prezentări ale Moldovei din punct de vedere economic, cultural și turistic etc.;

susținerea participării Moldovei în cadrul congreselor și expozițiilor internaționale etc.

Strategia de comunicare externă va cuprinde mecanisme de monitorizare a mass-media și a sondajelor de opinie regulate privind calitatea imaginii Moldovei în UE, precum și, individual, în statele-membre ale UE.

2.1.5. Identificarea partenerilor

În scopul inițierii unei comunicări externe eficiente cu UE și statele-membre ale acesteia, se vor intensifica relațiile cu partenerii internaționali ai Moldovei. Se impune inițierea strategiei de comunicare individuală și specifică pentru toți partenerii identificați, care vor avea un rol crucial în cadrul prezentei Strategii și în acordarea unui sprijin în procesul de integrare europeană.

2.2. Strategia de comunicare internă

Guvernul Republicii Moldova a declarat integrarea europeană drept obiectiv strategic al politicii externe a țării.

Lipsa informării adecvate a populației și a unei politici de comunicare durabile este unul din principalele motive ale cunoașterii insuficiente de către publicul din Moldova a problemelor comunității europene.

Comunicarea va avea un caracter deschis, va fi transparentă și orientată spre cetățeni. Prin asigurarea unei strategii bine coordonate, se vor aduce beneficii considerabile Republicii Moldova. Comunicarea are drept scop intensificarea legăturilor dintre cetățenii Republicii Moldova și cei ai statelor-membre ale Uniunii Europene/țărilor candidate, precum și îmbogățirea cunoștințelor persoanelor privind cooperarea cu UE.

Prezenta Strategie are următoarele caracteristici:

informativă - distribuirea extensivă a materialelor informative publicate, folosind diverse canale de distribuție - rețeaua de transport urban, bănci, biblioteci, calea ferată națională, poșta națională, școli, centre de informare, pagina web a organelor centrale de specialitate ale administrației publice;

educațională - organizarea atelierelor de lucru, instruirea periodică, organizarea de lecții etc. pentru anumite grupuri-țintă;

explicativă - detalierea informațiilor prin programe educaționale de televiziune, radio și alte mijloace de informare în masă, prezentări, întâlniri cu publicul etc.;

cognitivă - organizarea discuțiilor, meselor rotunde, conferințelor, atelierelor de lucru, întâlnirilor în regiuni etc.;

multiaspectuală - furnizarea de informații cu privire la integrarea Moldovei în UE în context cu alte subiecte europene.

2.2.1. Scopul Strategiei

Scopul prezentei Strategii este de a răspunde solicitărilor de informații despre dialogul Republica Moldova - Uniunea Europeană și implicațiile acestuia pentru țară, cu următoarele obiective specifice: formarea bazei procesului de planificare în temeiul analizei cunoștințelor actuale, precum și formarea bazei necesare de informații în rîndurile publicului larg în temeiul analizei cunoștințelor posedate. În lumina obiectivelor generale expuse mai jos, se vor stabili scopuri operative, atenția fiind concentrată asupra grupurilor-țintă pentru activități individuale. Acestea se vor referi la proiectul de comunicare generală, avînd un interes special pentru inițiativele îndreptate spre mass-media moldovenești și publicul larg.

2.2.2. Obiectivele Strategiei

Obiectivul primordial al Guvernului Republicii Moldova este de a asigura o mediatizare a implementării eficiente a prevederilor documentelor bilaterale moldo-comunitare care promovează dezvoltarea relațiilor Republica Moldova - UE.

Toate măsurile întreprinse de Guvernul Republicii Moldova au drept scop aprofundarea și apropierea graduală a Moldovei de valorile europene, ceea ce se va solda, în ultimă instanță, cu integrarea deplină în UE.

Obiectivele generale sînt orientate spre:

conștientizarea problemelor prioritare ale Republicii Moldova cu privire la integrarea europeană atît în țară, cît și peste hotare;

ridicarea nivelului de cunoștințe și de înțelegere de către public a Uniunii Europene, a problemelor ce țin de relațiile Republica Moldova - UE, a Planului de Acțiuni RM - UE etc.;

contribuirea prin procesul educațional la atingerea scopului de lungă durată de creștere a nivelului de conștientizare a proiectului UE și a valorilor europene, în special, de către public și autoritățile locale, profesori, elevi și studenți, societatea civilă, mass-media etc.;

conștientizarea de către populație a faptului că integrarea europeană este o problemă prioritară pentru Republica Moldova;

inițierea unui dialog eficient și relevant cu cetățenii și stabilirea de relații cu aceștia, luîndu-le în seamă necesitățile;

asigurarea unei informații accesibile privind UE pentru populație, atît pentru publicul larg, cît și pentru cel specializat;

stimularea interesului față de problemele Uniunii Europene;

susținerea procesului de implementare a documentelor bilaterale Republica Moldova - UE, a Planului de Acțiuni RM - UE, care se află în etapa finală, inclusiv prin argumentarea reformelor dificile, însă necesare;

stimularea mass-media de a se implica în dezbateri cu referire la subiectele legate de Europa;

implicarea liderilor de opinie în dezbateri ce abordează tematici legate de Europa;

studierea evoluției opiniei publice, odată cu abordarea de către mijloacele de informare în masă a problemelor UE în Moldova.

În contextul implementării prezentei Strategii în Moldova, o atenție sporită va fi acordată colaborării cu instituțiile abilitate din statele-membre ale Uniunii Europene, precum și cu principalele instituții europene. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene își va axa activitatea pe promovarea priorităților naționale strategice, în special a obiectivului de integrare europeană, identificând parteneri concreți și considerând cele mai convenabile modele.

2.2.3. Grupurile-țintă

Grupuri-țintă potențiale și evidente

Activitățile organelor de presă, de informare și culturale în Moldova și în străinătate vor fi realizate, implicând următoarele grupuri-țintă:

distribuitorii de informație: organele de presă, organele centrale de specialități ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale, rețelele de agenții centrale la nivel local, organizațiile pedagogice, profesorii, ofițerii locali de informare, bibliotecile, asociațiile studențești, asociațiile oamenilor de afaceri etc.;

formatorii de opinie: jurnaliști moldoveni și străini, politicieni, academicieni, reprezentanți ai ONG-urilor; alte grupuri-țintă etc.;

publicul larg: persoanele tinere de vîrsta 15+, persoanele interesate/ neinteresate, consumatorii mijloacelor de informare etc.

2.2.4. Descrierea activităților de implementare a obiectivelor prezentei Strategii

Planul de acțiuni anexat este principalul mecanism de implementare a prezentei Strategii și include obiectivele, acțiunile propriu-zise de implementare, perioada concretă de timp și disponibilitățile bugetare.

În scopul asigurării unei implementări eficiente a Strategiei, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, anual, în urma consultării cu partenerii de implementare în cadrul Grupului de experți și Comisiei de consultare, va actualiza prevederile Planului de acțiuni și îl va prezenta Guvernului Republicii Moldova spre aprobare către 1 septembrie a fiecărui an pînă în anul 2010 (termenul de finalizare a prezentei Strategii).

2.2.4.1. Studiul sociologic

Prezenta Strategie, pentru a fi mai eficientă, necesită o informație substanțială de date sociologice reprezentative și analiza lor. Un asemenea studiu sociologic/ cercetare complexă va include:

analiza secundară a datelor disponibile obținute în urma studiului opiniei publice;

studiul sistematic al opiniei publice - așa-numitul Omnibus, inserînd informații privind Republica Moldova și UE, o serie de întrebări vizînd diverse probleme ce țin de Uniunea Europeană etc. Respondenții vor fi aleși prin metoda de selectare proporțională. Omnibus-urile reprezintă o sursă de furnizare a informațiilor de bază și evaluare a impactului activităților instituțiilor implicate în realizarea prezentei Strategii în cadrul programului de informare despre integrarea europeană și campania de marketing al instrumentelor de informare. Omnibus-ul va fi materializat lunar prin opinia unui grup reprezentativ din 900 de persoane cu vârste de peste 15 ani;

interviuri detaliate cu experți (30 de dialoguri cu politicieni de vază, oameni de afaceri și personalități din regiuni - alcătuiind împreună un minim de 100 de interviuri). Interviurile vor fi realizate cu 30 (cel puțin) de respondenți din fiecare grup-țintă. Un alt rezultat necesar va fi dedus prin studierea detaliată a argumentelor oferite de respondenți;

studiul și analiza detaliată a opiniei publice privind UE și informațiile cu privire la necesitățile grupurilor corespunzătoare. Studiul și analiza detaliată a opiniei publice cu privire la Uniunea Europeană vor cuprinde toate domeniile aferente procesului de integrare europeană a Moldovei (avantaje, dezavantaje, disponibilitatea informației despre UE, încrederea în instituțiile UE etc.). Acestea vor insera identificarea grupurilor-țintă corespunzătoare pentru prezenta Strategie și vor identifica necesitățile lor de informare. Respondenții cu vârsta de 15+ ani vor fi aleși prin metoda de selectare proporțională.

2.2.4.2. Logo-ul prezentei Strategii

Prezenta Strategie va dispune de propriul logou. Logo-ul moldovenesc cu profil grafic va cuprinde toate activitățile de informare, efectuate în numele Republicii Moldova. Vor fi elaborate îndrumări speciale privind utilizarea logou-lui. Documentele vor fi șablonate pentru computatoare și manuale în scopuri de tipar etc.

Logo-ul va fi testat în prealabil atât din punct de vedere al funcționalității, cât și al conținutului comunicativ. Logo-ul va face parte și va însoți toate instrumentele de informare ale statului. Accesul la sistemul informațional nu va fi anevoios, cetățenii orientându-se și folosindu-l fără dificultate. De asemenea, logo-ul va garanta o înaltă calitate a informației oferite de către stat. Simbolul informației UE va fi un garant al calității. Se va organiza un concurs între școlile de artă din Moldova și studenți, cel mai reușit logou fiind ales și testat de către organul consultativ împreună cu cetățenii. Logo-ul și eventualul slogan ce va însoți implementarea prezentei Strategii vor fi prezentate publicului și mass-media, după aprobarea Planului de acțiuni anexat și după identificarea clară a sursei de finanțare.

2.2.4.3. Consolidarea Serviciului de presă al Guvernului Republicii Moldova și a celor din cadrul organelor centrale de specialitate ale administrației publice ale Republicii Moldova

În contextul promovării obiectivului de integrare europeană se impune necesitatea consolidării Serviciului de presă al Guvernului Republicii Moldova și a celor din cadrul organelor centrale de specialitate ale administrației publice ale Republicii Moldova. Aparatul Guvernului va elabora Conceptul de comunicare, ce va oferi o viziune de dezvoltare a serviciilor de presă al Guvernului și ale celor din cadrul organelor centrale de specialitate ale administrației publice. Realizarea obiectivelor prezentei Strategii necesită următoarele acțiuni prioritare:

consolidarea și implicarea specială a Serviciului de presă al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene și altor organe centrale de specialitate ale administrației publice;

implicarea Serviciului de presă al Guvernului în procesul de implementare a prezentei Strategii;

ridicarea nivelului profesional al ofițerilor de presă și al purtătorilor de cuvânt (instruirea lucrătorilor mass-media, instruirea cu referire la UE, dezvoltarea abilităților de comunicare, o cooperare mai strânsă cu jurnaliștii și identificarea necesităților acestora);

analiza materialelor mass-media;

monitorizarea mijloacelor de informare naționale și a celor din străinătate;

organizarea ședințelor pentru furnizarea informațiilor de bază mediului jurnalistic național;

organizarea întâlnirilor individuale ale purtătorilor de cuvânt cu jurnaliștii naționali;

publicarea cu promptitudine a comunicatelor de presă;

organizarea conferințelor de presă susținute cu regularitate de către Guvern / ministere.

2.2.4.4. Instruirea colaboratorilor din cadrul autorităților administrației publice, în special a administrației publice locale

Prezenta Strategie nu poate fi implementată fără un proces paralel de educație a funcționarilor din cadrul serviciului public și administrației publice locale în domeniile ce țin de UE. Ulterior, va fi elaborată o nouă strategie scopul căreia va fi instruirea grupurilor sus-menționate în așa mod încât acestea să devină treptat surse de informare despre UE.

Instruirea urmează a fi organizată în cooperare cu Comisia Europeană, oficiul TAIEX, Ministerul Administrației Publice Locale și diferite ONG-uri. Ar fi oportun ca centrele regionale UE să organizeze diferite seminare și instruiri pentru lucrătorii din cadrul autorităților administrației publice locale. Serviciul public va fi instruit în baza programului aprobat de Guvernul Republicii Moldova, cu scopul sensibilizării mai largi a opiniei publice și familiarizării mai eficiente a funcționarilor publici. În acest proces vor fi incluși reprezentanți ai partidelor politice, inclusiv parlamentarii moldoveni.

2.2.4.5. Cooperarea cu mass-media: Reacția de răspuns din partea organelor centrale de specialitate ale administrației publice și autorităților administrației publice locale

Procesul de monitorizare și analiză contextuală curentă a mass-media în ceea ce privește informarea jurnaliștilor despre activitățile UE este destul de important. Monitorizarea paralelă și analiza contextuală a mass-media în contextul informării jurnaliștilor despre activitățile UE oferă o imagine compactă asupra conținutului și structurii argumentelor folosite la tele-radiodifuziune, în mass-media imprimată sau electronică pentru Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene. Monitorizarea servește drept instrument de evaluare a eficienței și corectitudinii comunicărilor făcute referitor la tematicile UE relevante și contribuie la înlăturarea impreciziilor din prezenta Strategie. Monitorizarea se va face permanent, iar de două ori pe lună se va efectua o analiză contextuală detaliată. Analiza contextuală va fi structurată, reieșind din propunerile și sugestiile privind activitățile Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene și accentuarea priorităților acestuia.

Monitorizarea și analizele regulate vor evalua:

imaginea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene în contextul european;

eficiența activităților în vederea promovării prezentei Strategii;

dezvoltarea, tendințele, perceperea UE de către mass-media națională;

activitatea jurnaliștilor - conținutul materialelor informaționale;

cantitatea și calitatea prezentării de către mass-media națională a informației UE;

percepția negativă și pozitivă a tematicilor europene de către mass-media națională.

Pe baza rezultatelor unei asemenea monitorizări și analize vor fi pregătite și implementate continuu strategii de relații cu publicul. Monitorizarea și analiza vor fi efectuate pe întreaga durată a prezentei Strategii.

2.2.4.6. Îmbunătățirea respectării de către mass-media a tematicilor europene

Asigurarea independenței mass-media reprezintă o prevedere esențială care este inclusă în Planul de Acțiuni RM - UE și, respectiv, în prezenta Strategie. Aceasta servește ca o testare a funcționării principiilor democratice în Moldova, constituind o prioritate pentru Parlament și Guvern. În acest context, prioritățile-cheie vor fi următoarele:

transformarea cu succes a instituției "Teleradio-Moldova" într-o Companie publică de difuzare independentă și imparțială;

asigurarea transparenței în cadrul procesului de distribuire a frecvențelor și adoptării unor decizii echitabile de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului;

implementarea legislației audiovizualului adoptată de către Parlament, reieșind din necesitatea asigurării independenței și transparenței Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

Pentru îmbunătățirea reflectării de către mass-media a tematicilor europene, vor fi luate următoarele măsuri:

eficientizarea activității Serviciului de presă al Guvernului și al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene;

atribuirea unui rol proeminent mass-mediei audiovizuale prin colaborări strânse și întâlniri regulate cu operatorii și mediatorii;

crearea unei imagini pozitive a UE pentru populație prin plasarea politicilor și activităților într-un cadru "de interes uman", permițând astfel cetățenilor să înțeleagă mai bine importanța și relevanța acesteia;

abordarea afacerilor europene într-un context național și local. Actualizarea cu regularitate a fluxului de informație privind relațiile Republica Moldova - UE (vizite oficiale, întruniri, participare a oficialilor moldoveni la conferințele europene, implementare eficientă a documentelor bilaterale Republica Moldova - UE);

susținerea posturilor naționale TV și radio - căutarea surselor financiare și susținerea proiectelor europene;

promovarea calității înalte a paginilor Internet pro-europene;

organizarea unor întruniri de bază cu tematici europene, dezbateri neoficiale cu jurnaliștii;
instruirea jurnaliștilor în domeniul administrării în mod european a afacerilor;
organizarea de vizite ale jurnaliștilor la instituțiile europene;
implicarea directă a jurnaliștilor naționali în procesul de integrare în UE și de implementare a prezentei Strategii;
publicarea Buletinului informativ european - știri din cadrul administrației publice locale;
utilizarea publicațiilor referitor la Uniunea Europeană și a altor surse de informare europeană;
cooperarea cu diverse asociații de jurnalism din Moldova pentru elaborarea unei strategii orientate spre mass-media națională.

2.2.4.7. Crearea infrastructurii informaționale

Se prevede crearea unei infrastructuri informaționale care se va baza pe numeroasele surse de informație despre UE, care nu sînt interconectate și nu cooperează între ele. Obiectivul noii infrastructuri informaționale va constitui crearea unui sistem integrat de furnizare de informații despre UE, ale cărui instrumente să coopereze reciproc.

Noua infrastructură informațională va dispune de șase piloni de bază, creați în perspectivă pe termen scurt, mediu și lung:

Pagină - web UE;

Centre interactive europene/Centre informaționale UE;

Sistemul de distribuire a informației cu referire la UE;

Linie telefonică liberă UE;

Buletin informațional - UE și Moldova;

Bază de date a știrilor și a experților.

Toate aceste instrumente de comunicare vor fi coordonate de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova. Comasarea, coordonarea bine orientată și suplinirea surselor existente de informații va eficientiza sistemul

fragmentat existent, atât referitor la distribuirea informației (informație uniformizată și de calitate înaltă), cât și referitor la personalul ce va gestiona aceste instrumente.

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va avea drept scop promovarea sistemului informațional UE în contextul "orientării spre cetățeni". simbolul/logo-ul informației de calitate înaltă despre UE, oferită de stat, va însoți toate activitățile și instrumentele informaționale, va fi un garant al calității.

2.2.4.7.1. Pagina oficială web a UE - Portalul UE

Portalul Internet cu privire la UE în limba moldovenească, engleză și rusă

Portalul Internet va fi unul din pilonii sistemului informațional integrat privind UE în Moldova. În ceea ce privește interesul sporit și utilizarea Internetului, pagina web va servi drept prim punct de contact pentru cetățenii ce doresc să obțină informații despre UE în limba de stat. La crearea unui nou portal UE se va pune accentul pe oferirea noutăților relevante din UE și a știrilor din Moldova. Portalul va conține următoarele secțiuni: *Noutăți curente, Viitorul Europei, inclusiv informații privind extinderea viitoare, Uniunea Europeană, Moldova și UE, UE și Eu, Informații cu privire la turism, muncă, studii etc., Documente, Informații și link-uri, Indicator al oportunităților UE*. Secțiunea "Indicator al oportunităților UE" va oferi publicului larg informații privind posibilitățile de participare în diferite programe și proiecte ale Uniunii Europene.

Portalul va avea o versiune în limbile engleză și rusă, care va constitui sursă importantă pentru cei ce se interesează despre relația Moldovei cu UE. Acesta va oferi referințe și link-uri pentru alte surse relevante. Pagina principală și secțiunile aparte vor include un modul despre sistemul informațional al UE cu privire la informarea despre activitatea UE. Pagina web a UE va fi conectată la alte pagini web relevante ale administrației de stat și ale organizațiilor nonguvernamentale.

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va fi responsabil de partea editorială a portalului. Informația va fi preponderent oferită de partenerii externi și parțial de un operator al serverului tehnic. O componentă tehnică a unei asemenea pagini web va include module extranet, în particular o bază de date internă a știrilor, servind drept sursă informațională primară pentru personalul sistemului informațional. Personalul informațional va continua să perfecționeze și să extindă baza de date, în temeiul informației parvenite de la public. Datorită conexiunii și legăturii cu portalul UE, secțiunea "Întrebările cele mai frecvente" va fi actualizată prin Internet, ceea ce va oferi posibilitatea altui serviciu informațional să fie accesibil în contextul unor cereri mai detaliate și complexe.

2.2.4.7.2. Centre interactive europene - Chișinău și regiuni

Centrul Interactiv European în Chișinău (Eurocentru)

Prin crearea Centrului informațional UE, se va pune accentul pe contactul direct cu publicul. Sarcina Eurocentrului din Chișinău va fi realizarea prezentei Strategii, aprobată de Guvern. Eurocentrul își va desfășura activitatea bazându-se pe principiul de interconexiune reciprocă a principalelor inițiative de comunicare și pe oferirea de informații despre Uniunea Europeană cetățenilor, în principal, în Chișinău și în suburbiile acestuia.

Sarcinile principale ale Eurocentrului din Chișinău sînt următoarele:

realizarea prezentei Strategii;

în cadrul Eurocentrului - realizarea unei interconexiuni reciproce a principalelor instrumente de comunicare (Eurocentru, pagina web a UE, Linia telefonică liberă a UE) și prin intermediul extranetului - conectarea cu alte eurocentre regionale;

oferirea de informații cetățenilor - prin contact direct, linie gratuită, poștă electronică și materiale informaționale;

distribuirea materialelor informaționale eurocentrelor regionale și cetățenilor;

participarea la activitățile informaționale ale Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene;

organizarea altor activități și seminare axate pe prioritățile de comunicare:

seminare tematice și instruirii concentrate asupra grupurilor-țintă - purtători de informații:

convocarea de seminare și instruirii pentru organizații și experții externi;

organizarea sistematică a dezbaterilor cu publicul pe marginea subiectelor referitoare la UE;

crearea în comun a bazei de date de știri și materiale informaționale;

crearea în comun a paginii web UE;

cooperarea strînsă cu eurocentrele regionale și coordonarea activităților comune;

cooperarea cu școlile medii, licee și universități (departamentele din cadrul acestora pentru studii europene);

cooperarea cu Delegația Comisiei Europene în Moldova;

deschiderea sălii de lectură "Euro-biblioteca" și închirierea materialelor specializate;

asigurarea accesului la diverse surse informaționale pentru public (pagini web relevante, TV - de exemplu, Euronews, Europa prin Satelit).

Centre (regionale) interactive europene "Pro-Europa"

Modelul Eurocentrului din Chișinău va fi folosit pentru deschiderea altor eurocentre regionale, care vor forma temelia sistemului de distribuire a informației cu privire la activitatea Uniunii Europene în Republica Moldova, fiind amplasate în orașele regionale. La 20 februarie 2007 a fost lansat Centrul Interactiv European "Pro-Europa" la Cahul, iar la 30 aprilie 2007 a fost deschis Centrul Interactiv European "Pro-Europa" la Bălți. Prin respectarea planului de a deschide eurocentre în toate centrele regionale, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, în cooperare cu Ministerul Administrației Publice Locale, va desemna partenerii strategici (instituții ale administrației publice, în calitate de oficii regionale, biblioteci publice, municipalități etc.), care deja dispun de experiență în oferirea de informații publicului.

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va aprecia ofertele organizațiilor și va selecta partenerii corespunzători pentru cooperare.

În afară de oferirea informațiilor, eurocentrele vor fi responsabile pentru desfășurarea diferitelor activități, precum și a seminarelor și dezbaterilor cu cetățenii. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va contribui la asigurarea eurocentrelor cu materiale informaționale necesare. Eurocentrele care vor fi conectate prin extranet vor lua parte la întocmirea documentelor informaționale ce țin de diferite secțiuni ale agendei europene și vor participa la crearea bazei de date de știri și actualizarea portalului Internet al UE. Eurocentrele vor dispune, de asemenea, de săli de lectură, cu posibilitatea de a împrumuta materialele speciale. În fiecare dintre eurocentrele regionale, cetățenii vor avea posibilitatea de a primi consultații de la personal, de a accesa linia telefonică liberă a UE și de a naviga pe pagina web a UE pe calculatoare cu acces la Internet pentru public. Eurocentrele vor coopera strâns cu școlile naționale pe marginea diferitelor proiecte, vor stimula dezbateri și vor promova alte activități, vor oferi studenților posibilitatea de participare în programe de schimb de experiență.

Această rețea va contribui la descentralizarea activităților informaționale ale Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene. Eurocentrele nu vor fi doar ghidate din Eurocentrul din Chișinău, dar vor fi capabile să satisfacă necesitățile specifice ale regiunilor, fiind astfel mai eficiente și mai flexibile.

2.2.4.7.3. Sistemul de distribuire a informației cu referire la UE

Autoritatea coordonatoare - Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene - va crea un sistem de distribuire eficient și funcțional. Sistemul va fi capabil să distribuie în mod gratuit orice materiale informative, broșuri, CD Rom-uri, DVD-uri etc., care vor conține informație despre UE. Materialele vor fi distribuite:

centrelor de informare europeană;

cetățenilor, la solicitarea acestora;

autorităților locale - regulat;

bibliotecilor;

tuturor departamentelor UE de administrare publică și arhivelor ministerelor;

mass-mediei;

Parlamentului și conducătorilor partidelor politice;

școlilor, universităților, ONG-urilor etc.

Sistemul va fi creat în cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, fiind sprijinit de o companie independentă sau de o altă organizație, sau va putea exista și funcționa în cadrul Centrului de informare europeană din Chișinău sau din cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene. Sistemul va fi flexibil, eficient, inspirând încredere, materialele informative fiind distribuite în mod gratuit oricărui solicitant. Sistemul va fi accesibil pentru toți reprezentanții administrației publice (ministere și alte oficii de stat) și ai ONG-urilor, universităților sau instituțiilor europene producătoare de informație referitoare la studiile europene pentru cetățeni sau grupuri-țintă.

2.2.4.7.4. Pregătirea liniei telefonice gratuite UE (Toll-free)

Linia telefonică "Toll-free" va face parte din sistemul de informație europeană integrat care, în primul rând, va da răspuns la întrebările referitoare la *problemele de ordin particular ale Moldovei în cadrul relațiilor cu Uniunea Europeană*; va oferi informații specifice despre poziția Moldovei vizavi de unele probleme curente, despre schimbările în legislație în conformitate cu legislația UE, informații referitoare la diferite programe și fonduri, tendere, posibilități de instruire și educație în domeniul legislației europene în Moldova. Aceasta, de asemenea, va face referire și la alte surse pentru publicul larg.

Pentru informație generală există o linie telefonică gratuită - "Europa Direct 0080067891011", amplasată în Bruxelles, operatorii căreia comunică în limba moldovenească și răspund la întrebările legate de instituțiile UE, funcționarea UE și alte politici etc. Pe lângă încurajarea Comisiei Europene și voinței statelor-membre, un mare accent va fi pus pe legătura dintre cele două linii telefonice și interacțiunea acestora. Obiectivul acestei cooperări va fi eficientizarea ambelor linii telefonice și promovarea marketingului informațional.

2.2.4.7.5. Buletin informațional privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană

Buletinul informațional Centrul de presă Moldova și UE (Centrul de presă Moldova și UE cu subtitlul "Știri europene din cadrul autorităților publice centrale ale Moldovei") va fi un instrument de comunicare suplimentat la noua infrastructură informațională. Scopul acestuia se va axa pe oferirea de informație publicului larg despre activitățile autorităților publice centrale ale Republicii Moldovei în domeniul UE. Pe lângă nivelul central al instituțiilor de stat, buletinul informativ se va baza pe informațiile parvenite de la cetățeni.

Buletinul informațional Centrul de presă Moldova și UE va apărea o dată la două luni, în versiune electronică și va fi accesibil pe paginile Internet ale UE. Acesta poate, de asemenea, fi trimis prin poșta electronică, la solicitare, și imprimat, fiind distribuit limitat (copii tipărite). Angajații Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene vor monitoriza procesul de redactare, autorii buletinului de presă fiind reprezentanți ai administrației de stat. Buletinul va fi format din articole informative și dialoguri.

2.2.4.7.6. Baza de date a experților și a materialelor informative

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene derulează activitatea asupra două **baze de date**:

1. **Baza de date a experților**, care va fi alcătuită din toți experții UE și ai Moldovei care vor fi disponibili să participe la realizarea Strategiei.
2. **Baza de date cu întrebări frecvente** parvenite din partea cetățenilor, cuprinzând toate faptele și datele despre UE și relațiile acestora cu Moldova.

Ambele baze de date vor forma un pilon al sistemului de informare UE în Moldova și vor fi în permanență actualizate de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene și Consiliul de consultanță. Centrele de informare UE, paginile Internet UE, precum și liniile telefonice gratuite vor fi conectate la bazele de date. Bazele de date vor fi actualizate de către alte ministere și alte autorități ale administrației publice selectate sau ONG-uri.

2.2.4.8. UE în școli - învățători, elevi, părinți

Activitățile în cadrul acestui proiect prioritar vor fi planificate în strânsă colaborare cu Ministerul Educației și Tineretului al Republicii Moldova și vor fi axate pe elaborarea unor metodologii concrete, instrucțiuni și acțiuni avansate ce vor oferi învățătorilor posibilitatea de a aborda eficient problemele UE în cadrul programelor educaționale existente. Instruirea ulterioară a învățătorilor și a conducerii de școli în problemele europene va ocupa un loc aparte în cadrul proiectului dat. În domeniul educației vor fi, de asemenea, implicate ONG-urile active.

Pentru a începe elaborarea unui proiect de acest tip, va fi efectuată analiza situației curente în învățământ referitor la cunoașterea UE și a Europei, în general, care va cuprinde școlile primare și secundare, fiind efectuat și un studiu despre necesitățile învățătorilor în domeniul vizat. Scopul proiectului UE în școli este de a ridica nivelul informației oferite grupului-țintă **învățător - elev - părinte** referitor la problemele curente ale UE și de a construi o nouă bază mai perfectă de cunoștințe în temeiul celei existente în domeniul tematicii europene încă din anii de școală.

Alte sarcini:

1. Încurajarea cooperării dintre instituțiile de învățământ, fondatorii acestora și alte părți implicate, susținerea investițiilor în infrastructură, în domeniul tehnologiilor de comunicare și informare, perfecționarea metodelor de predare a tematicii europene învățătorilor de educație civică, istorie, geografie, a orientării învățătorilor în domeniul comunitar prin intermediul instruirii continue.
2. Oferirea unei informații de bună calitate tinerei generații și multiplicatorilor acestei informații în scopul prevenirii încercărilor de a prezenta detalii eronate despre UE.
3. Crearea, în cadrul instituțiilor de învățământ naționale, a grupurilor de lucru interne privind Uniunea Europeană ce vor monitoriza procesul de instruire în instituțiile de învățământ preuniversitar.

2.2.4.9. Sistemul informațional integrat privind UE

O parte importantă a prezentei Strategii este crearea unui sistem informațional care va fi în stare să comunice eficient și exhaustiv subiectele și problemele europene atât experților, cât și publicului larg.

Sistemul informațional integrat va fi creat cu luarea în considerare atât a experienței autohtone, cât și a celei străine, cu furnizarea de informații despre Uniunea Europeană.

În procesul de elaborare a sistemului informațional privind Uniunea Europeană, experiența altor state membre ale Uniunii Europene va fi luată în considerare și, în primul rând, modelul danez, care a comasat toate instrumentele informaționale într-un singur element. Modelele finlandeze, slovene și altele pot servi drept inspirație pentru crearea conceptului liniei telefonice.

Modelul danez reprezintă trei instrumente de comunicare de bază pentru informare despre Uniunea Europeană (Centrul informațional UE, linia telefonică, pagini web în Internet), toate funcționând în cadrul unui centru. Ele folosesc o bază de date comună, comunică și efectuează un schimb de informații continuu. Linia telefonică este operațională doar trei zile pe săptămână, în celelalte două zile operatorii activează în calitate de redactori ai paginilor din Internet și în calitate de angajați ai Centrului UE. Acest model integrat nu doar susține creativitatea întregului personal, care își aplică la maxim

cunoștințele în beneficiul tuturor instrumentelor informaționale, dar, de asemenea, exercită un impact pozitiv asupra publicului, care, trecînd pragul Centrului de informare, se regăsește în mijlocul tuturor activităților personalului.

Modelul finlandez reprezintă o linie telefonică gratuită în Finlanda, gestionată de Ministerul Afacerilor Externe, specializîndu-se în problemele naționale ce țin de locul Finlandei în cadrul UE. Această linie este conectată - suplimentată de o linie telefonică în Bruxelles - "Europe Direct", la care persoana în cauză poate adresa întrebări de ordin general cu referire la UE. Acest sistem este în funcțiune de 11 ani. Există o legătură strînsă între sistemul finlandez (linia telefonică, centre de informare) și linia telefonică liberă "Europe Direct".

Modelul sloven reprezintă o linie telefonică gratuită "Evrofon", în funcțiune din 1998, specializîndu-se în problemele ce țin de statutul Sloveniei în calitate de membru al Uniunii Europene. Serviciile sale sînt suplimentate de linia telefonică "Europe Direct". O altă posibilitate de a obține informații despre UE sînt așa-numitele "Eurocarduri", disponibile în rețeaua oficiilor poștale și prin intermediul cărora o persoană poate adresa în scris o întrebare cu referire la Uniunea Europeană.

Modelul ceh este Sistemul informațional integrat stabilit în Republica Cehă în 2005, care include linia telefonică liberă "Eurofon" 800 200 200, 12 eurocentre regionale, inclusiv cel din capitală, portal Internet www.euroskop.cz și buletinul informațional "Euromessenger". Sistemul informațional este totalmente interconectat prin intermediul rețelei extranet și funcționează eficient în întreaga țară.

2.2.4.10. Marketingul Sistemului informațional integrat în Moldova

Sistemul informațional referitor la activitatea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene în domeniul relațiilor UE va fi susținut de o campanie de marketing, al cărei scop va fi promovarea instrumentelor de comunicare ale Ministerului și ridicarea nivelului de sensibilizare a opiniei publice referitor la informația existentă despre sursele UE în Moldova. Sistemul va cuprinde activitățile descrise în cele ce urmează.

Promovarea informațiilor va fi lansată sub forma materialelor imprimare, media electronică, în transportul public (trenuri, troleibuze, autobuze etc.), în locuri special destinate și amplasate în aer liber (panouri publicitare, în incinta băncilor etc.), și, de asemenea, prin intermediul paginii electronice UE, liniei telefonice UE.

Scopul numitei campanii va consta în creșterea nivelului de sensibilizare a opiniei publice în domeniul surselor de informare UE existente în Moldova.

Campania de marketing va fi însoțită de un logotip, care va contribui la percepția de către cetățeni a surselor de informare UE.

Formatul campaniei va fi consultat cu grupul de experți din cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Vor fi identificate principalele grupuri-țintă (studenții, cetățenii în etate, angajații, fermierii etc.) și situațiile tipice (călătoria în țările UE, lucrul în țările UE, Politica Europeană de Vecinătate, țările UE, condițiile de trai etc.).

Campania de comunicare și publicitate va fi organizată în scopul acordării de asistență profesionistă Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene în crearea și ulterior implementarea strategiei de marketing. Reprezentantul agenției de comunicare va fi un membru al grupului de experți și va prezenta regulat Comisiei de consultare etapele strategiei.

2.3. Sistemul de administrare și consultare a procesului de implementare a Strategiei

Sistemul de administrare a prezentei Strategii va fi compus din Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, managementul executiv al acestuia fiind asigurat de viceministrul afacerilor externe și integrării europene.

Departamentul integrare europeană, în colaborare cu Direcția mass-media și relații cu publicul, vor avea misiunea de a monitoriza procesul de realizare a obiectivelor și implementarea Planului de Acțiuni anexat, în parteneriat cu *Grupul de experți* constituit din diverși specialiști din domeniu.

2.3.1. Comisia de consultare

În cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene va fi creată o Comisie de consultare în calitate de organ consultativ al viceministrului afacerilor externe și integrării europene și va avea drept sarcină pregătirea, realizarea și coordonarea procesului de realizare a prezentei Strategii. Scopul Comisiei va fi examinarea conținutului Strategiei sub diverse aspecte, identificarea posibilelor mijloace financiare din diferite surse ale UE și programe, cooperarea privind comunicarea reciprocă în așa mod încât acestea să nu dubleze coordonarea activităților, adaptarea în mod flexibil a prezentei Strategii la procesele politice din regiune, în UE, precum și la politica acesteia față de Moldova.

Rezultatele activității Comisiei de consultare vor fi date publicității. Viceministrul va consulta acest organ în problemele ce țin de scopurile și acțiunile individuale în pregătirea și implementarea Strategiei.

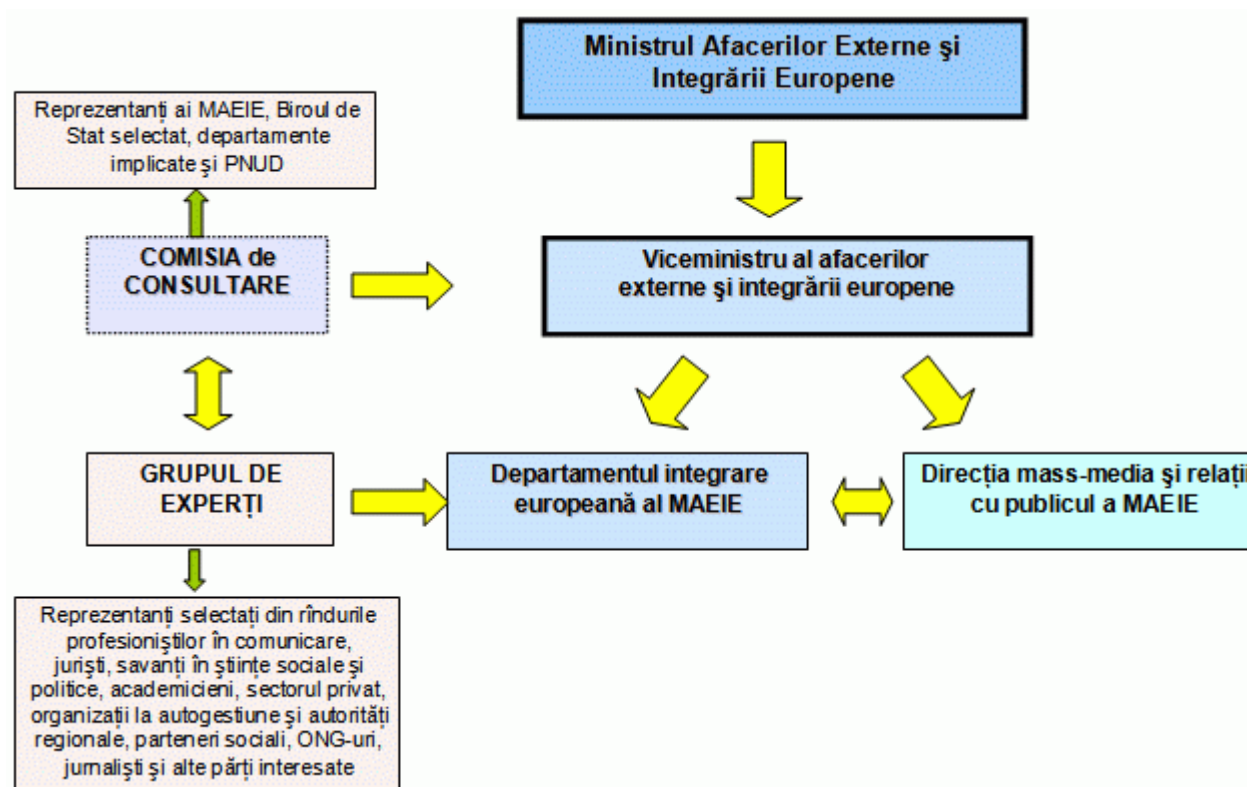
Comisia de consultare va fi constituită din reprezentanți ai tuturor organelor centrale de specialitate ale administrației publice și din alte părți relevante (părțile relevante vor fi stabilite în baza legislației secundare a Comisiei de consultare, normelor procesuale ale acesteia și în funcție de agenda pusă în discuție, fiind invitate ad-hoc pentru cooperare) și va include un *Grup de experți*.

2.3.2. Grupul de experți

Pentru realizarea sarcinilor trasate va fi constituit un grup permanent de lucru - Grupul de experți. Grupul de lucru al experților, în principal, va asigura comunicarea cu Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene în perioada

implementării prezentei Strategii, va estima eficacitatea și conținutul instrumentelor de comunicare folosite și va consulta în ceea ce privește propunerile concrete și soluțiile experților. Membri ai Grupului vor fi experți în comunicare, jurnaliști, juriști, sociologi, analiști politici, reprezentanți ai ONG-urilor identificate și reprezentanți ai partidelor politice sau ai Parlamentului, făcând parte din sfera economică, universități, fiind parteneri locali și reprezentanți ai grupurilor interesate. Grupul de experți își va axa activitatea pe identificarea rezultatelor concrete ale proiectelor finanțate de Comisia Europeană în Moldova pentru utilizarea acestora ca exemple pozitive ale cooperării dintre Moldova și UE.

Structura organelor de consultare ale Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene

2.4. Selectarea partenerilor responsabili de implementarea proiectelor și monitorizarea fluxurilor de mijloace financiare

Activitățile identificate vor fi realizate, cu finanțare de la bugetul de stat și cu suportul financiar al donatorilor, de către partenerii publici și privați în strânsă cooperare cu și sub coordonarea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene prin proiectele selectate prin intermediul tenderelor publice, conform mecanismului de selectare propus de Minister sau vor fi organizate diferite procese de selectare organizate de donatori.

2.4.1. Comitetul de selectare

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va crea un mecanism în cadrul **Comitetului de selectare**, care va evalua și aproba proiectele. Comitetul va include 7 membri și 3 membri supleanți, care pot fi numiți, o parte - din cadrul organelor consultative și alta - din cadrul organizațiilor independente. Aceștia vor fi reprezentanți ai instituțiilor de stat, reprezentanți ai sectorului nonprofit, experți în dreptul european, savanți sociologi și politologi, academicieni, reprezentanți ai mass-media și ai profesioniștilor în domeniul comunicării. Comitetul de selectare va cuprinde, în mod obligatoriu, un reprezentant al mass-media și unul din cadrul ONG-urilor cu profil de combatere a corupției.

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va exercita funcții de coordonare și de secretariat. Președintele Comitetului de selectare va fi un reprezentant al Ministerului.

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va întocmi procesele-verbale ale fiecărei întruniri a Comitetului, acestea urmînd a fi semnate de către toți membrii Comitetului și trimise tuturor părților ce nu vor fi excluse din procesul de selectare. Numele membrilor Comitetului de selectare vor deveni cunoscute doar după finalizarea procesului de selectare a tuturor proiectelor (pentru a influența asupra deciziilor acestora).

Proiectele din cadrul prezentei Strategii vor fi selectate și susținute prin trei modalități: 1) tendere - solicitarea propunerilor și procesul de selectare, 2) plăți directe (relații contractuale între Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene sau donator și partea care prestează servicii conform contractului) și 3) solicitarea propunerilor, organizarea și administrarea de către finanțator a procesului de selectare.

Utilizarea transparentă și eficientă a fondurilor donate va fi monitorizată în permanență. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va monitoriza cu regularitate proiectele acceptate, în conformitate cu metodologia definită de selectare a proiectului, de finanțare și monitorizare a implementării. Va fi efectuată o monitorizare publică din momentul în care proiectele aprobate și rezultatele acestora vor fi publicate pe pagina web a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

2.4.2. Procesul de Selectare

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va propune Comitetului de selectare criteriile de selectare pentru fiecare proiect individual. Criteriile se vor referi la următoarele subiecte, care vor fi evaluate prin puncte, transformate în procente:

- 1) calitate;
- 2) buget;
- 3) creativitate;
- 4) interferență regională maximă;
- 5) recomandări;
- 6) audiența-țintă;
- 7) timpul stabilit;
- 8) eficiența totală.

Beneficiarul proiectului va fi selectat doar în prezența a minimum 5 membri ai Comitetului. Câștigătorul va fi cel care va obține cele mai multe puncte (în procente). Dacă vor exista două sau mai multe propuneri cu același număr de puncte, Comitetul va vota, fiind aplicat sistemul majorității voturilor.

2.5. Riscuri potențiale

Există următoarele riscuri de ordin geopolitic, politic, economic etc.:

imposibilitatea de a menține în permanență obiectivul de integrare europeană pe agenda publicului larg, reieșind din complexitatea reformelor promovate;

crearea unei mari încrederi în rândul populației cu privire la efectul imediat al integrării în Uniunea Europeană, condițiile și standardele europene de viață - fluxul de "bani europeni" etc.;

determinarea oponentilor de a iniția campanii anti-Uniunea Europeană;

provocarea unor reacții nedorite în cadrul instituțiilor europene în contextul promovării active a obiectivului de integrare europeană.

2.6. Buget

Folosirea fondurilor va fi monitorizată și reglementată de către organele consultative ale Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, care vor respecta cu strictețe regulile relevante stabilite în legislație pentru utilizarea fondurilor publice (în cazul în care acestea sînt folosite).

Fiecare caiet de sarcini pentru proiectele individuale va necesita estimarea costurilor aproximative pentru implementarea fiecărui proiect. Costurile vor fi incluse în calitate de criteriu de evaluare de către comitetele de selectare în Planul de acțiuni anexat pentru implementarea prezentei Strategii.

Bugetul pentru implementarea prezentei Strategii este format din următoarele surse:

- 1) bugetul național (finanțele de stat);
- 2) ONG-uri - finanțatori;
- 3) programele Comisiei Europene, ale PNUD și ale altor organizații internaționale;
- 4) alte fonduri ale UE;
- 5) asistența statelor-membre ale UE;
- 6) donatori și sponsori (sectorul privat);
- 7) alte surse.

2.7. Implementarea, monitorizarea și evaluarea

Implementarea prezentei Strategii și reacția mass-media și a publicului vor fi evaluate cu regularitate prin intermediul cercetărilor sus-menționate, monitorizarea și analiza mass-media, prin reacțiile de răspuns ale societății civile, ale administrației publice și ale sectorului privat. Rezultatele unei evaluări atît de complexe vor fi discutate în cadrul Comisiei de consultare și vor fi prezentate anual Guvernului Republicii Moldova. Rezultatele ar putea facilita identificarea mijloacelor financiare și modalitățile de implementare a prezentei Strategii.

Anexa nr.2
la Hotărîrea Guvernului
nr.1524 din 29 decembrie 2007

PLANUL DE ACȚIUNI
pentru integrarea implementarea Strategiei de comunicare cu privire la
europeană europeană a Republicii Moldova pentru anul 2008

Nr. d/o	Activitatea principală	Acțiuni de implementare	Instituția responsabilă	Perioada de realizare	Acoperirea financiară
1	2	3	4	5	6
	1. Lansarea Strategiei	1.1 Lansarea oficială a Strategiei	MAEIE	Februarie 2008	MAEIE, Fundația EURASIA în Moldova, PNUD Moldova
2.	Crearea mecanismului de administrare și consultare a procesului de implementare a Strategiei	2.1. Convocarea Comisiei de consultare și a Grupului de experți	MAEIE, parteneri de implementare	Februarie 2008	
		2.2. Crearea Comitetului de selectare a partenerilor de implementare a proiectelor, în baza ordinului intern al MAEIE (pct.2.4.1. al Strategiei)	MAEIE	Februarie 2008	
3.	Realizarea unui studiu sociologic în vederea implementării Strategiei	3.1. Identificarea partenerilor de implementare și a donatorilor în vederea realizării studiului	MAEIE	Februarie 2008	
		3.2. Selectarea/angajarea unei agenții specializate pentru realizarea studiului	MAEIE, Comitetul de selectare	Februarie 2008	
		3.3. Realizarea studiului și publicarea rezultatelor acestuia pînă în luna mai 2008	Prestatorul de servicii selectat/angajat	Martie - mai 2008	Va fi identificat pe parcurs
4.	Elaborarea și lansarea logo-ului de implementare a	4.1. Selectarea expertului care va elabora logo-ul Strategiei	MAEIE	Martie 2008	Va fi identificat pe parcurs

	Strategiei	4.2. Testarea logo-ului în cadrul studiului sociologic (3.3.)	MAEIE, Comisia de consultare, Grupul de experți, expertul	Martie 2008	Va fi identificat pe parcurs
		4.3. Lansarea logo-ului Strategiei	MAEIE	Martie 2008	
5.	Perfecționarea activității Serviciului de presă al Guvernului și a organelor centrale de specialitate ale administrației publice centrale și locale	5.1. Crearea bazei de date a experților și informației despre Uniunea Europeană	MAEIE	Martie 2008	PNUD Moldova
		5.2. Întocmirea unei liste de întrebări și răspunsuri la tematica europeană, care va fi plasată pe pagina de Internet a MAEIE și va fi difuzată celor interesați	MAEIE	Martie - Iunie 2008	PNUD Moldova
		5.3. Stabilirea relațiilor de colaborare în domeniul comunicării și a relațiilor cu presa între MAEIE al Republicii Moldova și cele ale unor state-membre ale Uniunii Europene	MAEIE	Februarie 2008	PNUD Moldova, MAE al Estoniei, MAE al Cehiei
6.	Instruirea funcționarilor din cadrul autorităților administrației publice centrale și locale	6.1. Organizarea unui ciclu de seminare de instruire cu referire la UE pentru funcționarii specializați în domeniul comunicării din cadrul organelor centrale de specialitate ale administrației publice centrale și locale, cu suportul consultanților MAEIE în domeniul comunicării	MAEIE	Februarie - decembrie 2008	PNUD Moldova, Universitatea Liberă de la Bruxelles

		6.2. Organizarea unui ciclu de seminare cu referire la UE pentru funcționarii specializați în comunicare din cadrul autorităților administrației publice centrale și locale prin intermediul centrelor interactive europene „Pro-Europa”	MAEIE	Februarie - decembrie 2008	PNUD Moldova, Fundația EURASIA Moldova, Universitatea Liberă de la Bruxelles
		6.3. Implicarea primarilor în dialogul public privind integrarea europeană	MAEIE	Martie - septembrie 2008	EURASIA
		6.4. Organizarea grupurilor de lucru și dezbaterilor publice între reprezentanții autorităților administrației publice centrale, locale și organizațiile nonguvernamentale locale	MAEIE	Ianuarie - septembrie 2008	EURASIA
7.	Cooperarea cu mass-media: Reacția de răspuns din partea organelor centrale de specialitate ale administrației publice centrale și locale (feedback)	7.1. Instruirea specialiștilor în comunicare privind pregătirea și transmiterea reacțiilor de răspuns din partea organelor administrației publice centrale și locale	MAEIE	Ianuarie - martie 2008	PNUD Moldova
		7.2. Implementarea noilor practici de comunicare a informației publicului larg și anume organizarea periodică a întâlnirilor a reprezentanților MAEIE cu reprezentanții mass-media	MAEIE	Permanent	MAEIE, PNUD Moldova
8.	Îmbunătățirea reflectării de către mass-media a tematicilor europene	8.1. Crearea unui Club de presă privind problematica europeană în cooperare cu organizațiile societății civile specializate	MAEIE	Aprilie 2008	MAEIE, PNUD Moldova

		8.2. Cooperarea cu organizațiile societății civile specializate în vederea instruirii jurnaliștilor privind problematica europeană	MAEIE	Februarie - August 2008	MAEIE
		8.3. Organizarea Concursului național pentru jurnaliștii din Republica Moldova care prezintă cel mai obiectiv, transparent și calitativ problematica europeană	MAEIE	Martie - aprilie 2008	Fundația EURASIA Moldova
		8.4. Organizarea pentru jurnaliștii din Republica Moldova a vizitelor de studii și a instruirilor în statele-membre ale UE	MAEIE	Februarie - iunie 2008	MAEIE, Fundația EURASIA Moldova, PNUD Moldova
9.	Crearea paginii de Internet privind UE - Portalul UE	9.1. Identificarea partenerilor în vederea finanțării creării și menținerii paginii de Internet privind UE, Portalul Uniunii Europene	MAEIE	Martie - August 2008	MAEIE
		9.2. Selectarea companiei care va elabora și va menține pagina de Internet - Portalul Uniunii Europene	MAEIE	Martie 2008	MAEIE
		9.3. Elaborarea paginii de Internet - Portalul Uniunii Europene	Prestatorul de servicii selectat/angajat	Martie - iulie 2008	Comisia Europeană (potențial), PNUD Moldova (potențial), Fundația EURASIA Moldova (potențial)
		9.4. Menținerea paginii de Internet - Portalul Uniunii Europene	MAEIE	Permanent	Comisia Europeană (potențial), PNUD Moldova (potențial), Fundația EURASIA Moldova (potențial)

10.	Crearea centrelor interactive europene „Pro-Europa”	10.1. Susținerea activității centrelor interactive europene „Pro-Europa” de la Bălți și Cahul	MAEIE	Februarie - noiembrie 2008	Fundația EURASIA Moldova
		10.2. Crearea a două centre regionale interactive europene „Pro-Europa” (preliminar Comrat, regiunea de est a țării)	MAEIE	Februarie - iulie 2008	Fundația EURASIA Moldova
		10.3. Crearea Centrului Interactiv European „Pro-Europa” la Chișinău	MAEIE	Martie - iulie 2008	Fundația EURASIA Moldova
		10.4. Crearea a două centre interactive europene „Pro-Europa” în țară	MAEIE	Februarie - iulie 2008	Fundația EURASIA Moldova
		10.5. Crearea rețelei celor 7 centre interactive europene „Pro-Europa”	MAEIE	Noiembrie 2008	Fundația EURASIA Moldova
		10.6. Susținerea creării centrelor de informare europeană în cadrul bibliotecilor din Republica Moldova	MAEIE	Februarie - septembrie 2008	
11.	Crearea sistemului de distribuire a informației cu referire la UE	11.1. Colectarea și elaborarea broșurilor informative, CD Rom-urilor, DVD-urilor cu informații privind Uniunea Europeană	MAEIE	Februarie - septembrie 2008	MAEIE, Comisia Europeană, statele membre ale UE
		11.2. Crearea rețelei de distribuire a informației cu referire la UE (școli, universități, biblioteci, punctele de trecere a frontierei, mass-media, autoritățile administrației publice locale, ONG-uri etc.)	MAEIE	Februarie 2008	MAEIE
		11.3. Distribuirea permanentă a materialelor informative privind UE prin intermediul rețelelor formate	MAEIE	Permanent	MAEIE

12.	Buletin informațional privind relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană	12.1. Continuarea publicării Buletinului European al Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	MAEIE	Februarie - septembrie 2008	Guvernul Regatului Norvegiei
		12.2. Distribuirea Buletinului prin intermediul rețelei create, conform subpunctului 11.2.	MAEIE	Permanent	Guvernul Regatului Norvegiei
13.	UE în școli - învățători, elevi, părinți	13.1. Elaborarea materialelor didactice necesare pentru predarea tematicelor de integrare europeană în școli și licee	MAEIE, Ministerul Educației și Tineretului (MET)	Februarie - aprilie 2008	
		13.2. Cursuri de instruire și calificare în domeniul integrării europene pentru profesorii din licee și școli	MAEIE, MET	Aprilie - iulie 2008	
		13.3. Includerea în calitate de obiect opțional în școli și licee a obiectului de studiu „Instituțiile și politicile Uniunii Europene” începând cu septembrie 2008	MAEIE, MET	Septembrie - decembrie 2008	
		13.4. Asigurarea cu materiale informative și didactice privind Uniunea Europeană	MAEIE, MET	Iunie - noiembrie 2008	
		13.5. Crearea cluburilor de dezbateri privind Uniunea Europeană în școli și licee, în cooperare cu organizațiile societății civile	MAEIE	Februarie - iunie 2008	MAEIE
14.	Elaborarea Strategiei de comunicare externă privind relațiile Republica Moldova - Uniunea Europeană	14.1. Elaborarea liniilor directorii privind comunicarea externă a organelor de specialitate ale administrației publice centrale și locale privind relațiile Republica Moldova - Uniunea Europeană	MAEIE	Februarie - aprilie 2008	MAEIE

		14.2. Distribuirea liniilor directorii ale Strategiei tuturor autorităților naționale pentru implementare	MAEIE	Martie 2008	MAEIE
15.	Pregătirea liniei telefonice gratuite UE (Toll-free)	15.1 Demararea acțiunilor	MAEIE	Septembrie 2008	
16.	Crearea sistemului informațional integrat privind UE	16.1 Demararea acțiunilor	MAEIE	Septembrie 2008	
17.	Marketingul sistemului de informare integrat în Moldova	17.1 Demararea acțiunilor	MAEIE	Septembrie 2008	
18.	Evaluarea implementării prezentului Plan de acțiuni pentru implementarea Strategiei de comunicare cu privire la integrarea europeană a Republicii Moldova pentru anul 2008 și prezentarea următorului Plan de acțiuni pentru implementarea Strategiei de comunicare cu privire la integrarea europeană a Republicii Moldova pentru anul 2009	18.1. Elaborarea proiectului raportului planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de comunicare cu privire la integrarea europeană a Republicii Moldova pentru anul 2008, și a proiectului Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de comunicare cu privire la integrarea europeană a Republicii Moldova pentru anul 2009	MAEIE	Septembrie 2008	
		18.2. Consultarea proiectului raportului planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de comunicare cu privire la integrarea europeană a Republicii Moldova pentru anul 2008, și a proiectului Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de comunicare cu privire la integrarea europeană a Republicii Moldova pentru anul 2009 în cadrul Grupului de experți și aprobarea prealabilă a acestora în cadrul Comisiei de consultare	MAEIE	Octombrie 2008	

	18.3. Prezentarea în adresa MAEIE Guvernului a Raportului planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de comunicare cu privire la integrarea europeană a Republicii Moldova pentru anul 2008, și a proiectului Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de comunicare cu privire la integrarea europeană a Republicii Moldova pentru anul 2009	MAEIE	Decembrie 2008 Hotărârile Guvernului 1524/29.12.2007 Hotărâre pentru aprobarea Strategiei de comunicare cu privire la integrarea europeană a Republicii Moldova //Monitorul Oficial 11-12/66, 18.01.2008
--	---	-------	--

* * *

CONSILIUL COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI DIN REPUBLICA MOLDOVA

D E C I Z I E

**cu privire la Strategia de acoperire a teritoriului național
cu servicii de programe audiovizuale (2007 - 2010)**

nr. 59 din 10.05.2007

Monitorul Oficial nr.5-7/9 din 11.01.2008

* * *

În conformitate cu art.35, 40, 48 ale Codului audiovizualului nr.260-XVI din 27.07.2006, Consiliul Coordonator al Audiovizualului

DECIDE:

Art.1. Se aprobă Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale (2007 - 2010).

Art.2. Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale (2007 - 2010) se face publică (se anexează).

Art.3. Controlul privind executarea prezentei Decizii îl exercită Secretarul CCA (dl Bîrcă C.).

PREȘEDINTELE CONSILIULUI

COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI

Secretar

Chișinău, 10 mai 2007.

Nr.59.

Corneliu MIHALACHE

Constantin Bîrcă

Anexă
Aprobată
prin Decizia CCA
nr.59 din 10 mai 2007
Președinte _____
Corneliu MIHALACHE

STRATEGIA
de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale (2007-2010)

Glosar

În sensul prezentului document următoarele noțiuni semnifică:

Radiodifuzor local - radiodifuzorul care acoperă cu semnal pînă la 5% din teritoriul țării;

Radiodifuzor regional - radiodifuzorul care acoperă cu semnal pînă la 60% din teritoriul țării;

Radiodifuzor național - radiodifuzorul care acoperă cu semnal mai mult de 60% din teritoriul țării;

Rețea de frecvențe locală - rețea din două sau mai multe frecvențe care acoperă cu semnal pînă la 10% din teritoriul țării;

Rețea de frecvențe regională - rețea din două sau mai multe frecvențe care acoperă cu semnal pînă la 60% din teritoriul țării;

Rețea de frecvențe națională - rețea din două sau mai multe frecvențe care acoperă cu semnal mai mult de 60% din teritoriul țării;

Serviciu propriu de programe radio - totalitatea elementelor grilei de emisie exclusiv muzica și retransmisiunile;

Serviciu propriu de programe TV - totalitatea elementelor grilei de emisie exclusiv retransmisiunile;

Serviciu generalist de programe - oferta radiodifuzorului orientată către toate categoriile de beneficiari;

Serviciu specializat de programe - oferta radiodifuzorului orientată preponderent către una sau anumite categorii de beneficiari;

Tip de radiodifuzor informativ - postul de radio, în grila de emisie al căruia raportul dintre informație și muzică este aproximativ de 95% la 5%;

Tip de radiodifuzor informativ-muzical - postul de radio, în grila de emisie al căruia raportul dintre informație și muzică este aproximativ de 60% la 40%;

Tip de radiodifuzor muzical-informativ - postul de radio, în grila de emisie al căruia raportul dintre informație și muzică este aproximativ de 40% la 60%;

Tip de radiodifuzor muzical - postul de radio, grila de emisie al căruia conține aproximativ 95% muzică;

Programe de interes local - știri și emisiuni de orice tip produse și difuzate de un radiodifuzor local sau de o rețea locală în baza informației locale;

Programe de interes regional - știri și emisiuni de orice tip produse și difuzate de un radiodifuzor regional sau de o rețea regională în baza informației regionale;

Programe de interes național - știri și emisiuni de orice tip produse și difuzate de un radiodifuzor național sau de o rețea națională în baza informației naționale;

Standard minim de informare prin intermediul serviciilor de programe - volumul obligator de programe de interes local/regional și național conținut în serviciile proprii de programe, stabilit de către CCA, variabil în timp, oferit de un anumit număr de tipuri de radiodifuzori.

Capitolul I SITUAȚIA ACTUALĂ

1. Cadrul normativ-juridic de reglementare a domeniului audiovizualului

a) acte normative internaționale:

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 (ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1298-XIII din 24.07.1997, publicată în Monitorul Oficial nr.54-55 din 21.08.1997)

Convenția Europeană cu privire la Televiziunea Transfrontalieră, adoptată la Strasbourg, 05.05.1989 (ratificată prin Legea "pentru ratificarea Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră" nr.1555-XV din 19.12.2002, publicată în Monitorul Oficial nr.190-197 din 31.12.2002)

Convenția Europeană cu privire la protecția juridică a serviciilor cu acces condiționat și a serviciilor de acces condiționat (ratificată prin Legea pentru ratificarea Convenției europene cu privire la protecția juridică a serviciilor cu acces condiționat și a serviciilor de acces condiționat nr.1554-XV din 19.12.2002 publicată în Monitorul Oficial nr.190-197 din 31.12.2002)

b) acte normative naționale:

Constituția Republicii Moldova

Codul audiovizualului al Republicii Moldova nr.260-XVI din 27.07.2006 (publicat în Monitorul Oficial nr.131-133 din 18.08.2006)

Hotărîrea Parlamentului "cu privire la aprobarea statutului, structurii organizatorice, devizului de cheltuieli și a cuantumului retribuirii lunare a membrilor și colaboratorilor Consiliului Coordonator al Audiovizualului" nr.433-XVI din 28.12.2006 (publicat în Monitorul Oficial nr.6-9 din 19.01.2007)

Legea privind licențierea unor genuri de activitate nr.451-XV din 30.07.2001 (publicată în Monitorul Oficial nr.108-109 din 06.09.2001)

Legea telecomunicațiilor nr.520-XIII din 07.07.95 (publicată în Monitorul Oficial nr.65-66 din 24.11.95)

Legea cu privire la publicitate nr.1227-XIII din 27.06.97 (publicată în Monitorul Oficial nr.67-68 din 16.10.97)

Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe nr.293-XIII din 23.11.94 (publicată în Monitorul Oficial nr.13 din 08.02.2003)

Codul cu privire la contravențiile administrative adoptat la 29.03.85 (publicat în Veștile nr.003 din 29.04.85, articolul 47)

Legea privind accesul la informație nr.982-XIV din 11.05.2000 (publicată în Monitorul Oficial nr.88-90 din 28.07.2000, articolul 664)

Prevederile concrete ale acestor acte care se referă nemijlocit la subiectul prezentului document sînt prezentate în Anexa 1.

2. Situația curentă în domeniul audiovizualului

La 1 ianuarie 2007 în Republica Moldova activau 245 deținători de licență în domeniul audiovizualului dintre care:

- 44 în domeniul radiodifuziunii prin eter,
- 38 în domeniul televiziunii prin eter,
- 152 în domeniul televiziunii prin cablu,
- 10 în sistemul MMDS,
- 1 în domeniul radiodifuziunii prin fir.

Detaliiere pe domenii.

1.2.1. Radiodifuziunea prin eter (Anexa 2).

Tab.1
Radiodifuzori naționali (radio)

Nr. d/o	Radiodifuzor	Tip	Conținut majoritar	Acoperire	Note
1.	IPNA Teleradio-Moldova (Radio Moldova)	Generalist, informativ-muzical	Producție autohtonă	100%	
2.	BBC / Antena C	Informativ, Informativ-muzical	Retransmisie BBC Producție autohtonă	70% ¹	
3.				61% ¹	
4.	Micul Samaritean	specializat	Producție autohtonă		Religios

¹ Conform datelor prezentate de MDI

Tab.2
Radiodifuzori regionali (radio)

Nr. d/o	Radiodifuzor	Tip	Conținut majoritar	Acoperire	Note
5.	Ploaia de argint	Muzical- informativ	Retransmisie (Rusia)	30%	
6.	Sănătate	Muzical informativ	Producție autohtonă	21%	Specializat

7.	Radio Noroc	Muzical-informativ	Producție autohtonă	19%	
8.	Radio Poli Disc - Русское радио	Muzical-informativ	Retransmisie (Rusia)	18%	
9.	Fresh FM	Muzical-informativ	Retransmisie (România)	18%	
10.	Veritas FM	Muzical	Producție autohtonă	11,5%	Muzică clasică
11.	Europa Plus Moldova	Muzical-informativ	Retransmisie (Rusia)	7,4%	

Tab.2.1

Radiodifuzori locali (radio)

Nr. d/o	Radiodifuzor	Tip	Conținut majoritar	Acoperire	Note
12.	"Teleradio Găgăuzia"	Generalist, muzical	Informativ- (TRT Turcia)		
13.	Hit FM	Muzical-informativ	Retransmisie (Rusia)		
14.	Vocea Basarabiei	Muzical-informativ	Producție autohtonă		
15.	Pro 100 radio	Muzical-informativ	Producție autohtonă		

Din 33 de radiodifuzori locali 18 sînt situați în Chișinău și 11 în alte regiuni ale republicii.

Tab.3

Situația în ansamblu la 01.01.2007 privind transmisia programelor de radiodifuziune FM.

Diapazon dBW	PAR,	Producție %	proprie	Retransmisie %	Rus.	Retransmisie %	Rom.
0-20		43		36		21	
20-30		53		28		19	
30-40		67		30		2	
>40		80		20		0	

1.2.2. Televiziunea prin eter. (Anexa 3)

Tab.4
Radiodifuzori naționali (TV)

Nr. d/o	Radiodifuzor	Tip	Conținut majoritar	Acoperire	Note
1.	IPNA, Moldova 1	Generalist	Producție autohtonă	99% ¹	
2.	Pervii canal Moldova	Generalist	Retransmisie (Rusia)	96% ²	Rețea de stat
3.	TVR1 (România)	generalist	Retransmisie (România)	89% ¹	Rețea de stat

¹ Conform datelor prezentate de MDI

² Conform datelor prezentate de MDI

Tab.5
Radiodifuzori regionali (TV)

Nr. d/o	Radiodifuzor	Tip	Conținut majoritar	Acoperire	Note
1.	NIT	generalist	Retransmisie (Rusia)	29% ¹	
2.	Euro TV	generalist	Producție autohtonă	6,3% ¹	

¹ Conform datelor prezentate de MDI

Tab.5.1
Radiodifuzori locali (TV)

Nr. d/o	Radiodifuzor	Tip	Conținut majoritar	Acoperire	Note
3.	TV Dixi	distractiv	Retransmisie (Rusia)	3,9% ¹	
4.	Muzica TV	specializat	Retransmisie (Rusia)	3,5% ¹	
5.	N4	distractiv	Producție proprie	2,5% ¹	filme
6.	Pro TV	generalist	Retransmisie (România)	-	
7.	Elita	generalist	Retransmisie (România)	-	
8.	TV Găgăuzia	generalist	Retransmisie (Turcia)	0,4 % ¹	

¹ Conform datelor prezentate de MDI

Din 30 studiouri 6 activează în Chișinău, 21 - în centre raionale și 3 - în sate.

Tab.6
 Situația în ansamblu la 01.01.2007 privind transmisia
 programelor de televiziune terestră

Diapazon dBW	PAR, %	Producție proprie %	Retransmisie Rus. %	Retransmisie Rom. %
0 -20	13	63	25	
20 - 30	15	67	17	
30 - 40	18	65	18	
>40	35	48	17	

Lista canalelor utilizate este indicată în Anexa 3.

1.2.3. Studiourile TV prin cablu.

Majoritatea canalelor retransmise propuse consumatorilor de servicii de către studiourile TV prin cablu sînt canale din Rusia.

1.3. Analiza SWOT (engl. Strengths, Weakness, Opportunities, Threats - avantaje, oportunități, obstacole, riscuri). Concluzii

Dinamica dezvoltării audiovizualului în Republica Moldova
 conform licențelor eliberate:

Anul	Capitala			Mun. Bălți			UTA Găgăuzia			Orașe și centre raionale			Localități rurale			Total
	U*	C*	R*	U	C	R	U	C	R	U	C	R	U	C	R	
1997	7	3	7	1	4	-	2	-	-	8	3	-	-	-	-	35

1998	10	9	12	1	6	-	4	2	1	18	13	1	2	-		79
1999	11	10	13	1	6	1	5	2	1	19	14	2	2	-	1	88
2000	15	13	16	3	7	1	5	3	1	25	17	3	2	-	1	112
2001	14	13	20	3	7	2	6	3	2	25	24	4	2	1	1	127
2002	13	14	21	3	8	3	6	4	2	28	28	4	2	2	2	140
2003	12	17	21	3	8	4	5	3	2	22	35	6	2	13	3	154
2004	14	14	23	4	6	3	7	5	2	23	42	10	3	49	2	207
2005	16	19	27	5	8	3	9	8	3	24	44	13	3	52	2	211
2006	16	23	27	5	9	3	9	8	3	25	49	13	3	64	2	245

U* - Studiouri de televiziune cu emisie prin unde

C* - Studiouri de televiziune cu emisie prin cablu

R* - Posturi de radio

Sistemele **MMDS** sînt contabilizate la compartimentul "**U**"

Rezultatele sondajului "Utilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor de către populația Republicii Moldova - 2006" [1], realizat pe teritoriul Republicii Moldova de către Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, relevă faptul că 97,1% din populația țării recepționează programe TV, iar *antena externă* continuă să fie principala modalitate de recepționare a posturilor TV, acest fapt fiind confirmat de 45,4% reprezentanți ai gospodăriilor casnice.

Conexiunea TV prin cablu este utilizată de către aproximativ 1/3 din gospodării (31,4%).

Alte mijloace de recepționare a posturilor TV - *antena de cameră* și *antena satelit* - sînt mai puțin utilizate, respectiv 12,9% și 7,3% din gospodării, membrii cărora au fost chestionați. 2,9% din gospodării nu dispun de televizor, ponderea acestora fiind mai mare printre gospodăriile din aria rurală.

În funcție de mediul de reședință, se constată faptul că recepționarea posturilor TV prin cablu este prezentă în mod special în localitățile urbane (55,9% din gospodării față de 14,3% de gospodării din localitățile rurale). În localitățile rurale principala modalitate de recepționare a posturilor TV este *antena externă*: 2 din 3 gospodării, în timp ce în localitățile urbane proporția este aproximativ 1 la 3 gospodării.

Rețeaua cablu TV este utilizată mai mult în regiunea centrală a țării (40%) și mai puțin în regiunea de sud (17,0%).

Posturile radio prin eter dispun de cea mai largă prezență pe Web: 86% din posturile de radio cu emisie prin eter dispun de pagină Web, ceea ce arată o evoluție pozitivă în raport cu anul 2005, când doar 15 posturi de radio erau prezente pe Web, iar ponderea acestora în totalul de 33 de posturi de radio identificate se ridică la 45%. În 2006 ponderea posturilor de radio cu pagină nonproprie este importantă: 77% (30 de posturi), majoritatea fiind plasate pe site-ul www.impact.mediavoice.md. În afară de aceasta, cercetările au scos în evidență și faptul că din cele 44 de posturi de radio cu emisie prin eter 29 sînt amplasate în spațiul urban³ (66%), dintre care 27 dintre ele dispun de pagina Web (18 au conținutul Web plasat pe un site nonpropriu, dintre care 16 sînt găzduite de portalul Vocea Media Audiovizuală, (www.impact.mediavoice.md)). Din numărul total de 15 posturi radio plasate în spațiul rural, 13 dispun de prezența Web găzduită de site-ul www.impact.mediavoice.md.

³ Vom considera ca spațiu urban municipiile Chișinău și Bălți

Avantaje

1. Existența a cel puțin 3 rețele TV la nivel național.
2. Accesul a 98% din populație la televiziunea publică Moldova 1.
3. O prezență masivă a posturilor de radio și TV pe Internet.

Oportunități

1. Teritoriul relativ favorabil din punctul de vedere al reliefului pentru acoperirea cu servicii de radio și TV.

2. Existența în posesia a cca 97% din gospodării cel puțin a unui televizor.
3. Posibilitatea ca Republica Moldova să dispună de 32 canale de TV digitală cu acoperire uniformă (8 acoperiri (8×4=32 canale în fiecare regiune)).
4. Nivelul sporit al credibilității populației în televiziune.
5. Prezența televiziunii Moldova Internațional pe satelit.
6. Un număr relativ mare de frecvențe radio coordonate la nivel internațional (peste 200).
7. Termenul de valabilitate al majorității licențelor de emisie expiră în 2009.

Obstacole

1. Cele 3 rețele naționale TV sînt dotate cu echipament uzat și necesită resurse considerabile pentru întreținere (energie, personal etc.).
2. Situația economico-financiară și tehnologică precară a majorității radiodifuzorilor autohtoni.
3. Volumul redus de emisie a radiodifuzorilor publici.
4. Nivelul artistic și tehnic redus al producției unei mari părți a radiodifuzorilor autohtoni.
5. Discrepanța în acoperirea cu programe audiovizuale în mediile rural și urban, în zonele geografice nord, sud și centru, cauzată de diferențele economico-sociale.
6. Politică informațională nu este conștientizată ca o prioritate națională.
7. Gradul redus de cunoaștere și asimilare a experienței necesare în domeniul audiovizualului public.
8. Audiovizualul privat nu este perceput ca o afacere specifică.
9. Rezultatele insignifiante ale autorităților abilitate în dezvoltarea audiovizualului.

10. La un raport de 72% reprezentînd etnia majoritară și 13% reprezentînd minoritatea rusă, în Republica Moldova există peste 80 de posturi de radio și TV care retransmit programe în limba rusă și numai 13 posturi emit preponderent în limba română.
11. Cultura juridică și disciplina redusă a majorității radiodifuzorilor.
12. Costul relativ mare pentru populație al antenelor de satelit.

Riscuri

1. Constituirea monopolurilor străine în spațiul informațional național.
2. Distorsionări în funcționarea pieței de publicitate sub influența substanțială a canalelor mediatice străine.
3. Perpetuarea situației în care o parte a populației nu poate identifica, percepe și conștientiza calitatea de cetățeni.
4. Pierderea suveranității informaționale a statului.

Concluzii

1. Domeniul audiovizualului în Republica Moldova se dezvoltă în detrimentul informării cetățenilor republicii.
2. Repartizarea neuniformă a frecvențelor a condus la o discrepanță vădită în măsura de informare a cetățenilor din mediul rural și a celor din mediul urban.
3. Se impun acțiuni energice, pe termen scurt și lung, care să conducă:
 - a) la o gestionare judicioasă a domeniului;
 - b) la o ameliorare a situației în aspect tehnic și tehnologic;
 - c) la creșterea numărului de specialiști angajați în domeniu și a gradului de profesionalism al acestora.

Capitolul II

SCOPUL, PRINCIPIILE ȘI OBIECTIVELE STRATEGIEI

2.1. Scopul Strategiei

Strategia are drept scop susținerea procesului democratic în Republica Moldova prin contribuția la asigurarea efectivă a dreptului universal al fiecărui cetățean de a primi și răspîndi informații, inclusiv prin intermediul programelor audiovizuale. Scopul Strategiei derivă din înțelegerea importanței cruciale a informării veridice, ample și diverse a cetățeanului în determinarea comportamentului său acțional. Acțiunile cetățeanului sînt ghidate de gradul informării sale asupra realităților în care trăiește. Scopul Strategiei pornește de la existența axiomatică a relației directe între gradul informării cetățeanului și gradul activismului său civic.

2.2. Principiile de bază ale Strategiei

1. Principiul priorității interesului național

Strategia este produsul conștientizării de către societate și stat a importanței deosebite a instituțiilor audiovizuale în vederea informării obiective, operative și pluraliste a societății, în opera de culturalizare, în consolidarea valorilor național-statale.

În acest scop se stabilește că frecvențele terestre disponibile pentru dezvoltarea audiovizualului constituie patrimoniu național și vor fi puse în serviciul poporului Republicii Moldova.

Realizarea principiului priorității interesului național presupune că și în aplicarea și dezvoltarea altor modalități de distribuire a programelor de radio și televiziune (rețele de cablu etc.), dar și în utilizarea noilor tehnologii, se va acorda prioritate programării rețelelor naționale și locale.

2. Principiul egalității șanselor consumatorilor de programe

Strategia soluționează problemele actuale din domeniu, care constau în concentrarea excesivă a frecvențelor în unele zone, altele - majoritatea localităților - neavînd posibilitatea de a alege din mai multe servicii de programe de producție autohtonă.

În acest scop Codul audiovizualului din Republica Moldova stabilește obligația de a crea, cel puțin, 5 rețele naționale de programe televizate și 6 rețele naționale de programe radio.

Prin strategie se stabilește că cel puțin două rețele naționale TV (unul public și unul privat) și două rețele naționale radio (public-privat) vor fi specializate în programe de știri și actualități, care vor fi difuzate la un interval de cel mult două ore la televiziune și o oră la radio.

Strategia prevede că rețelele naționale vor fi obligate să creeze filiale ori posturi de corespondenți la nivel regional-local pentru a reflecta evenimentele din regiune etc.

Păstrînd anumite priorități pentru Chișinău, întru asigurarea statutului său de capitală, prin Strategie se va efectua redisolocarea unor frecvențe pentru a asigura o acoperire relativ echitabilă a teritoriului țării.

Strategia ține cont de interesele sociale, profesionale, de sex și de vîrstă, de limbă etc. ale consumatorilor de programe. În acest sens o bună parte din rețelele naționale și frecvențe sînt repartizate pentru diverse programe: pentru tineret, femei, cultură, muzică, modă, sport, tehnică, studenți, agricultori etc.

Dezvoltarea rețelelor de cablu, noilor tehnologii extind șansele populației din localitățile rurale la diversificarea programelor și recepționarea unui număr mult mai mare de programe.

3. Principiul accesibilității și dreptului la libera alegere a programelor radiotelevizate

Strategia prevede că toate rețelele naționale de radio și televiziune și majoritatea frecvențelor cu acoperire regională/locală vor difuza servicii de programe necodificate, cu acces liber. Stabilirea unor taxe pentru serviciul public de radio și televiziune se va face ținînd cont de nivelul salarizării populației cu acordul Guvernului RM. CCA va cere distribuitorilor de servicii TV prin cablu să-și justifice taxele.

CCA, prestatorii de servicii în domeniu vor studia obiecțiile și sugestiile grupelor de cetățeni, ale societății civile, mass-media. Strategia recunoaște că orice cetățean al Republicii Moldova este liber în alegerea serviciului de programe oferit publicului de către radiodifuzorii aflați sub jurisdicția RM, oferite de rețelele prin cablu ori care sînt recepționate liber de către antenele individuale de orice tip, certificate.

4. Principiul abordării științifice și al obiectivității

Strategia este elaborată în concordanță cu prevederile Codului audiovizualului din Republica Moldova, cu datele oficiale ale ultimului recensămînt al populației RM în ce privește structura etnolingvistică la nivel național și regional-local, populația urbană și rurală, structura de vîrste, sex, profesii, dar și de anumite realități specifice țării.

În procesul de diversificare a serviciilor de programe se ține cont cu preponderență de categoriile mai active ale populației (tineret, tineret studios, intelectualitate), categoriile ce necesită o nouă abordare a statutului lor în societate (femeile, de exemplu), categoriile ce necesită susținere din partea societății (copiii, persoanele de vîrsta a treia, invalizii), minoritățile naționale și lingvistice.

Ofertele de servicii de programe care se bazează pe abordarea științifică și obiectivitate au prioritate în fața celor oferite de grupuri de interese de orice fel.

Strategia este implementată pe etape și acordă prioritate actualilor subiecți ai audiovizualului din Republica Moldova în continuarea activității, cu condiția că aceștia se vor conforma obiectivelor strategiei și planului de acoperire a teritoriului țării cu programe de radio și televiziune și vor dovedi că dispun de resursele necesare.

5. Principiul transparenței și flexibilității

Strategia este elaborată în baza legislației RM cu participarea profesioniștilor, a societății civile, este publicată pe pagina Web a CCA atît la etapa de proiect, cît și în varianta aprobată de CCA. Strategia, în limitele principiilor de elaborare, este deschisă pentru dezbateri și propuneri și este revăzută de către CCA o dată pe an, luîndu-se în considerare:

- noile oferte ale serviciului de frecvențe ori cele obținute în rezultatul aplicării noilor tehnologii;
- propunerile societății civile care se încadrează în obiectivele de bază și principiile de elaborare a Strategiei.

În procesul de reevaluare a Strategiei se păstrează numărul minim de rețele naționale de radio (6) și televiziune (5) stabilite de legislație.

6. Principiul evaluării costurilor și riscurilor

CCA și societatea civilă admit că realizarea obiectivelor de bază stabilite de Codul audiovizualului și de Strategie (crearea a cel puțin 11 rețele naționale de radio și televiziune, acordarea de priorități radiodifuzorilor care oferă servicii de programe locale în limba de stat, redislocarea/redistribuirea unor frecvențe) va duce la dispariția unor radiodifuzori, la comasarea unor servicii de programe și la cheltuieli suplimentare.

2.3. Obiectivele Strategiei

Obiectivul 1. Evaluarea sistematică a situației reale a spațiului informațional autohton în vederea stabilirii activităților, curente și de perspectivă, preconizate de Strategie

Acțiuni:

- contabilizarea periodică a întregului spectru de frecvențe radioelectrice utilizate și disponibile pentru domeniul audiovizualului;
- evaluarea periodică a coraportului dintre frecvențele destinate radiodifuzorilor locali, regionali și naționali în vederea stabilirii, menținerii și dezvoltării unei diversități de servicii de programe audiovizuale destinate cetățenilor;
- identificarea zonelor geografice neacoperite sau acoperite insuficient cu servicii de programe audiovizuale care să asigure un standard-minim de informare a cetățenilor;
- evaluarea periodică a acoperirii zonelor geografice cu servicii de programe audiovizuale conform indicatorilor: numărul radiodifuzorilor, tipul radiodifuzorilor (radio/TV, public/privat, local/regional/național, informativ-muzical/muzical-informativ/muzical), tipul serviciilor de programe (generaliste/specializate, de interes local/regional/național), originea serviciilor de programe (autohton/străin);
- examinarea legislației existente în domeniul audiovizualului în scopul elaborării propunerilor de modificare ce ar înlesni implementarea prevederilor Strategiei.

Termen: anul 2007 și ulterior - în primul trimestru al fiecărui an.

Obiectivul 2. Crearea a 6 rețele naționale de frecvențe pentru radiodifuziune sonoră și a 5 rețele naționale de frecvențe pentru radiodifuziune televizată

Acțiuni:

- formarea unei echipe din reprezentanți ai instituțiilor de specialitate, care să stabilească o cale optimă de constituire a rețelelor naționale, care să nu diminueze diversitatea serviciilor de programe oferite de către radiodifuzori;

Termen: 6 luni de la aprobarea Strategiei.

- Crearea eşalonată a rețelelor naționale;

Termen: etapa I - pînă la 31 decembrie 2009; etapa II - pînă la 31 decembrie 2010.

- Elaborarea Strategiei de dezvoltare a televiziunii digitale;

Termen: 2008.

Obiectivul 3. Asigurarea posibilității de acces al cetățenilor la un standard minim de informare prin intermediul serviciilor de programe oferite de către radiodifuzorii existenți locali, regionali și naționali

Acțiuni:

- elaborarea unui standard minim de informare prin intermediul serviciilor de programe ale radiodifuzorilor existenți locali, regionali și naționali, care să dea consumatorilor posibilitatea de acces la un anumit volum de programe de interes local/regional și național oferit de un anumit număr de tipuri de radiodifuzori.

Termen: 2007.

- creșterea pe etape și în funcție de tipul radiodifuzorului, a volumului serviciilor proprii de programe (SPP) și a volumului programelor de interes (PI) local/regional/național în volumul general de emisie al radiodifuzorilor, după cum urmează:

Pentru radiodifuziune:

Radiodifuzor	Etapa I (anul 2008)		Etapa II (anul 2009)		Etapa III (anul 2010)	
	SPP (ore/zi)	Inclusiv PI ore/zi	SPP (ore/zi)	Inclusiv PI (ore/zi)	SPP (ore/zi)	Inclusiv PI (ore/zi)
Național	10	6	12	8	14	10
Regional	8	4	10	5	12	6
Local	6	3	8	4	10	5

Filiale locale	2	1	3	1,5	4	2
----------------	---	---	---	-----	---	---

Pentru televiziune:

Radiodifuzor	Etapa I (anul 2008)			Etapa II (anul 2009)			Etapa III (anul 2010)		
	SPP (ore/zi)	Inclusiv (ore/zi)	PI	SPP (ore/zi)	Inclusiv (ore/zi)	PI	SPP (ore/zi)	Inclusiv (ore/zi)	PI
Național	8	3		10	4		12	5	
Regional	5	1		6	1,5		7	2	
Local	3	0,5		4	1		5	1,5	
Filiale locale	1	0,25		1,5	0,5		2	1	

TV prin cablu:

Mediu urban	20 posturi	25 posturi	25 posturi
Mediu rural	15 posturi	20 posturi	20 posturi

- încurajarea radiodifuzorilor locali existenți (filialelor locale) în sporirea producerii programelor de interes local prin:
a) sprijinul logistic al CCA, inclusiv prin intermediul Fondului de susținere a radiodifuzorilor, b) stabilirea unor modalități de cooperare cu autoritățile publice locale în vederea acoperirii cheltuielilor de producere a programelor de interes local, c) stimularea schimbului de programe în rețea la nivel local/regional.

Termen: începând cu anul 2008.

- distribuirea frecvențelor disponibile în zone geografice neacoperite cu servicii de programe audiovizuale de interes comunitar;

Termen: pe măsura coordonării frecvențelor.

- înființarea filialelor locale ale radiodifuzorilor regionali/naționali privați în zonele geografice locale pentru care nu există frecvențe radioelectrice disponibile.

Termen: 2008-2009.

- diversificarea serviciului public național de programe, după cum urmează:

a) prin constituirea unui canal radio și a unui canal TV cu servicii de programe preponderent generaliste;

b) prin constituirea canalului al doilea radio și canalului al doilea TV cu servicii de programe preponderent specializate (religioase, cognitive, de divertisment, în limbile etniilor minoritare etc.).

Termen: pînă la 31 decembrie 2008.

- creșterea cu 5% la fiecare doi ani, începînd cu anul 2008, a cotei volumului de emisie destinat producției studiourilor independente în volumul general de emisie al IPNA, astfel încît aceasta să crească pînă la 20%;

- asigurarea implementării standardelor minime prin intermediul monitorizării și includerii unui capitol separat în raportul de dare de seamă anuală a radiodifuzorilor.

Termen: începînd cu anul 2008, eșalonat.

Obiectivul 4. Implementarea practicii de distribuire a frecvențelor în conformitate cu scopurile Strategiei

Acțiuni:

- stabilirea necesităților informaționale pentru zona geografică în care urmează să fie repartizată frecvența;

- includerea în anunțul public pentru concursul de frecvențe a condițiilor ce derivă din necesitățile informaționale din zona geografică respectivă și a criteriilor de evaluare a dosarelor care să-l favorizeze pe solicitantul cu cea mai bună ofertă pentru necesitățile informaționale ale zonei geografice respective;

Termen: la fiecare concurs de frecvențe desfășurat după aprobarea Strategiei.

Obiectivul 5. Fortificarea capacității instituționale a CCA

Acțiuni:

- asigurarea cu resurse financiare suficiente;
- echiparea tehnică a CCA cu un sistem modern de monitorizare a domeniului și instruirea personalului angajat în activitatea de monitorizare;
- dezvoltarea activității de monitorizare la nivel teritorial;
- auditul personalului angajat și al instituției pentru eficientizarea activității și creșterea transparenței activității instituționale;
- oferirea suportului informațional privind fenomenul audiovizualului pe potriiva exigențelor confirmate de practica internațională;
- instituirea mecanismelor de cooperare permanentă cu societatea civilă în diferite domenii, inclusiv: consultanță, expertize, monitorizare, instruire, sondare a opiniei etc.;
- aprofundarea cooperării și schimbului de informații cu organizațiile mass-media din Occident și organismele specializate ale statelor Uniunii Europene.

Termen: începînd cu 2008.

Obiectivul 6. Protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național

Acțiuni:

- Protejarea patrimoniului lingvistic prin oferirea serviciilor de programe transmise în limba de stat, după cum urmează:

a) de la 1 ianuarie 2009 - prin intermediul a cel puțin 65% din numărul total de frecvențe, care să asigure o acoperire geografică de cel puțin 65% din teritoriul republicii și un număr al beneficiarilor de cel puțin 65% din populația țării;

b) de la 1 ianuarie 2010 - prin intermediul a cel puțin 70% din numărul total de frecvențe, care să asigure o acoperire geografică de cel puțin 70% din teritoriul republicii și un număr al beneficiarilor de cel puțin 70% din populația țării;

- Creșterea cotei de producție proprie, autohtonă și de opere europene în volumul general al serviciilor de programe ale radiodifuzorilor, după cum urmează:

a) de la 1 ianuarie 2009 cota va constitui nu mai puțin de 75% din volumul general;

b) de la 1 ianuarie 2010 cota va constitui nu mai puțin de 80% din volumul general, inclusiv jumătate vor fi transmise în orele de maximă audiență;

- Creșterea cotei de producție proprie și autohtonă cu caracter informativ și analitic difuzată de radiodifuzori, după cum urmează:

a) de la 1 ianuarie 2009 cota va constitui nu mai puțin de 75% în limba de stat;

b) de la 1 ianuarie 2010 cota va constitui nu mai puțin de 80% în limba de stat;

- Protejarea patrimoniului cultural național prin oferirea producției audiovizuale, după cum urmează:

a) programele de cultură și muzică vor cuprinde producție autohtonă în proporție de cel puțin 80% din volumul săptămînal rezervat genului respectiv de programe;

b) programele de cultură și muzică - producție autohtonă, vor fi difuzate în orele de maximă audiență în proporție de cel puțin 60% din volumul săptămînal rezervat genului respectiv de programe.

Obiectivul 7. Asigurarea domeniului cu cadre calificate în vederea sporirii calității produsului informațional oferit beneficiarilor de către radiodifuzori

Acțiuni:

- condiționarea obținerii frecvenței de emisie de existența reală în viitorul colectiv a unui nucleu de specialiști licențiați în domeniu;

Termen: la fiecare concurs de frecvențe.

- elaborarea și implementarea unui mecanism de stimulare a tinerilor licențiați în domenii necesare dezvoltării audiovizualului (jurnalism, regie, tehnologii, management etc.) de a activa, în special, la nivel local și regional;

Termen: începînd cu anul 2009.

Obiectivul 8. Evaluarea periodică a pieței de publicitate din Republica Moldova în vederea stabilirii și menținerii unor reguli echitabile de activitate și de concurență loială pentru toți radiodifuzorii

Acțiuni:

- efectuarea în fiecare an, la comanda CCA, a studiului pieței de publicitate;

Termen: începînd cu anul 2008.

- încetățenirea practicii de distribuire a frecvențelor pentru radiodifuzori privați și în dependență de posibilitățile reale ale dezvoltării afacerii din publicitate în zona geografică respectivă;

Termen: după primul studiu al pieței de publicitate, în permanență.

- elaborarea propunerilor de modificare a legislației în vigoare în vederea stabilirii unui acces echitabil la piața de publicitate pentru fiecare tip de radiodifuzori.

Termen: 6 luni de la primul studiu al pieții de publicitate.

Obiectivul 9. Instituirea mecanismelor de implementare a prevederilor Strategiei și formarea instrumentarului de evaluare a acțiunilor derulate.

Acțiuni:

- inițierea de către CCA, menținerea și dezvoltarea parteneriatelor pentru implementarea Strategiei;
- constituirea unui Consiliu public de supraveghere a implementării Strategiei. Componenta - 5-7 membri (reprezentanți ai societății civile: asociații de protecție a drepturilor consumatorului, radiodifuzori (inclusiv IPNA), ONG-uri de profil etc.). Membrii consiliului participă la ședințele CCA în care se discută implementarea Strategiei cu drept de vot consultativ;

Termen: 6 luni de la aprobarea Strategiei.

- ajustarea Centrului de monitorizare al CCA la necesitățile Strategiei;

Termen: 9 luni de la adoptarea Strategiei.

- constituirea a 4 birouri regionale de monitorizare;

Termen: 12 luni de la adoptarea Strategiei.

- includerea în ordinea de zi a ședințelor CCA, cel puțin o dată în semestru, a chestiunilor ce vizează implementarea Strategiei;
- întruniri publice anuale de evaluare a implementării Strategiei, în luna noiembrie, sub egida CCA, cu participarea tuturor părților interesate;
- Rapoarte publice anuale vizând activitățile de implementare a Strategiei.

Obiectivul 10. Implementarea eşalonată a televiziunii și radiodifuziunii digitale**Acțiuni:**

- elaborarea propunerilor de modificare a legislației, care ar stabili procedura de înlocuire a licențelor de emisie în sistem analog cu licențe de emisie în sistem digital;

- elaborarea propunerilor de modificare a legislației, care ar stabili procedura de eliberare și utilizare a licențelor tehnice pentru emisia în sistem digital;
- elaborarea procedurii de înlocuire gratuită și garantată a licențelor de emisie în sistem analog cu licențe de emisie în sistem digital radiodifuzorilor care se angajează să respecte în continuare condițiile licenței și să lărgescă emisia de utilitate socială;
- încurajarea apariției radiodifuzorilor privați naționali de tip specializat (cultură, sport, sănătate, turism, ecologie, copii, tineret etc.).

Termen: odată cu implementarea tehnologiilor digitale.

Finalități:

În linii mari, implementarea eşalonată în timp a prevederilor Strategiei va conduce la următoarele rezultate:

Anul 2007:

1. Va fi efectuată o evaluare exactă a stării de lucruri în domeniul audiovizualului care să indice acțiunile prioritare ale CCA în vederea eliminării treptate a distorsiunilor semnalate și orientării dezvoltării domeniului pe făgașul stabilit de Strategie;
2. Va fi elaborat standardul minim de informare prin intermediul serviciilor de programe ale radiodifuzorilor existenți;
3. Va fi încetățenită practica distribuirii frecvențelor în dependență de necesitățile informaționale ale beneficiarilor din zonele geografice respective, stabilite și anunțate public de către CCA înaintea fiecărui concurs de frecvențe;
4. Capacitatea de monitorizare a radiodifuzorilor de către CCA va fi ajustată la necesitățile Strategiei;
5. Vor fi instituite mecanisme de implementare și verificare a acțiunilor prevăzute de Strategie.

Anul 2008:

1. Serviciile de programe ale radiodifuzorilor existenți vor fi ajustate la scopurile Strategiei;
2. IPNA va constitui canalul al doilea de radio și canalul al doilea de TV;

3. IPNA va începe achiziționarea și difuzarea programelor produse de studiouri independente din țară;
4. Va începe derularea acțiunilor de înființare a filialelor locale în cadrul rețelelor regionale și naționale. Filialele vor fi înființate eșalonat, începând cu zonele geografice asigurate insuficient cu servicii de programe de interes local;
5. Frecvențele care vor asigura emisia în limba de stat vor constitui 65 la sută din numărul total și vor asigura o acoperire teritorială corespunzătoare, unde locuiesc cel puțin 65 la sută din populația republicii;
6. Cota emisiei în limba de stat va constitui cel puțin 75 la sută din volumul serviciilor de programe;
7. Radiodifuzorii vor ajusta serviciile de programe în conformitate cu prevederile Strategiei;
8. Vor începe să funcționeze 4 birouri regionale de monitorizare, deschise de CCA;
9. Vor fi elaborate propuneri de modificare a legislației în vigoare ce ar facilita implementarea prevederilor Strategiei.

Anul 2009:

1. Vor fi create 4 rețele naționale de televiziune: 2 publice și 2 private;
2. Vor fi create 5 rețele naționale de radiodifuziune: 2 publice și 3 private;
3. Frecvențele care vor asigura emisia în limba de stat vor constitui 70 la sută din numărul total și vor asigura o acoperire teritorială corespunzătoare, unde locuiește cel puțin 70 la sută din populația republicii;
4. Cota emisiei în limba de stat va constitui cel puțin 80 la sută din volumul serviciilor de programe;
5. Radiodifuzorii vor ajusta serviciile de programe în conformitate cu prevederile Strategiei;
6. IPNA va achiziționa și va difuza programe ale studiourilor independente, cota cărora va constitui nu mai puțin de 5 la sută din volumul total al serviciului de programe;
7. Radiodifuzorii locali și regionali vor diminua deficitul de cadre în urma implementării mecanismului de stimulare a specialiștilor licențiați.

Anul 2010:

1. Va fi creată o rețea națională de televiziune privată;
2. Va fi creată o rețea națională de radiodifuziune privată;
3. Radiodifuzorii vor ajusta serviciile de programe în conformitate cu prevederile Strategiei;
4. Va continua completarea colectivelor radiodifuzorilor locali și regionali cu specialiști licențiați în domeniu;
5. Fiecărui cetățean îi va fi asigurată posibilitatea de acces la un standard minim de informare prin intermediul serviciilor de programe audiovizuale.

Capitolul III

RESURSE

Pentru atingerea scopului Strategiei sînt necesare resurse tehnice și umane, care să asigure:

1. Un număr suficient de frecvențe radioelectrice, distribuite astfel încît să permită o informare echilibrată și echitabilă a cetățenilor țării, indiferent de zona geografică de reședință;
2. Funcționarea a două canale naționale de televiziune publică și a două canale naționale de radio public;
3. O retehnologizare a radiodifuzorilor existenți, pe măsură să facă față provocărilor timpului;
4. O dezvoltare a pieței interne de echipamente, utilaje și servicii pentru domeniul audiovizualului;
5. Un flux suficient de specialiști licențiați în domeniu, angajați cu precădere la instituțiile audiovizuale locale și regionale;
6. Cercetarea sistematică a dezvoltării domeniului și a pieței de publicitate;
7. Fortificarea capacității instituționale și operaționale a autorităților de reglementare a domeniului;
8. O calitate înaltă a serviciilor de programe audiovizuale prin sporirea gradului de profesionalism al angajaților în domeniu;

9. O cooperare eficientă cu organisme europene și internaționale în domeniu.

Notă:

Costurile necesare pentru implementarea prevederilor Strategiei vor fi acoperite parțial din bugetul de stat și de către radiodifuzorii privați. Costurile estimative pentru fiecare an de implementare a obiectivelor Strategiei vor fi reflectate în bugetele anuale ale CCA și IPNA.

Capitolul IV
PROMOVAREA IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI

Acțiunea 1. Într-o perioadă incipientă, proiectul Strategiei va fi adus la cunoștința publicului larg și a organizațiilor care fac parte din fenomen, inclusiv a radiodifuzorilor, pentru a fi dezbătut. Proiectul va fi publicat pe paginile Web: www.cca.md, www.soros.md. Un rezumat al proiectului Strategiei va fi difuzat agențiilor de presă. De la această etapă și în continuare, orice eveniment ce va ține de implementarea Strategiei va fi făcut cunoscut printr-un comunicat de presă și prin conferințe de presă în cazul unor evenimente ce vor fi considerate de anvergură (cum ar fi, de exemplu, raportul de activitate al CCA către Parlamentul Republicii Moldova sau scoaterea în concurs a unei rețele de frecvențe), dar nu mai rar decât patru conferințe de presă pe an.

Acțiunea 2. Conținutul și prevederile Strategiei vor fi aduse în particular la cunoștința radiodifuzorilor. Proiectul va fi trimis prin e-mail tuturor radiodifuzorilor în vederea obținerii reacției lor față de document. Un grup de lucru va fi creat pentru generalizarea propunerilor parvenite. Ulterior acestea vor fi discutate la reuniuni organizate de CCA împreună cu partenerii săi din societatea civilă. Pe parcursul anului 2007 vor fi organizate 4 reuniuni în teritoriu, câte una în fiecare din cele 4 regiuni geografice distincte ale Republicii Moldova, și o reuniune la Chișinău. Un mesaj-cheie (cu logotip) va fi elaborat pentru promovarea consistentă a Strategiei.

Acțiunea 3. CCA și partenerii săi din societatea civilă vor organiza de două ori pe an seminare cu participarea unor experți internaționali și a radiodifuzorilor în scopul evaluării implementării Strategiei și pentru înaintarea unor propuneri de îmbunătățire a acesteia, în funcție de noile realități din audiovizual.

Acțiunea 4. CCA își va desemna din rîndul membrilor săi un purtător de cuvînt care, alături de președintele CCA, va asigura publicarea pe pagina Web a CCA (www.cca.md) și va transmite în presă mesajele de interes public, menținînd cu jurnaliștii un contact permanent. Între altele, purtătorul de cuvînt va avea ca responsabilitate impulsionearea în mass-media a discuțiilor despre evenimentele din audiovizual.

Anexa 1

1. Cadrul normativ-juridic de reglementare a domeniului audiovizualului

a) acte normative internaționale:

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 (ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1298-XIII din 24.07.1997, publicată în Monitorul Oficial nr.54-55 din 21.08.1997)

Luînd în considerare obligația Republicii Moldova, odată cu ratificarea acestei Convenții, de a respecta drepturile omului și de a recunoaște oricărei persoane aflate sub jurisdicția ei drepturile și libertățile definite în titlul I al prezentei convenții, și în special Articolul 10, care prevede libertatea de exprimare:

"Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.

Executarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrîngerii sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești."

Convenția Europeană cu privire la Televiziunea Transfrontalieră, adoptată la Strasbourg, 05.05.1989 (ratificată prin Legea "pentru ratificarea Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră" nr.1555-XV din 19.12.2002, publicată în Monitorul Oficial nr.190-197 din 31.12.2002)

Obiectul și scopul acestei Convenții se referă la serviciile de programe care sînt incorporate în transmisiuni. Scopul Convenției este de a facilita, între Părți, transmisiunea transfrontalieră și retransmisiunea serviciilor de programe de televiziune.

Articolul 4 al Convenției prevede Libertatea de recepționare și de retransmisiune: "Părțile asigură libertatea de exprimare și de informare, conform articolului 10 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale și ele garantează libertatea recepționării și nu se opun retransmisiunii pe teritoriul lor a serviciilor de programe care sînt conforme prevederilor prezentei Convenții."

Convenția Europeană cu privire la protecția juridică a serviciilor cu acces condiționat și a serviciilor de acces condiționat (ratificată prin Legea pentru ratificarea Convenției europene cu privire la protecția juridică a serviciilor cu acces condiționat și a serviciilor de acces condiționat nr.1554-XV din 19.12.2002 publicată în Monitorul Oficial nr.190-197 din 31.12.2002)

Obiectul și scopul acestei Convenții: "Prezenta Convenție are ca obiect serviciile de transmisie (difuzare) și serviciile de informare socială oferite contra cost și bazate pe sau care constau în acces condiționat. Convenția are ca scop scoaterea în afara legii pe teritoriul Părților a unui număr de activități care oferă acces neautorizat la serviciile protejate și armonizarea legislațiilor Părților în acest domeniu".

b) acte normative naționale:

Constituția Republicii Moldova

Constituția Republicii Moldova - LEGEA SUPREMĂ A SOCIETĂȚII ȘI A STATULUI - stabilește și definește principiile generale, drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale. Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 32 prevede Libertatea opiniei și a exprimării:

"(1) Oricărui cetățean îi este garantată libertatea gîndirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvînt, imagine sau prin alt mijloc posibil.

(2) Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

(3) Sînt interzise și pedepsite prin lege contestarea și defăimarea statului și a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violență publică, precum și alte manifestări ce atentează la regimul constituțional." .

Articolul 33 stipulează Libertatea creației:

"(1) Libertatea creației artistice și științifice este garantată. Creația nu este supusă cenzurii.

(2) Dreptul cetățenilor la proprietatea intelectuală, interesele lor materiale și morale ce apar în legătură cu diverse genuri de creație intelectuală sînt apărute de lege.

(3) Statul contribuie la păstrarea, la dezvoltarea și la propagarea realizărilor culturii și științei, naționale și mondiale."

Articolul 34 garantează Dreptul la informație

"(1) Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.

(2) Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sînt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

(3) Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a cetățenilor sau siguranța națională.

(4) Mijloacele de informare publică, de stat sau private, sînt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice.

(5) Mijloacele de informare publică nu sînt supuse cenzurii."

Codul audiovizualului al Republicii Moldova nr.260-XVI din 27.07.2006 (publicat în Monitorul Oficial nr.131-133 din 18.08.2006)

Este Legea națională principală specializată de reglementare în domeniul audiovizualului.

Scopul și domeniul de aplicare a Codului audiovizualului sînt următoarele:

"(1) Prezentul cod are drept scop asigurarea apărării drepturilor consumatorului de programe de a recepționa informații corecte și obiective, care ar contribui la libera formare a opiniei, asigurarea drepturilor radiodifuzorilor la libertate editorială și libertate de exprimare, instituirea principiilor democratice de funcționare a audiovizualului din Republica Moldova și stabilește, în spiritul drepturilor și libertăților constituționale, bazele juridice de reglementare a proceselor de:

a) concepere, transmisie și/sau retransmisie prin intermediul mijloacelor de televiziune și radiodifuziune a serviciilor de programe ale radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova;

b) exercitare a controlului societății asupra activității instituțiilor în domeniul audiovizualului din Republica Moldova."

Capitolul IV prevede tipurile de licențe și autorizații de retransmitere, criteriile de acordare etc. De asemenea, în acest capitol este inclusă și prevederea despre necesitatea și obligațiunea CCA de a elabora Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale, precum și despre obligația autorității administrației publice centrale de a elabora, în colaborare cu Consiliul Coordonator al Audiovizualului, Planul național de repartizare a frecvențelor radioelectrice terestre.

Articolul 35. *Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale și Planul național de repartizare a frecvențelor radioelectrice terestre*

(1) *Consiliul Coordonator al Audiovizualului elaborează Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale, nominalizează regiunile și localitățile acoperite de acestea, în conformitate cu principiile de dezvoltare a audiovizualului în Republica Moldova, și o înaintează autorității administrației publice centrale de specialitate.*

(2) *Pentru garantarea interesului public, Consiliul Coordonator al Audiovizualului revizuieste anual Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale și o înaintează autorității administrației publice centrale de specialitate, publicînd-o pe pagina sa web.*

(3) *La elaborarea Strategiei de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale, Consiliul Coordonator al Audiovizualului va ține cont de Planul național de repartizare a frecvențelor radioelectrice terestre.*

Articolul 36. *Planul național de repartizare a frecvențelor radioelectrice terestre*

(1) *Autoritatea administrației publice centrale de specialitate, în colaborare cu Consiliul Coordonator al Audiovizualului, elaborează Planul național de repartizare a frecvențelor radioelectrice terestre (în continuare - plan), în conformitate cu politica de stat, promovată în acest domeniu de Comisia de Stat pentru Frecvențe Radio.*

(2) *Prin acest plan, se stabilesc frecvențele destinate difuzării serviciilor de programe.*

(3) *Planul este elaborat cu respectarea tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.*

(4) *Prin acest plan, sînt disponibile cel puțin 6 frecvențe naționale de radiodifuziune sonoră și 5 frecvențe naționale de radiodifuziune televizată.*

(5) *Planul se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de 15 zile de la aprobare.*

Hotărîrea Parlamentului "cu privire la aprobarea statutului, structurii organizatorice, devizului de cheltuieli și a cuantumului retribuirii lunare a membrilor și colaboratorilor Consiliului Coordonator al Audiovizualului" nr.433-XVI din 28.12.2006 (publicat în Monitorul Oficial nr.6-9 din 19.01.2007)

Prin Hotărîrea Parlamentului nr.433 au fost aprobate Statutul CCA și Regulamentul cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie.

Statutul se referă la structura internă, activitatea și atribuțiile CCA.

Regulamentul cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie stabilește procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie, în conformitate cu Codul audiovizualului și cu alte acte legislative în vigoare.

Legea privind licențierea unor genuri de activitate nr.451-XV din 30.07.2001 (publicată în Monitorul Oficial nr.108-109 din 06.09.2001)

Legea prevede că activitatea din domeniul televiziunii și radiodifuziunii este licențiată, menționează procedura generală de eliberare a licențelor, taxa pentru eliberarea licențelor.

Legea telecomunicațiilor nr.520-XII din 07.07.1995 (publicată în Monitorul Oficial nr.65-66 din 24.11.1995)

Această lege stabilește principalele reguli și condiții de activitate în domeniul telecomunicațiilor în Republica Moldova, drepturile și obligațiile statului, persoanelor fizice și juridice în procesul creării, administrării, utilizării, întreținerii și dispunerii de mijloace de telecomunicații, în scopul asigurării tuturor locuitorilor republicii cu servicii de telecomunicații rapide și eficiente la prețuri rezonabile, precum și asigurării accesului liber la serviciile de telecomunicații publice tuturor utilizatorilor potențiali, în concordanță cu mijloacele disponibile.

Legea cu privire la publicitate nr.1227-XIII din 27.06.1997 (publicată în Monitorul Oficial nr.67-68 din 16.10.1997)

Această lege stabilește principiile generale ale activității în domeniul publicității în Republica Moldova și reglementează relațiile ce apar în procesul de producere, amplasare și difuzare a publicității.

Legea se aplică pe teritoriul Republicii Moldova în toate sferile de activitate în domeniul publicității, cu excepția publicității politice și informațiilor ce nu țin de activitatea de întreprinzător. Sub incidența prezentei legi cad persoanele fizice și juridice, inclusiv cele străine, și apatrizii ce desfășoară activitate de publicitate pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 13 prevede Publicitatea la radio și televiziune, iar Articolul 15 Publicitatea în serviciile cinematografice, video, informaționale, precum și cu folosirea rețelelor telefonice, telegrafice, telex.

Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe nr.293-XII din 23.11.1994 (publicată în Monitorul Oficial nr.13 din 08.02.2003)

Cadrul juridic al acestei legi prevede următoarele:

"(1) Dreptul de autor și drepturile conexe, apărarea acestor drepturi și răspunderea pentru violarea lor sînt reglementate de Constituție, de prezenta lege, de alte acte normative.

(2) Prezenta lege reglementează relațiile care apar în legătură cu crearea și valorificarea operelor literare, de artă și științifice (drept de autor), interpretărilor, fonogramelor și emisiunilor organizațiilor de radio și teledifuziune (drepturi conexe)".

Articolul 12, în special, prevede Dreptul de autor asupra operei audiovizuale.

Suplimentar, atenționăm că Codul audiovizualului, de asemenea, prevede respectarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe.

Codul cu privire la contravențiile administrative adoptat la 29.03.1985 (publicat în Veștile nr.3 din 29.04.1985, articolul 47)

Codul cu privire la contravențiile administrative are sarcina de a ocroti personalitatea, drepturile și interesele legitime ale persoanelor fizice și juridice, proprietatea, orînduirea de stat și ordinea publică, precum și de a depista, preveni și lichida contravențiile administrative și consecințele lor, de a contribui la educarea cetățenilor în spiritul îndeplinirii întocmai a legilor.

Pentru îndeplinirea acestei sarcini Codul cu privire la contravențiile administrative stabilește fapta care este o contravenție administrativă, sancțiunile și modul de aplicare a lor, precum și organele (persoanele cu funcții de răspundere) care sînt în drept să examineze cazurile cu privire la contravențiile administrative.

Capitolul 10 al Codului prevede care sînt contravențiile și sancțiunile pentru comiterea contravențiilor din domeniul telecomunicației și audiovizualului precum și procedura de aplicare a sancțiunilor. La rîndul său, Articolul 231/4 stabilește organele care efectuează controlul în domeniul telecomunicațiilor, informaticii, audiovizualului și activității poștale (Consiliul Coordonator al Audiovizualului, Inspectoratul de Stat al Comunicațiilor, Agenția Națională pentru Reglementare în Telecomunicații și Informatică, autoritatea administrației publice centrale de specialitate).

Legea privind accesul la informație nr.982-XIV din 11.05.2000 (publicată în Monitorul Oficial nr.88-90 din 28.07.2000, articolul 664)

Prezenta lege reglementează obiectivele și scopurile accesului dreptului la informație, principiile politicii statului în domeniul accesului la informațiile oficiale precum și subiecții.

P.S.

Dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte reguli decât cele prevăzute de legile naționale, se aplică regulile tratatului internațional.

Anexa 2

Planul național al frecvențelor în serviciul radiodifuziune sonoră terestră cu modulație în frecvență

Nr. d/o	Frecvența (MHz)	PAR (dBW)	Azimuturile sectorului de reducere PAR (grade) / (dBW)	H _{ef} PAR _{max} ¹ (m)	Polarizarea semnalului ²	Denumirea stației ³	Starea ⁴
1.	90,5	33,0	50 - 60 / 23,0	150	V	Bălți	
2.	69,86	22,8		50	H	Basarabeasca	
3.	71,72	22,8		50	H	Basarabeasca	
4.	92,6	33,0		150	V	Cahul	
5.	90,4	32,5	80 - 120 / 20,5	289	V	Cahul	
6.	68,30	28,0		50	V	Cahul	
7.	93,3	24,0		150	V	Cahul	
8.	88,0	30,0	350 - 0 / 22,0	130	V	Chișinău	
9.	93,5	24,0	70 - 110 / 17,0	110	V	Cimișlia	
10.	98,0	34,0		100	V	Comrat	
11.	69,74	27,0		117	V	Comrat	
12.	68,66	13,0		42	V	Corlăteni	
13.	106,5	25,5		79	V	Criuleni	

14.	98,7	22,0		100	V	Dubasari (Ustia)	
15.	106,8	37,0	ND	85	H	Florești	
16.	92,1	28,0		80	V	Leova	
17.	89,9	21,0	ND	110	V	Leova	
18.	100,6	23,0	90 - 100 / 19,6	135	V	Ștefan-Vodă	
19.	69,95	23,0		95	V	Taraclia	
20.	92,3	31,0	250 - 300 / 22,0	120	V	Ungheni	
21.	93,8	23,0	0 - 20 / 15,0	130	V	Ungheni	
22.	72,62	20,0		50	H	Ungheni	
23.	94,7	30,0	330 - 80 / 20,0	175	V	Varnița	

Planul național al frecvențelor pentru radiodifuziunea sonoră terestră în benzile undelor lungi și medii

Nr. d/o	Frecvența, kHz	PAR, dBkW	Hant, m	Reduceri	Denumirea stației	Starea
1.	738	12,0	100	regim sincron	Căușeni	
2.	738	11,8	70	regim sincron	Soroca	
3.	801	27,4	100	18 ⁰⁰ -06 ⁰⁰ 7,3 dBkW	Orhei	
4.	927	11,2	150		Mîndreștii Noi	
5.	1098	17,4	70	regim sincron	Camenca	
6.	1098	18,2	120	regim sincron	Ungheni	
7.	1116	7,4	70	regim sincron	Comrat	
8.	1116	7,5	120	regim sincron	Mîndreștii Noi	
9.	1116	7,5	120	regim sincron	Tiraspol	
10.	1242	13,0	190	regim sincron	Tiraspol	

Anexa 3

Planul național al canalelor TV în serviciul televiziune terestră analogică

Nr. d/o	Canal	Offset	PAR, dBW	Azimuturile sectorului de reducere (grade) / (dBW)	H _{ef} , PAR _{max} , m ¹	Polarizarea ²	Denumirea stației ³	Nota ⁴
1.	26	8N	25,5	95-115 / 21,5	50	H	Anenii Noi	
2.	45	5N	25		50	V	Anenii Noi	
3.	38	6N	25,4		50	H	Basarabeasca	
4.	44	-6N	25,5		50	V	Basarabeasca	
5.	45	-5N	25,5		90	V	Briceni	
6.	48	8N	57,8		155	H	Cahul	
7.	27	0N	25,5	230-240 / 23,5	50	H	Căinari	
8.	52	-3N	26	190-205 / 23,0	100	V	Călărași	
9.	37	-4N	25		60	H	Cantemir	
10.	55	0N	25,5		50	V	Cantemir	
11.	25	8N	23,1		122	V	Ceadâr Lunga	
12.	47	0N	57,8		302	H	Chișinău	
13.	56	6N	25,5		100	V	Cimișlia	
14.	55	3N	22,5		50	V	Comrat	
15.	23	-5N	15		144	H	Corteni	
16.	21	9N	24,8	185-195 / 20,0	210	V	Costești	
17.	35	6N	24,8		70	V	Costești	
18.	7	8N	11		38	V	Costești, Dubăsari	
19.	48	2N	25		50	V	Criuleni	
20.	28	0N	25,1	215-280 / 20,0	200	H	Drochia	
21.	52	6N	25,5		112	V	Drochia	
22.	49	7N	20		30	V	Fălești	
23.	53	-9N	25		50	V	Fălești	
24.	56	9N	35		100	V	Fălești	
25.	35	0N	25		50	H	Florești	
26.	48	6N	20		120	V	Florești	
27.	56	6N	25,5		50	V	Florești	

28.	47	6N	22,7		50	V	Glodeni	
29.	52	6N	25,5	70-120 / 17,5	75	V	Glodeni	
30.	11	0N	22,6		100	H	Grozești	
31.	56	2N	23,1		40	V	Joltai	
32.	25	-6N	24,5	145-225 / 15,0	50	V	Leova	
33.	45	3N	25,5		50	V	Leova	
34.	37	7N	25,5		50	V	Minjir	
35.	53	-8N	25,5		40	V	Nisporeni	
36.	29	-8N	25,4		160	H	Ocnița	
37.	41	7N	22,2		40	V	Ocnița	
38.	54	2N	25,5		50	V	Orhei	
39.	53	2N	25,5		100	V	Otaci	
40.	37	-8N	35,1	185-270 / 30,0	75	H	Rîșcani	
41.	51	0N	25,5		50	H	Sîngerei	
42.	53	6N	25,5		50	V	Sîngerei	
43.	45	-6N	15		97	V	Sipoteni	
44.	45	0N	25,5		50	H	Șoldănești	
45.	22	-5N	25		50	V	Ștefan Vodă	
46.	52	-9N	23		105	V	Ștefan Vodă	
47.	23	0N	21	240-170 / 11,0	68	V	Sturzeni	
48.	45	8N	51		155	H	Taraclia	
49.	57	-6N	25,5		50	V	Telenești	
50.	44	1N	45	80-120 / 43,0	313	H	Trifești	
51.	38	-5N	15		126	V	Tvardița	
52.	52	4N	25		45	V	Ucrainca	
53.	52	-10N	19		30	V	Ustia	
54.	30	0N	14		75	V	Valea Perjei	
55.	26	0N	25,5		60	V	Varnița	

Notă:

COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI
Secretar
Chişinău, 4 decembrie 2007.
Nr.125.

Gheorghe GORINCIOI
Constantin Bîrcă

REGULAMENT
privind gestionarea Fondului de susţinere a radiodifuzorilor

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Presentul Regulament este elaborat de Consiliul Coordonator al Audiovizualului (în continuare CCA) în corespundere cu art.47 (3) al Codului audiovizualului nr.260-XVI din 27.07.2006, publicat în Monitorul Oficial nr.131 din 18.08.2006 (în continuare Cod).
2. Prevederile prezentului Regulament se aplică tuturor radiodifuzorilor care activează în domeniul audiovizualului în hotarele Republicii Moldova, inclusiv radiodifuzorilor publici.
3. Presentul Regulament prevede sursele de creare, precum și gestionarea Fondului de susținere a radiodifuzorilor, în continuare Fond, conform legislației în vigoare.
4. Fondul se constituie din:
 - a) venituri din taxele pentru licențiere conform legislației în vigoare;
 - b) venituri din taxele anuale de acoperire a cheltuielilor de reglementare, plătite de radiodifuzori, în proporție de 1% din cifra de afaceri anuală, în continuare taxă de reglementare;
 - c) granturi.

5. Taxa de reglementare este obligatorie pentru toți radiodifuzorii specificați în p.2.
6. Subiecții impunerii sînt radiodifuzorii titulari de licențe de emisie care obțin venit din activitatea în domeniul audiovizualului.
7. Obiectul impunerii este cifra de afaceri anuală, provenită din activitatea audiovizuală, calculată în conformitate cu Standardul Național de Contabilitate (SNC) nr.18.

II. PLANIFICAREA MIJLOACELOR ACUMULATE ÎN FOND

8. Estimarea veniturilor în Fond se efectuează în baza rapoartelor prezentate de radiodifuzori.

III. GESTIONAREA FONDULUI

9. Alocarea surselor acumulate în Fond este efectuată în baza deciziei CCA.
10. Mijloacele acumulate în Fond nu pot fi utilizate pentru remunerarea membrilor Consiliului și angajaților lui.
11. Sursele Fondului pot fi cheltuite pentru:
 - a) finanțarea producerii emisiunilor de interes social (cultural, educativ etc.) de către radiodifuzori;
 - b) organizarea seminarelor, treningurilor etc. în scopuri de instruire, promovare a principiilor de comunicare audiovizuală;
 - c) organizarea deplasărilor, seminarelor, conferințelor de presă în domeniul audiovizualului;
 - d) organizarea concursurilor de servicii de programe autohtone între radiodifuzori, cu decernarea premiilor;
 - e) dotarea tehnico-materială a CCA în scopul exercitării atribuțiilor sale acordate prin lege.
12. Alocarea surselor financiare pentru p.11(a) este prioritară și se efectuează conform unui regulament separat aprobat de CCA.

13. Sumele nevalorificate în perioada anului de gestiune se includ în bugetul pentru anul următor.

IV. ÎNCASAREA FORȚATĂ ȘI DATORIILE LITIGIOASE

14. Încasarea forțată a plăților de reglementare și anularea datoriilor litigioase se efectuează de către CCA conform legislației în vigoare.

15. Perceperea datoriilor se consideră imposibilă în cazurile prevăzute de Legea insolvenței.

V. CONTROL ȘI RESPONSABILITĂȚI

16. Controlul achitării integrale și la timp a plății de reglementare este efectuat de către CCA.

17. Pentru încălcarea prevederilor prezentului Regulament radiodifuzorii poartă răspundere conform legislației în vigoare.

18. Acțiunile CCA și ale persoanelor de răspundere din cadrul CCA cu privire la aplicarea prezentului Regulament pot fi contestate în conformitate cu legislația în vigoare.

VI. TERMENII DE ACHITARE A PLĂȚII DE REGLEMENTARE

19. Începînd cu anul 2008 plata de reglementare se achită trimestrial, pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului de gestiune.

VII. METODOLOGIA DE CALCUL A PLĂȚII DE REGLEMENTARE

20. Taxa de reglementare pe care trebuie să o achite radiodifuzorul se calculează conform formulei:

$$S = V \times 1\%$$

unde:

S este suma calculată a taxei de reglementare ce urmează să fie achitată de radiodifuzor;

V - volumul efectiv al venitului provenit din activitatea în domeniul audiovizualului pentru perioada de calcul (cifra de afaceri).

VIII. REPREZENTAREA TAXEI DE REGLEMENTARE ÎN EVIDENȚA CONTABILĂ

21. Radiodifuzorilor li se recomandă următoarea modalitate de reprezentare a taxei de reglementare în evidența contabilă:

- a) Plata de reglementare se include în corespundere cu p.30 al SNC nr.3 în "Cheltuieli Generale și Administrative" ale întreprinderii.
- b) Calcularea taxei de reglementare se reflectă în debitul contului 7134 și în creditul contului 536.
- c) Achitarea taxei de reglementare se reflectă în debitul contului 536 și în creditul contului 242.

IX. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

22. Regulamentul intră în vigoare din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

* * *

CONSILIUL COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI DIN REPUBLICA MOLDOVA

D E C I Z I E
despre Codul de conduită al radiodifuzorilor

nr. 127 din 26.12.2007

Monitorul Oficial nr.21-24/54 din 01.02.2008

* * *

APROBAT

prin Decizia CCA

nr.127 din 26.12.2007

Președinte

_____ Gheorghe GORINCIOI

În conformitate cu art.40 f) și 68 (7) ale Codului audiovizualului nr.260-XVI din 27.07.2006 (publicat în Monitorul Oficial nr.131 din 18.08.2006), Consiliul Coordonator al Audiovizualului

DECIDE:

Art.1. Se adoptă Codul de conduită al radiodifuzorilor (se anexează).

Art.2. Prezenta decizie se publică în "Monitorul Oficial" și pe pagina web a Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

Art.3. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Secretarul CCA.

PREȘEDINTELE CONSILIULUI

COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI
Secretar
Chişinău, 26 decembrie 2007.
Nr.127.

Gheorghe GORINCIOI
Constantin BÎRCĂ

Codul de conduită al radiodifuzorilor

Avînd în vedere rolul major al radioteleviziunii în formarea atitudinilor personale ale cetăţenilor, a opiniei publice şi în dezvoltarea societăţii democratice, responsabilitatea etică a instituţiilor audiovizuale faţă de cetăţeni şi societate în ansamblu;

Convinşi că libertatea de exprimare şi asigurarea accesului neîngrădit la orice informaţie de interes public constituie fundamente esenţiale ale unei societăţi democratice şi ţinînd cont de faptul că exercitarea acestor drepturi comportă îndatoriri şi responsabilităţi;

Conştienţi de responsabilitatea instituţiilor audiovizuale de a difuza servicii de programe conforme cu normele deontologiei profesionale şi de necesitatea protejării patrimoniului lingvistic şi cultural-naţional;

Preocupaţi de necesitatea asigurării protecţiei minorilor şi conştienţi că libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viaţa particulară a persoanei şi nici dreptul la propria imagine;

Noi, radiodifuzorii din Republica Moldova, ne asumăm obligaţia de a respecta cu stricteţe următoarele reguli şi norme de conduită în activitatea profesională.

Capitolul I INFORMAREA JUSTĂ, COMPLETĂ, ADECVATĂ ŞI PLURALISMUL POLITICO-SOCIAL

Art.1. Radiodifuzorii au datoria primordială de a relata adevărul, indiferent de consecinţele ce le-ar putea avea asupra lor, obligaţie ce decurge din dreptul constituţional al publicului de a fi informat just, complet şi adecvat. În virtutea acestui drept radiodifuzorii sînt datori să comunice doar fapte deplin verificate.

Art.2. Radiodifuzorii au obligaţia de a face o distincţie clară între fapte şi opinii astfel încît acestea să nu fie confundate. În relatarea faptelor şi opiniilor jurnaliştii vor acţiona cu bună-credinţă şi nu vor prezenta opiniile lor drept fapte.

Art.3. Informațiile prezentate în cadrul programelor de știri și de actualități trebuie să se bazeze pe fapte și date ale căror veridicitate poate fi stabilită prin metode corespunzătoare de verificare.

Art.4. Informarea în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială și culturală, trebuie să urmărească asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea punctelor de vedere ale tuturor părților implicate și, după caz, a principalelor puncte de vedere aflate în opoziție.

Art.5. Radiodifuzorii trebuie să precizeze calitatea politică a persoanelor care își exprimă punctele de vedere în cadrul emisiunilor informative sau de dezbatere.

Art.6. Radiodifuzorii sînt obligați să ofere dreptul la replică și rectificare oricărei persoane fizice sau juridice ale cărei drepturi sau interese legitime au fost lezate prin prezentarea în cadrul unui program audiovizual a unor fapte neadevărate sau inexacte. Radiodifuzorii pot să nu ofere dreptul la replică pentru exprimarea unor opinii și judecăți de valoare, în cazul în care se solicită replica la replică sau în situația în care a fost respectat principiul *audiatur et altera pars*.

Art.7. Radiodifuzorul care distorsionează intenționat informația, face acuzații nefondate, folosește neautorizat fotografii, imagini video și alte surse, ori calomniază, săvîrșește abateri profesionale de maximă gravitate.

Capitolul II

INTERESUL PUBLIC ȘI RESPECTAREA DREPTURILOR OMULUI

Art.8. În sensul prezentului cod, sînt considerate a fi de interes public justificat orice probleme, fapte sau evenimente locale ori naționale, cu semnificație pentru viața comunității.

Art.9. Radiodifuzorii sînt datorii să respecte principiul prezumției nevinovăției și nu vor permite să fie aduse acuzații fără să se ofere posibilitatea celui învinuit să-și exprime punctul de vedere.

Art.10. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului și a corespondenței sale. Radiodifuzorii nu vor difuza informații privind viața privată și de familie a persoanei, fără acordul acesteia, cu excepția întrunirii condițiilor pentru cazurile de interes public justificat. Informațiile privind adresa unei persoane sau a familiei sale și numerele lor de telefon nu pot fi dezvăluite fără permisiunea acestora.

Art.11. Radiodifuzorii sînt datorii să țină cont de interesele legitime ale minorilor. Ei vor proteja identitatea minorilor implicați în infracțiuni, ca victime sau ca autori, cu excepția situației în care interesul public cere ca aceștia să fie identificați, sau la solicitarea expresă a părinților sau a reprezentanților lor legali, în vederea protejării interesului superior al minorului.

Art.12. Identitatea victimelor accidentelor, calamităților, infracțiunilor, cu precădere cele ale agresiunilor sexuale, nu trebuie să fie dezvăluită, cu excepția situației în care există acordul acestora sau când un interes public major prevalează. De același regim beneficiază și persoanele defavorizate (bolnavi, persoane cu dizabilități, refugiați etc.).

Art.13. Radiodifuzorii sînt datori să nu discrimineze nici o persoană pe motive de rasă, etnie, religie, sex, vîrstă, orientare sexuală ori dizabilități și să nu instige la ură și violență atunci cînd relatează fapte sau își exprimă opiniile.

Art.14. Radiodifuzorii au obligația de a avertiza publicul, în cazul difuzării unor scene de violență sau cu posibil impact emoțional negativ și să evite prezentarea repetată a secvențelor. Imaginile care prezintă execuții, oameni uciși sau voluntari ai morții, indiferent de motivația acestora, se difuzează numai în cazuri temeinic justificate.

Art.15. În cazurile de răpiri sau deturnări, radiodifuzorii trebuie să se asigure că materialele audiovizuale difuzate nu aduc prejudicii eforturilor depuse pentru soluționarea lor și nu pun în pericol viețile persoanelor în cauză.

Art.16. Orice persoană are dreptul la propria imagine. În cazul în care în emisiunile audiovizuale se aduc acuzații unei persoane privind fapte sau comportamente ilegale ori imorale, acestea trebuie susținute cu dovezi, iar persoanele acuzate au dreptul să intervină pentru a-și exprima punctul de vedere. Dacă acuzațiile sînt aduse de radiodifuzor, acesta este dator să solicite și punctul de vedere al persoanei incriminate.

Art.17. Realizatorii emisiunilor au obligația să nu permită invitaților să folosească un limbaj injurios sau să instige la violență împotriva altor persoane. Sînt interzise în programele audiovizuale orice referire peiorativă la adresa persoanelor în vîrstă sau cu dizabilități, precum și punerea acestora în situații ridicole ori umilitoare.

Art.18. Orice persoană are dreptul la respectarea intimității în momente dificile, cum ar fi o pierdere ireparabilă sau o nenorocire. În cazul situațiilor de suferință umană, al dezastrelor naturale, accidentelor sau al actelor de violență, radiodifuzorii au obligația de a nu se implica nejustificat în viața privată.

Art.19. Radiodifuzorii nu vor difuza imagini ale persoanei aflate în situația de victimă, fără acordul acesteia și fără acordul familiei în cazul imaginilor persoanei fără discernămint sau decedate. În cazul martorilor la comiterea unei infracțiuni, la solicitarea acestora, difuzarea imaginilor se va realiza cu asigurarea protecției depline a identității lor.

Capitolul III **COLECTAREA INFORMAȚIEI ȘI PROTECȚIA SURSELOR**

Art.20. Radiodifuzorii vor obține informații în mod deschis, transparent și pe cale legală. În momentul solicitării informației, jurnalistul este dator să se prezinte, să menționeze numele radiodifuzorului pe care îl reprezintă și să

înștiințeze persoana informatoare că imprimările audio și/sau video și cuvintele sale pot fi difuzate, exceptând cazurile în care este vorba de colectarea unei informații confidențiale sau inaccesibile pe cale oficială.

Art.21. Radiodifuzorii nu vor difuza imagini și sunete înregistrate cu microfoane și camere de luat vederi ascunse, cu excepția situației în care materialele audiovizuale astfel obținute nu puteau fi realizate în condiții firești, iar conținutul lor prezintă un interes justificat pentru public. Faptul trebuie să fie menționat explicit în momentul difuzării informațiilor.

Art.22. Difuzarea înregistrărilor convorbirilor telefonice sau a corespondenței ajunse în posesia radiodifuzorilor este admisibilă în cazul în care aceasta răspunde unor necesități de siguranță națională, ordine publică sau asigură prevenirea unor fapte penale, probează comiterea unei infracțiuni sau prezintă un interes public justificat.

Art.23. Radiodifuzorii au obligația și dreptul de a păstra confidențialitatea acelor surse care solicită să își păstreze anonimatul sau a acelor surse a căror dezvăluire le poate pune în pericol viața, integritatea fizică și psihică, locul de muncă sau alte interese legitime.

Art.24. În cazul prezentării de materiale audiovizuale provenind din surse externe redacției, trebuie să se precizeze acest lucru. Fac excepție materialele audiovizuale provenite de la agențiile de presă.

Capitolul IV INDEPENDENȚA JURNALISTULUI ȘI RESPONSABILITATEA RADIODIFUZORULUI

Art.25. În instituțiile audiovizuale trebuie să existe o transparență totală în ceea ce privește proprietatea și managementul mijloacelor de informare, astfel încât cetățenii să cunoască clar identitatea proprietarilor și nivelul de angajare economică a acestora în întreprindere.

Art.26. Radiotelejurnalistul are dreptul la clauza de conștiință. El are libertatea de a refuza orice demers jurnalistic împotriva principiilor eticii jurnalistice sau a propriilor convingeri. Această libertate derivă din obligația jurnalistului de a informa publicul cu bună-credință.

Art.27. Radiotelejurnalistul nu îndeplinește indicații ale autorităților, structurilor sau persoanelor private, ci se subordonează doar conducerii executive a instituției audiovizuale care l-a angajat.

Art.28. Folosirea statutului de radiotelejurnalist pentru a obține beneficii personale sau în favoarea unor terțe părți contravine normelor etice și este inacceptabilă.

Art.29. În exercitarea profesiei și în relațiile pe care le întreține cu autoritățile publice, partidele politice, organizațiile societății civile, sau cu diverse societăți comerciale, radiotelejurnalistului îi sînt interzise înțelegeri care ar putea afecta imparțialitatea sau independența sa.

Art.30. Radiotelejurnalistul nu va accepta avantaje ori privilegii care pot compromite integritatea sa și imaginea radiodifuzorului.

Art.31. Radiotelejurnalistul va evita să se afle într-o situație de conflict de interese. Se recomandă separarea activităților editoriale de cele politice și economice. Pentru a evita conflictele de interese, se recomandă ca jurnalistul să nu fie membru al vreunui partid politic și să nu fie angajat ca informator sau ofițer acoperit al serviciilor secrete, pe perioada exercitării profesiei.

Art.32. Radiotelejurnalistul este în drept de a fi apărut de către instituția audiovizuală unde își exercită profesia, precum și de către asociația profesională ori sindicală care îi reprezintă interesele împotriva oricărei presiuni exercitate contra sa, de natură să determine o încălcare a conduitei profesionale prevăzute de prezentul Cod.

Art.33. Radiotelejurnalistul nu va admite plagiatul, care este una dintre cele mai mari și serioase abateri de la deontologia profesională.

Art.34. Radiotelejurnalistul nu trebuie să conlucreze cu radiodifuzorii care au o atitudine tolerantă față de încălcarea principiilor jurnalismului onest și concurenței loiale.

Art.35. Radiotelejurnalistul nu trebuie să propună lucrările sale altui radiodifuzor (organizație media) fără permisiunea conducerii redacției.

Art.35. Dacă un jurnalist, care activează în regimul "freelance", propune materialele sale mai multor radiodifuzori (organizație media), el trebuie să comunice acest lucru reprezentantului următorului radiodifuzor la care s-a adresat.

Art.36. Radiotelejurnalistul trebuie să păstreze confidențialitatea informației despre radiodifuzor, dacă acest lucru nu încalcă prevederile legii și prezentului Cod de conduită.

Capitolul V

RELAȚIILE DINTRE RADIODIFUZORI

Art.37. În relațiile cotidiene radiodifuzorii trebuie să mențină un echilibru între concurența onestă și solidaritatea profesională.

Art.38. Radiodifuzorii nu vor crea obstacole colegilor lor în recepționarea informației și nu-i vor induce intenționat pe aceștia în eroare.

Art.39. Radiodifuzorii nu trebuie să-și regleze conturile prin intermediul undelor. O astfel de conduită aduce prejudicii nu numai lor, dar și profesiei în ansamblu.

Art.40. Radiodifuzorul este dator să indice sursa primară de informație în cazul în care folosește date utilizate în opera altui autor, chiar dacă nu a citat, ci doar a adaptat textul acestuia.

Art.41. Radiodifuzorii pot dovedi loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, cât și spirit de întraajutorare colegială în realizarea îndatoririlor profesionale.

* * *

CONSILIUL COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI DIN REPUBLICA MOLDOVA

D E C I Z I E

**cu privire la bilanțul concursului pentru utilizarea canalelor TV,
anunțat prin Decizia CCA nr.119 din 20 noiembrie 2007**

nr. 2 din 18.01.2008

Monitorul Oficial nr.25-27/67 din 05.02.2008

* * *

În temeiul art.23 și 40 p.(1), lit.j) și 1) ale Codului Audiovizualului nr.260-XVI din 27.07.2006, la 20 noiembrie 2007 Consiliul Coordonator al Audiovizualului a anunțat concursul pentru utilizarea canalelor TV disponibile.

La concursul nominalizat s-au înscris doi pretendenți-ambii pentru extinderea ariei de emisie.

Ținând cont de prevederile art.6, 8, 11 și 12 ale Codului Audiovizualului nr.260-XVI din 27.07.2006, art.7, 8, 9, 10 și 11 ale Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie, Consiliul Coordonator al Audiovizualului

DECIDE:

Art.1. La concursul pentru utilizarea canalelor TV **47 - Strășeni, 56 - Mîndreștii Noi, 45 - Leova, 48 - Criuleni** au participat Întreprinderea Mixtă "NOILE IDEI TELEVIZATE" SRL din Chișinău pentru studioul "NIT" și Cooperativa "Molodosti" din Rezina pentru studioul "ELITA"

Ca urmare a dezbaterilor publice și în conformitate cu rezultatele votării deschise (5 PRO, 2 CONTRA), învingător se declară Întreprinderea Mixtă "NOILE IDEI TELEVIZATE" SRL din Chișinău pentru studioul "NIT" și i se modifică Licența de emisie prin includerea canalelor TV **47 - Strășeni, 56 - Mîndreștii Noi, 45 - Leova.**

Art.2. Canalul TV **48 - Criuleni** care nu a întrunit numărul necesar de voturi pentru a fi acordat претенțiilor se va anunța în concurs.

Art.3. Rezultatele concursului se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Art.4. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția expertiză și licențiere și Secretarul CCA.

PREȘEDINTELE CONSILIULUI

COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI

Secretar

Chișinău, 18 ianuarie 2008.

Gheorghe GORINCIOI

Constantin Bîrcă

* * *

CONSILIUL COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI DIN REPUBLICA MOLDOVA

D E C I Z I E

**cu privire la retragerea licenței de emisie a S.C. "MODUMTEH" SRL
și a autorizației de retransmisie a S.C. "DINULICA" SRL**

nr. 4 din 18.01.2008

Monitorul Oficial nr.25-27/68 din 05.02.2008

* * *

La 25.07.2006 Consiliul Coordonator al Audiovizualului a eliberat S.C. "MODUMTEH" SRL din mun.Chișinău Licența de emisie seria A MMII nr.014578 pentru studioul TV prin cablu "Cool-TV". La 09.01.2008 directorul S.C. "MODUMTEH" SRL a solicitat retragerea ei, deoarece termenul prevăzut pentru realizarea proiectului a fost depășit.

La 23.11.2006 Consiliul Coordonator al Audiovizualului a eliberat S.C. "DINULICA" SRL din mun.Chișinău Autorizația de retransmisie seria AB nr.000001 pentru studioul TV prin cablu "ABAS TV" din s.Palanca și Tudora, r-nul Ștefan Vodă. La 03.12.2007 directorul S.C. "DINULICA" SRL s-a adresat cu o cerere prin care își retrage Autorizația nominalizată, pe motiv că termenul prevăzut pentru realizarea proiectului a fost depășit.

În conformitate cu prevederile art.27 p.(1), lit.d), h), 28 p.(4), 39-41 al Codului audiovizualului nr.260-XVI din 27.07.2006, Statutului CCA, art.27 p.(1), 38 p.(1), lit.d) și e) al Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie, aprobate prin Hotărîrea nr.433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, și în temeiul actelor prezentate, Consiliul Coordonator al Audiovizualului

DECIDE:

Art.1. Se retrage Licența de emisie seria A MMII nr.014578 din 25.07.2006, eliberată S.C. "MODUMTEH" SRL din mun.Chișinău pentru studioul TV prin cablu "Cool-TV" din s.Văratic, r-nul Rîșcani.

Blancheta licenței de emisie retrasă se transmite în arhivă împreună cu dosarul titularului.

Art.2. Se retrage Autorizația de retransmisie seria AB nr.000001 din 23.11.2006, eliberată S.C. "DINULICA" SRL din mun.Chișinău pentru studioul TV prin cablu "ABAS TV" din s.Palanca și Tudora, r-nul Ștefan Vodă.

Blancheta autorizației de retransmisie retrasă se transmite în arhivă împreună cu dosarul titularului.

Art.3. Licența de emisie seria A MMII nr.014578 din 25.07.2006, eliberată S.C. "MODUMTEH" SRL din mun.Chișinău și Autorizația de retransmisie seria AB nr.000001 din 23.11.2006, eliberată S.C. "DINULICA" SRL din mun.Chișinău, se declară nevalabile.

Modificările respective se introduc în Registrul de licențiere.

Art.4. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția expertiză și licențiere.

PREȘEDINTELE CONSILIULUI

COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI

Secretar

Chișinău, 18 ianuarie 2008.

Gheorghe GORINCIOI

Constantin Bîrcă

* * *

CONSILIUL COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI DIN REPUBLICA MOLDOVA

D E C I Z I E

**cu privire la Concepția reflectării campaniei electorale pentru alegerile
în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia din 16 martie 2008**

nr. 8 din 23.01.2008

Monitorul Oficial nr.25-27/69 din 05.02.2008

* * *

În conformitate cu prevederile art.40 c) al Codului audiovizualului nr.260-XVI din 27.07.2006, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, examinând în ședință publică Concepția reflectării campaniei electorale pentru alegerile în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia din 16 martie 2008,

DECIDE:

Art.1. Se adoptă Concepția reflectării campaniei electorale pentru alegerile în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia din 16 martie 2008 (se anexează).

Art.2. În baza prezentei Concepții, Comisia Electorală Centrală a UTA Găgăuzia va elabora și adopta Regulamentul respectiv.

Art.3. În termen de 5 zile după publicarea Regulamentului în Monitorul Oficial instituțiile audiovizualului vor elabora și adopta Reglementări interne de reflectare a campaniei electorale pentru alegerile în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia din 16 martie 2008.

Art.4. Reglementările interne se prezintă, în termen de 5 zile, Comisiei Electorale Centrale și Consiliului Coordonator al Audiovizualului din Republica Moldova.

PREȘEDINTELE CONSILIULUI

COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI

Secretar

Chișinău, 23 ianuarie 2008.

Gheorghe GORINCIOI

Constantin Bîrcă

ADOPTATĂ
prin Decizia CCA
nr.8 din 23 ianuarie
2008
Președinte

Gheorghe GORINCIOI

CONCEPȚIA

**de reflectare a campaniei electorale pentru alegerile în Adunarea Populară
UTA Găgăuzia din 16 martie 2008 de către instituțiile audiovizualului**

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezenta Concepție stabilește modul, standardele și principiile generale de reflectare a campaniei electorale pentru alegerile în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia din 16 martie 2008 (în continuare - *alegeri locale*) de către instituțiile audiovizualului.
2. Consiliul Coordonator al Audiovizualului și Comisia Electorală Centrală a UTA Găgăuzia (în continuare - *Comisia Electorală Centrală*) stabilesc condițiile de reflectare a campaniei electorale de către instituțiile audiovizualului.
3. Reflectarea campaniei electorale se desfășoară în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, Codul electoral, Codul audiovizualului, actele internaționale în domeniu la care Republica Moldova este parte, actele legislative ale UTA Găgăuzia, prezenta Concepție și alte acte normative în vigoare.
4. Principiile reflectării echitabile, echilibrate și imparțiale a alegerilor locale sînt obligatorii și pentru instituțiile audiovizualului din alte țări, care au acces legal în spațiul informațional al Republicii Moldova. În cazul unor încălcări, responsabilitatea revine titularilor de licență.
5. Elaborarea și realizarea emisiunilor, a buletinelor de știri în perioada electorală se efectuează de către instituțiile audiovizualului în conformitate cu Hotărârile Comisiei Electorale Centrale și ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului.
6. Concurenții electorali participă pe bază de egalitate în campania electorală, beneficiind de un tratament nediscriminatoriu la utilizarea mijloacelor de informare în masă.

II. MODALITATEA PLASĂRII PUBLICITĂȚII ELECTORALE PRIN INTERMEDIUL INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI PRIVATE ALE AUDIOVIZUALULUI

7. Acordînd timpi de antenă unui concurent electoral pentru propagarea pozițiilor acestuia, instituțiile audiovizualului oferă, în cadrul aceluiași gen de programe, timpi de antenă altor concurenți electorali, fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume.
8. Concurenții electorali beneficiază de timp de antenă rezervat în orele de maximă audiență la Compania "Gagauziya Radio Televizionu" și instituțiile private ale audiovizualului. Telespectatorii sînt informați prin titre și audio, iar radioascultătorii audio că mesajul constituie publicitate electorală contra plată. Publicitatea electorală se separă de publicitatea comercială și alte tipuri de publicitate.

9. Instituțiile audiovizualului difuzează gratuit, la solicitarea Consiliului Coordonator al Audiovizualului sau a Comisiei Electorale Centrale, spoturi sociale și de educație civică și electorală, desfășoară campanii de informare a alegătorilor despre procedura de vot și despre alte particularități ale votării.
10. Durata spoturilor publicitare cu caracter electoral nu va fi mai mică de 20 de secunde.
11. Emisiunile cu caracter electoral se difuzează numai cu genericul "Electorală 2008", pentru contabilizarea timpilor de antenă. Acestea se evidențiază prin mijloace acustice și/sau vizuale pentru identificarea și separarea lor de alte emisiuni.
12. Radiodifuzorul public regional Compania "Gagauziya Radio Televizionu" (în continuare - *Compania "Gagauziya Radio Televizionu"*) și instituțiile private ale audiovizualului, desemnează prin ordin unul sau câțiva reprezentanți care coordonează toată activitatea electorală a instituției în perioada campaniei electorale. Numele, telefoanele de serviciu și de la domiciliu, faxul și adresa electronică a responsabilului se comunică Comisiei Electorale Centrale și Consiliului Coordonator al Audiovizualului.
13. La solicitarea concurenților electorali, instituțiile audiovizualului oferă, contra plată, în conformitate cu tarifele în vigoare, servicii de filmare, înregistrare, montare, sonorizare, grafică computerizată pentru realizarea spoturilor publicitare.
14. Plata percepută de instituțiile audiovizualului pentru plasarea publicității electorale contra plată nu va depăși plata încasată în mod normal pentru publicitatea comercială.
15. Timpul de antenă oferit de instituțiile audiovizualului se acordă la unele și aceleași ore de emisie stabilite pentru întreaga campanie electorală și egal pentru toți concurenții electorali.
16. Timpul de antenă se pune la dispoziția concurenților electorali, în baza cererii, doar după înregistrarea acestora de către organul electoral respectiv.
17. Timpul de antenă acordat și programat la solicitarea concurentului electoral, dar neutilizat din vina lui, nu se recuperează.
18. Timpul de antenă acordat și programat la solicitarea concurentului electoral, dar neutilizat din cauza defecțiunilor tehnice ale utilajului de transmisie al instituției audiovizualului și/sau din alte cauze imputabile acestora se reprogramează conform Reglementărilor interne ale instituțiilor audiovizuale.

19. Compania "Gagauziya Radio Televizionu" și instituțiile private ale audiovizualului evită prezentarea oricărei participări a concurenților electorali la evenimente sportive, emisiuni de divertisment, concurs, talk-show-uri, cu excepția emisiunilor cu caracter electoral.
20. Evoluarea concurenților electorali în calitate de prezentatori de știri, realizatori sau moderatori de alte tipuri de programe audiovizuale în perioada campaniei electorale este interzisă.
21. Instituțiile audiovizualului, publice și private, în timpul campaniei electorale, nu vor prezenta concurenții electorali în buletinele lor de știri.
22. Publicitatea electorală nu se include în buletinele de știri sau în alte programe informative, în emisiunile pentru copii sau în cele educaționale, în emisiunile religioase, sportive, culturale, artistice.
23. În cazul utilizării în spoturile electorale a unor materiale de arhivă audiovizuală se face mențiunea "imagini de arhivă" cu indicarea datei filmării. Asemenea materiale nu se utilizează în cazul în care ar afecta imaginea concurentului electoral sau ar deforma sensul inițial al materialului utilizat.
24. Concurenții electorali prezintă instituțiilor audiovizualului spoturile publicitare cu cel puțin 24 de ore pînă la difuzare.

Notă: În M.O. lipsește punctul 25

26. În spoturile de publicitate, emisiuni și dezbateri electorale nu se difuzează imagini reprezentînd instituțiile Președinției, Parlamentului sau ale administrației publice centrale și locale.
27. Persoanele care dețin posturi de răspundere în administrația publică și candidează la funcții publice electivă nu vor acorda interviuri și nu vor face declarații prin care să comunice informații din domeniul lor de activitate, pentru a nu folosi acest prilej în scopul agitației electorale.
28. Răspunderea pentru conținutul materialelor electorale o poartă concurentul electoral.
29. Materialele electorale difuzate, atît ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului, ale Comisiei Electorale Centrale, cît și ale concurenților electorali, nu pot fi însoțite de comentarii.

30. Timpul de antenă contra plată se acordă concurenților electorali numai în baza achitării prealabile a plății prevăzute în acordul încheiat de instituția audiovizualului cu concurentul electoral.
31. Difuzarea rezultatelor sondajelor de opinie, precum și a altor genuri de pronosticuri electorale va înceta cu 5 zile calendaristice înainte de data alegerilor.
32. În ziua alegerilor și cea precedentă ei nu se admite nici un fel de agitație electorală.
33. În ziua alegerilor, pînă la închiderea secțiilor de votare, se interzice difuzarea rezultatelor chestionării alegătorilor privind participarea la vot și voința exprimată (exitpool).
34. Reprezentanții mijloacelor de informare în masă se bucură de aceleași drepturi ca și observatorii acreditați.
35. Litigiile apărute între concurenții electorali și instituțiile audiovizualului, publice sau private, sînt soluționate de către Comisia Electorală Centrală, Consiliul Coordonator al Audiovizualului și instanța de judecată în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova. Hotărârile Comisiei Electorale Centrale și ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului pot fi atacate în instanța de judecată în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova.
36. Instituțiile audiovizualului sînt obligate să asigure confidențialitatea materialelor electorale pînă la difuzarea lor.

III. TIMPUL DE ANTENĂ CONTRA PLATĂ

37. Compania "Gagauziya Radio Televizionu" este obligată, iar cele private sînt în drept să acorde timp de antenă contra plată tuturor concurenților electorali, respectînd principiul unui tratament echitabil, echilibrat și imparțial, pe întreaga durată a campaniei electorale, după cum urmează:

- pentru fiecare concurent electoral înregistrat - nu mai mult de 120 de minute la un post de televiziune și 120 de minute la un post de radio.

38. Durata timpului de antenă contra plată ce poate fi acordat unui concurent electoral pe parcursul unei zile nu va depăși 2 minute la fiecare post de televiziune și 2 minute la fiecare post de radio. Concurentul electoral este în drept să utilizeze timpul de antenă contra plată în mod eșalonat, în conformitate cu orarul timpului de antenă stabilit în Reglementările interne ale instituțiilor audiovizualului.

IV. DEZBATERILE ELECTORALE

39. Compania "Gagauziya Radio Televizionu" este obligată, iar cele private sînt în drept să organizeze pe parcursul campaniei electorale dezbateri publice în condiții echitabile pentru toți concurenții electorali. Dezbaterile vor fi organizate numai după expirarea termenului prevăzut de Codul electoral pentru înregistrarea concurenților electorali. Instituțiile audiovizualului pot oferi pentru dezbateri nu mai puțin de 90 de minute pe zi. Acest timp poate fi utilizat pentru una sau mai multe emisiuni.

40. La dezbaterile electorale participă concurenții electorali sau reprezentanții lor. Tematica dezbaterilor electorale este stabilită de instituția audiovizualului, după consultările prealabile cu concurenții electorali.

41. Concurenții electorali vor fi invitați, în scris, la dezbaterile electorale cu cel puțin 24 ore înainte de punerea pe post a fiecărei emisiuni, toți împreună sau în grupuri, formate în baza unuia dintre următoarele criterii:

- ordinii de prezentare la instituția audiovizualului a cererilor concurenților electorali;
- ordinii de înregistrare a concurenților electorali la Consiliul electoral de circumscripție respectiv;
- ordinii alfabetice a concurenților electorali;
- prin tragere la sorți.

42. Refuzul de a participa ori absența unuia sau a câtorva concurenți electorali la dezbateri se dă publicității și nu constituie temei pentru anularea sau suspendarea dezbaterilor. În cazul neparticipării concurentului electoral, pe motiv personal, timpul rezervat este omis din volumul total al emisiei și nu se recuperează.

43. Regulile de desfășurare a dezbaterilor sînt aduse la cunoștința concurenților electorali odată cu invitația de participare și la începutul emisiunii de dezbateri electorale.

44. Instituțiile audiovizualului asigură, prin mijloace audio sau video, cronometrarea timpului într-un mod ușor sesizabil atât de participanți, cât și de public.

45. În emisiunile de dezbateri electorale nu se admite difuzarea materialelor publicitare în general și a celor cu caracter electoral în special.

46. În timpul dezbaterilor publice concurenții electorali își exprimă liber opiniile. Se interzice:

- punerea în pericol a ordinii constituționale, a ordinii publice, a siguranței persoanelor și a bunurilor materiale;

- periclitarea secretelor protejate de lege;
- recurgerea la orice modalitate de exprimare care are ca efect defăimarea celorlalți candidați sau a reprezentanților acestora;
- combinarea de culori și/sau sunete care evocă simbolurile naționale ale Republicii Moldova, a UTA Găgăuzia ori ale altui stat, precum și imagini reprezentând instituțiile Președinției, Parlamentului sau ale administrației publice centrale și locale;
- utilizarea documentelor vizuale sau sonore în care apar personalități istorice din Moldova și de peste hotare;
- probarea eventualelor acuzații cu incidență penală sau morală aduse unui alt candidat;
- incitarea la ură sau discriminare din considerente de rasă, religie, naționalitate, sex, orientare sexuală sau etnie.

47. Realizatorii și moderatorii emisiunilor de dezbateri electorale au următoarele obligații:

- să fie imparțiali;
- să asigure echilibrul necesar desfășurării emisiunii, oferind fiecărui participant la discuții posibilitatea de prezentare a opiniilor sale;
- să formuleze clar întrebările, fără a fi tendențioase sau părtinitoare;
- să asigure dezbaterile în sfera de interes a campaniei electorale și a tematicii stabilite;
- să intervină atunci când, prin comportamente sau exprimări, invitații încalcă prevederile capitolului IV al prezentei Concepții, iar în cazul în care invitații nu se conformează solicitărilor, moderatorul poate decide închiderea microfonului acestuia.

V. REGLEMENTĂRILE INTERNE ALE INSTITUȚIILOR AUDIOVIZUALULUI

48. În baza prezentei Concepții, Comisia Electorală Centrală elaborează și adoptă Regulamentul respectiv. Timp de 5 zile după publicarea Regulamentului în Monitorul Oficial, instituțiile audiovizualului elaborează și adoptă Reglementări interne de

reflectare a campaniei electorale locale și le prezintă Comisiei Electorale Centrale și Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

49. Reglementările interne ale Companiei "Gagauziya Radio Televizionu" se adoptă de către Consiliul de Observatori. Reglementările interne ale celorlalte instituții ale audiovizualului se adoptă de conducătorii acestora.

50. Reglementările interne ale instituției audiovizualului stabilesc:

- programul emisiunilor cu caracter electoral;
- condițiile de acordare a timpului de antenă;
- orarul timpului de antenă;
- orarul și condițiile dezbaterilor publice;
- taxa pentru timpul de antena contra plată.

VI. DISPOZIȚII FINALE

51. Instituțiile audiovizualului sînt obligate:

- să țină evidența timpului de antenă oferit participanților la campania electorală și zilnic să prezinte prin fax Consiliului Coordonator al Audiovizualului informația despre volumul de emisie electorală pe ziua precedentă;
- la cererea Consiliului Coordonator al Audiovizualului, a Comisiei Electorale Centrale și a organelor electorale să prezinte materialele video și audio împreună cu copiile contractelor.

52. Benzile înregistrate și fonogramele cu emisiuni electorale (legate de campania electorală, inclusiv emisiunile "în direct") se păstrează cel puțin 3 luni de la data difuzării lor. În caz de examinare a litigiilor, perioada de păstrare a acestora este prelungită la decizia (demersul) Comisiei Electorale Centrale, Consiliului Coordonator al Audiovizualului sau a instanței de judecată.

53. Instituțiile private ale audiovizualului care nu doresc să se implice sub nici o formă în campania electorală își fac publică intenția nu mai târziu de 5 zile din data publicării Regulamentului adoptat de Comisia Electorală Centrală a UTA Găgăuzia, informînd în scris Comisia Electorală Centrală și Consiliul Coordonator al Audiovizualului.

54. Nerespectarea prezentei Concepții în perioada campaniei electorale de către instituțiile audiovizualului atrage după sine aplicarea măsurilor prevăzute de legislația în vigoare a Republicii Moldova.

**Consiliul Coordonator al Audiovizualului
din Republica Moldova**